

ผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง

โดย

นายสุรพล สันตยานนท์

ผู้อำนวยการสำนักสถานที่และรักษาความปลอดภัย

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๖

ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๖ – ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

เรื่อง ผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง

ลักษณะวิชา การเมือง

ผู้วิจัย นายสุรพล สันตยานนท์ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๖

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเมื่อ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กรุงเทพมหานครเป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญหลายแห่ง มีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดใหญ่ จนถึงขนาดเล็ก มีแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ ที่ผ่านมามีกลุ่มที่มีความคิดเห็นต่างทางการเมืองชุมนุมประท้วงเสนอความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งเกิดจากกลุ่มบุคคล ๒ กลุ่ม เรียกร้องให้กลุ่มของตนได้ประโยชน์ มีการเคลื่อนย้ายการชุมนุม นำมาตรการและวิธีการที่ผิดกฎหมายมาใช้ เช่น การปิดถนน เพื่อก่อให้เกิดสถานการณ์รุนแรง ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของรัฐและประชาชน

ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ถึงพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปสู่มาตรการและวิธีที่เหมาะสมในการควบคุมการชุมนุมทางการเมืองตามกระบวนการของกฎหมาย โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยมีขอบเขตเนื้อหา ด้านสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมประท้วง ผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่การชุมนุม โดยศึกษาวิจัยจาก ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ผู้ประกอบการภาคเอกชน แรงงานในระบบและนอกระบบ ผู้พักอาศัย แต่อาจมีข้อจำกัดในเรื่องรูปแบบ และวิธีนำมาตรการณ์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสมบูรณ์ เนื่องจากผู้ถูกสัมภาษณ์อาจเบี่ยงเบนประเด็นจากข้อเท็จจริง

จากการวิจัย พบว่า การชุมนุมทางการเมืองมีการวางแผน และนำยุทธศาสตร์มาใช้อย่างเป็นระบบ เช่น การปิดถนน บุกรุกสถานที่ราชการ บังคับให้หยุดงาน ทำลายทรัพย์สินของทางราชการ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวม เพื่อสร้างความกดดันให้ยอมปฏิบัติตามข้อเรียกร้อง ทั้งนี้ยังพบว่า ปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหา คือ ไม่มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุม โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ การบังคับบัญชาและสั่งการในการแก้ไขปัญหาไม่เป็นเอกภาพ ไม่มีการจำกัดพื้นที่การชุมนุม โดยเฉพาะ จนก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิของผู้อื่น

คำนำ

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรทุกท่าน ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ให้ความแนะนำ และข้อเสนอในเรื่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ได้ ดำเนินการศึกษาอยู่ในสถาบันแห่งนี้

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำ ให้ความรู้ ตลอดจนแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ และติดตามการทำวิจัยครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความกรุณาเรื่องข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็น ประโยชน์อย่างมาก และเจ้าหน้าที่โครงการหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรทุกท่าน พี่ ๆ เพื่อน นักศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ และคอยเป็นกำลังใจตลอดมา

(นายสุรพล สันตยานนท์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๖

ผู้ทำการวิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญแผนภาพ

บทที่ ๑ บทนำ

๑

 ความสำคัญของปัญหา

๒

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒

 ขอบเขตการวิจัย

๒

 วิธีดำเนินการวิจัย

๓

 ข้อจำกัดของการวิจัย

๔

 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๔

 คำจำกัดความ

๔

บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี ผลงานที่เกี่ยวข้อง สมมุติฐานในการวิจัย

๓

 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

 แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง

๓

 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุม

๕

 แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบ

๑๖

 แนวคิดการควบคุมการชุมนุมทางการเมือง

๑๘

 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒๕

 กรอบแนวคิดในการวิจัย

๓๓

 สมมุติฐานในการวิจัย

๓๓

 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

๓๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓ การชุมนุมทางการเมือง	๓๕
กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.)	๓๕
กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)	๔๒
กลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.)	๕๔
บทที่ ๔ ผลการวิจัย ผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง	๗๗
ผลการวิจัย	๗๗
ผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง	๘๐
บทที่ ๕ สรุป ข้อเสนอแนะ	๘๔
สรุป	๘๔
ข้อเสนอแนะ	๘๕
บรรณานุกรม	๘๖
ประวัติย่อผู้วิจัย	๙๐

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๓-๑ แนวทางและนโยบายที่มีความเห็นต่างทางการเมือง	๓๓
ตารางที่ ๓-๒ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตย ต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ	๔๕
ตารางที่ ๓-๓ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อ การเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและแนวร่วม	๕๘

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๓๓
แผนภาพที่ ๒ รูปแบบการเคลื่อนไหว	๓๖

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ที่ผ่านมามีการบัญญัติกฎหมายเพื่อรองรับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุม ไว้ในรัฐธรรมนูญหลายฉบับ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๖๒ มาตรา ๓๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ มาตรา ๓๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ มาตรา ๔๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๔๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๔ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๓

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งถือเป็นรัฐธรรมนูญที่มีการขยายสิทธิ เสรีภาพ และให้โอกาสแก่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ฉบับหนึ่ง การใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมทางการเมือง ถึงปัจจุบันมีความเด่นชัดมากขึ้น โดยเกิดจากร่วมกลุ่มของกลุ่มคนต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดการ “แบ่งข้างอย่างชัดเจน อันสืบเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ทางการเมือง ซึ่งการชุมนุมทางการเมืองนั้น ได้ทำให้เกิดเหตุการณ์ความวุ่นวายทางการเมืองตามมาอีกหลายครั้งหลายครา

กรุงเทพมหานครเป็นที่ตั้งของพระราชวังสวนจิตรลดา พระราชวังอัมพร ศูนย์กลางการบริหารราชการของประเทศ (ทำเนียบรัฐบาล) สภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการระดับกระทรวง บ้านเรือนของประชาชนอาศัย และผู้ค้าหาบเร่แผงลอย ทั้งอดีตและปัจจุบันได้มีกลุ่มที่มีความคิดเห็นต่างทางการเมือง มักมาชุมนุมประท้วงเพื่อเสนอความคิดเห็นทางการเมือง ชุมนุมเพื่อกดดันให้รัฐบาลลาออก และขับไล่รัฐบาล ซึ่งเกิดขึ้นจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคน ๒ กลุ่ม ที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับกลไกรัฐบาล ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบาย เรียกร้องให้กลุ่มได้ประโยชน์ เคลื่อนย้ายการชุมนุมไปตามสถานที่ต่าง ๆ แสดงให้เห็น โดยการเขียนป้ายข้อความเสนอความคิดเห็น หรือความต้องการในการเรียกร้อง บางครั้งทำให้เกิดการปิดถนน เกิดสถานการณ์รุนแรงทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของรัฐและประชาชน

การใช้สิทธิในการชุมนุมของประเทศไทยนั้นมีมานาน ซึ่งปรากฏให้เห็นบ่อยครั้ง เพื่อแสดงความคิดเห็นสนับสนุนไม่เห็นด้วยกับการบริหาร หรือคัดค้าน โครงการของรัฐ เช่น กลุ่มสนับสนุนกฎหมาย กลุ่มคัดค้านกฎหมาย ขับไล่อำนาจ ซึ่ง เป็นวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ทำให้กระทบต่อทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม กระทบต่อการบริหารของรัฐบาล และประชาชนที่ใช้ชีวิตปกติประจำวัน และนำไปสู่การยกระดับ เป็นการขับไล่อำนาจหรือให้รัฐบาลยุบสภาออก

การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) และการชุมนุมของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) ที่ผ่านมา เป็นผลจากการที่ไม่มีกฎหมายที่กำหนด หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีปฏิบัติกับการชุมนุมประท้วง ทำให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน รัฐจำเป็นต้องเข้าควบคุมสถานการณ์ เพื่อให้ไม่ให้เกิดเหตุการณ์ลุกลาม กระทบต่อความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยของบ้านเมือง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ ภายใต้นโยบายหรือการสั่งการของผู้บังคับบัญชา

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงเป็นเหตุจูงใจที่ทำให้ผู้วิจัย สนใจที่จะวิจัยถึง “ผลกระทบต่อประชาชน จากการชุมนุมทางการเมือง” เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ก่อนหรือหลังการชุมนุมทางการเมือง ตลอดจนเผยแพร่ความเข้าใจที่ถูกต้องในการไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามหลักการที่มีอยู่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง
๒. เพื่อศึกษามาตรการการแก้ไขปัญหาการชุมนุมทางการเมือง และนำไปสู่การบัญญัติกฎหมายในการชุมนุมในที่สาธารณะ

ขอบเขตการวิจัย

๑. ด้านเนื้อหา

ประเด็นการศึกษาครั้งนี้ ก็คือ ผลกระทบ จากการชุมนุมทางการเมือง ประกอบด้วย สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมประท้วง ผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง

๒. ด้านประชากร

๒.๑ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ

๒.๒ ผู้ประกอบการภาคเอกชน

๒.๓ แรงงานนอกระบบ ได้แก่ ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย

๒.๔ ผู้พักอาศัย

๓. ด้านข้อมูล

ศึกษาผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ที่มีการชุมนุมทางการเมือง

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากผลกระทบ จากเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงทางการเมือง โดยใช้วิธีสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๑. สังเกตการณ์ (Observation) เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้การรับรู้ปรากฏการณ์ การสังเกตของนักวิจัย แตกต่างจากสามัญชนทั่วไปคือ นักวิจัยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่า ต้องการสังเกตปรากฏการณ์อะไร โดยมีกรอบแนวคิดและสมมติฐานวางไว้ล่วงหน้า เพื่อชี้นำการสังเกต มีการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบ มีการบันทึกข้อมูลการสังเกต รวมทั้งให้ความสำคัญกับการควบคุมความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูล โดยผู้วิจัยจะบอกให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม การสังเกตการณ์เป็นเทคนิคที่ใช้เวลามากกว่าการสัมภาษณ์ แต่สามารถได้ข้อมูลปฐมภูมิโดยตรง ซึ่งต่างจากการสัมภาษณ์ที่อาจได้ข้อมูลจากการบอกเล่าของผู้ให้สัมภาษณ์อีกทีหนึ่ง

๒. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเทคนิคที่นักวิจัยเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์แบบต่อหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์ในรูปของการสอบถาม การสนทนา กระตุ้นให้เกิดการถกเถียง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ได้คำตอบตามต้องการ การสัมภาษณ์จะทำให้นักวิจัยสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ลึก ซึ่งมีโอกาสถามเพิ่มเติมในประเด็นที่นักวิจัยไม่เข้าใจ หรือต้องการให้ผู้สัมภาษณ์ขยายความเพิ่มเติม นอกจากนี้ นักวิจัยยังสามารถสังเกตบุคลิกของผู้ตอบและสภาพแวดล้อม รวมทั้งบรรยากาศของสถานที่สัมภาษณ์ได้อีกด้วย

๓. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (Participant Observation) เป็นการร่วมปฏิบัติงานในสถานการณ์นั้น ๆ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกข้อมูลที่ได้รับ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และมานำเสนอเป็นรายงาน โดยจะทำการสัมภาษณ์

๓.๑ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ

๓.๒ ผู้ประกอบการภาคเอกชน

๓.๓ แรงงานนอกระบบ ได้แก่ ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย

๓.๔ ผู้พักอาศัย

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ อาจมีข้อจำกัดซึ่งมีส่วนทำให้ผลการวิจัยไม่สามารถนำเสนอรูปแบบ และวิธีมาตรการแก้ไขปัญหาการนำมาตรการมาใช้ในการชุมนุมทางการเมืองโดยสมบูรณ์ เนื่องจากผู้ถูกสัมภาษณ์ที่ได้รับผลกระทบให้ข้อมูลที่อาจเบี่ยงเบนจากข้อเท็จจริง แต่ก็ถือได้ว่าเป็น ข้อมูลที่เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องนำมาวิเคราะห์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ทราบถึงผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง
๒. เพื่อให้ผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปสู่การบัญญัติกฎหมาย ในการชุมนุมในที่สาธารณะ

คำจำกัดความ

ประชาชน (People) หมายถึง คนของประเทศ เช่น ประชาชนทุกคนมีหน้าที่ต้องรู้ กฎหมาย ใครจะปฏิเสธว่าไม่รู้ไม่ได้ คำว่า ประชาชน ในบางครั้ง อาจหมายถึงผู้ที่ไม่ใช่ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ หรือนักบวช และในบางครั้งหมายถึงผู้ที่มิได้เป็นพ่อค้าด้วย

ข้าราชการ (Civil servants) หมายถึง บุคคลซึ่งรับการบรรจุแต่งตั้งให้รับราชการ ปฏิบัติหน้าที่และรับเงินเดือนในกระทรวงทบวง กรมต่าง ๆ ของประเทศไทย

ลูกจ้าง (Employees) หมายถึง ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะ เรียกชื่ออย่างไร

พนักงานราชการ (Government employees) หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตาม สัญญาจ้าง โดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณของส่วนราชการ เพื่อเป็นพนักงานของรัฐในการ ปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการนั้น

สิทธิเสรีภาพ (Freedom) หมายถึง อำนาจที่กฎหมายบัญญัติ คุ้มครองและคุ้มครอง ให้บุคคลสามารถ กระทำใด ๆ อย่างเสรี ที่ไม่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดีของคนทั่วไป เช่น เสรีภาพในการแสดงออก เสรีภาพในการเดินทาง เสรีภาพในการดิชม เสรีภาพในการชุมนุม

การชุมนุม (The rally) หมายถึง การที่กลุ่มคนมาอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ในลักษณะเป็นเรียกร้อง การขอความเป็นธรรม การ ประท้วง การสนับสนุน การให้กำลังใจ การคัดค้าน การต่อต้าน หรือในลักษณะอื่นใด อันอาจส่งผล กระทบให้บุคคล คณะบุคคล องค์กร หน่วยงาน กระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ

การชุมนุมประท้วง (Protesters) หมายถึง การประชุม การรวมกัน กระทำการหรือแสดงกริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการคัดค้าน เฉพาะไม่เห็นด้วยหรือไม่พอใจอย่างยิ่ง เช่นอดข้าวประท้วง เขียนหนังสือประท้วง

ที่สาธารณะ (Public) หมายถึง สถานที่ที่รัฐจัดไว้ให้ประชาชนโดยทั่วไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงสถานที่ที่ประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

เสรีภาพในการชุมนุม (Freedom of Assembly) หมายถึง เสรีภาพที่กฎหมายบัญญัติ คุ้มครองและคุ้มครอง ให้ประชาชน มีสิทธิสามารถใช้เสรีภาพในการชุมนุมได้

เสรีภาพ ในการชุมนุม โดยสงบ (Freedom of peaceful assembly) หมายถึง สิทธิที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีศักดิ์สูงกว่าสิทธิตามกฎหมายธรรมดา เป็นสิทธิที่ประชาชนจะมีเสรีภาพในการ-

ชุมนุมรวมกลุ่มกัน เพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันโดยสงบ หรือเพื่อเรียกร้องแสดงความคิดเห็นต่อรัฐ โดยการชุมนุมจะต้องมีวัตถุประสงค์ สุจริตไม่ก่อให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง หรือขัดต่อหลักความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

การก่อความไม่สงบ (The terrorists) หมายถึง การกระทำของบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ที่ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในลักษณะรุนแรง ขัดต่อกฎหมาย ซึ่งการกระทำดังกล่าวกระทบกระเทือนต่อความสงบสุขของประชาชน และความสงบเรียบร้อย ตลอดจนความมั่นคงของประเทศชาติ ซึ่งในการวิจัยครั้งมุ่งเน้นต่อสถานการณ์ ดังนี้

๑. สถานการณ์การก่อวินาศกรรม การก่อเหตุระเบิด หรือการข่มขู่ว่าจะก่อความไม่สงบด้วยการใช้ก่อเหตุระเบิด หรือการใช้อาวุธชีวภาพ

๒. สถานการณ์การยึดสถานที่ ยานพาหนะ หรือการจับตัวประกัน ไว้ในสถานที่แห่งใด แห่งหนึ่ง

๓. สถานการณ์การชุมนุมเรียกร้อง ที่เกินกว่าขอบเขตเสรีภาพ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และละเมิดต่อกฎหมาย

จลาจล (Riot) หมายถึง ความปั่นป่วนวุ่นวายไม่มีระเบียบ

การรักษาความสงบเรียบร้อย (To maintain tranquility) หมายถึง การดูแลป้องกันระงับความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในสังคมไม่ให้กำเริบ ขยายลุกลามต่อไป และทำให้สังคมกลับเข้าสู่ความสงบและความเป็นระเบียบในที่สุด

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย และมีใช้เป้าหมาย หรือกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) หมายถึง ผู้ที่คิดริเริ่มดำเนินธุรกิจขึ้นมาเป็นของตนเอง มีการวางแผนการดำเนินงาน และดำเนินธุรกิจทุกด้านด้วยตัวเอง โดยยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อมุ่งหวังผลกำไรที่เกิดจากผลการดำเนินงานของธุรกิจเอง

แรงงานนอกระบบ (Informal Workers) หมายถึง ผู้ใช้แรงงานที่ทำงานโดยไม่สัญญาการจ้างงานที่เป็นทางการ หรือไม่มีนายจ้างตามความหมายของกฎหมายแรงงาน ไม่ได้ทำงานอยู่ในสถานประกอบการของนายจ้าง ไม่มีค่าจ้างหรือค่าตอบแทนที่แน่นอน หรือเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรือเป็นผู้ที่ทำงานชั่วคราว ผู้พักอาศัย หมายถึง ผู้พักอาศัยในเขตพื้นที่คูสิต

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี ผลงานที่เกี่ยวข้อง สมมติฐานในการวิจัย นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง เป็นการวิจัยเฉพาะกรณีประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง ผู้วิจัยได้ทบทวนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุม

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบ

แนวคิดการควบคุมการชุมนุมทางการเมือง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง

ด้วยการเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจ เพื่อแบ่งสรรปันส่วนคุณค่าต่าง ๆ ที่มีในสังคม รัฐจึงต้องกำหนดเป้าหมายออกมาเป็นนโยบายสาธารณะ โดยยึดถือความผูกพันและการยอมรับของประชาชนเป็นหลัก ตลอดจนกำกับให้มีการปฏิบัติตามนโยบายเพื่อสังคมส่วนรวม

คำว่า "การเมือง" จึงมีความหมายที่มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับเรื่องอำนาจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการก่อสร้างอำนาจ การจัดสรรแบ่งปันอำนาจ หรือการต่อสู้ช่วงชิงอำนาจตามกติกาหรือกฎเกณฑ์ ที่กำหนดขึ้น แต่การเมืองเป็นเรื่องไม่คงที่ กระบวนการตัดสินใจและการปฏิบัติตามคำสั่งที่ตัดสินใจอาจมี การเปลี่ยนแปลงได้ มีทั้งความขัดแย้งและความร่วมมือ และมีลักษณะเป็นพลวัตร เป็นเรื่องที่มีความไม่แน่นอน ทั้งนี้ ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กำหนดนิยามความหมายของการเมือง ซึ่งผู้วิจัยนำมาอธิบายโดยสังเขป ดังนี้

Plato (อ้างถึงในปรีชา ช้างขวัญยืน ๒๕๒๓:๑๕๕-๓๑๑) ได้กล่าวว่า การเมือง คือ การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อสาธารณประโยชน์

Heywood (๒๐๐๒:๕) ได้ประมวลคำว่าการเมืองไว้ว่า การเมือง คือ ศิลปะในการปกครองการเมืองเป็นเรื่องของสาธารณะชน การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับการประนีประนอม และมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และการเมืองคืออำนาจและการแบ่งสรรปันส่วนทรัพยากร

Lasswell (๑๙๕๐:๓) ได้ให้ความหมาย การเมือง ว่า หมายถึงใคร ใครได้อะไร และอย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องของการจัดสรรปันส่วนทรัพยากรที่อยู่อย่างจำกัด ดังนั้นจึงอาจพิจารณาการเมืองในแง่ของความขัดแย้ง (Conflict) ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งในแง่ความคิดและโดยเฉพาะความขัดแย้งในแง่ผลประโยชน์ซึ่งเป็นการพยายามที่จะแย่งชิงหรือต่อสู้เพื่อที่จะได้มาซึ่งผลประโยชน์ดังกล่าว และหากเป็นไปตามกฎหมาย ศิลธรรม จารีตประเพณี ความมีเหตุผลและมีการกระทำอย่างสันติแล้ว ก็พิจารณาได้ว่าการเมืองในลักษณะที่ดี แต่ในขณะเดียวกันก็มีหลายคนได้ใช้วิธีการอื่น ๆ ในทางลบ เพื่อที่จะแย่งชิงผลประโยชน์หรือทรัพยากร ที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ อันเป็นผลทำให้เกิดทัศนคติต่อการเมืองในแง่ลบและเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องสกปรก ได้แก่ การใช้กลยุทธ์ กุศโลบาย การขู่บังคับ การหักหลังกัน เป็นต้น

สมศักดิ์ เกียวกิ่งแก้ว (๒๕๒๕:๑) ได้ให้ความหมาย การเมือง ว่าเป็นเรื่องของอำนาจ นักรัฐศาสตร์ต่างยอมรับว่า รัฐศาสตร์เป็นเรื่องของการศึกษาเกี่ยวกับอำนาจ เช่น ศึกษาในเรื่องความหมายและขอบเขตของอำนาจ บทบาทของผู้มีอำนาจ การมาซึ่งอำนาจ การใช้อำนาจ และการรักษาไว้ซึ่งอำนาจที่ได้มา การแย่งชิงอำนาจ การจำกัดอำนาจ การมอบหมายอำนาจ ตลอดจนการทวงอำนาจคืนจากรัฐบาล โดยประชาชนเป็นต้น

สมพงษ์ เกษมสิน (๒๕๑๗:๗๘-๘๐) ให้ความหมาย การเมือง ว่าเป็นเรื่องของการใช้อำนาจปกครองภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับและยังรวมถึงส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำนโยบาย

กุลธนา ธนาพงศธร (๒๕๒๐:๓๕-๔๑) จำแนกความหมายของการเมืองไว้ ๖ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก ได้ให้ความหมาย การเมือง ว่าเป็นเรื่องของอำนาจ เรื่องของการก่อร่างและการแบ่งสรรอำนาจหรือต่อสู้ช่วงชิงอำนาจตามกติกาหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กลุ่มสอง ให้ความหมาย "การเมือง" ว่าเป็นเรื่องของการจัดสรรปันส่วนในทรัพยากรต่าง ๆ ของรัฐบาล ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับเรื่องอิทธิพลและผู้ทรงอิทธิพล

กลุ่มสาม ให้ความหมาย "การเมือง" ว่าเป็นเรื่องนโยบายสาธารณะ หมายถึงการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบายต่าง ๆ ของรัฐ

กลุ่มสี่ ให้ความหมาย "การเมือง" ว่าเป็นเรื่องของความขัดแย้งไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ ความคิดเห็น หรือเรื่องอื่น ๆ ก็ตาม

กลุ่มห้า ให้ความหมาย การเมือง ว่าเป็นเรื่องการประนีประนอม

กลุ่มหก ให้ความหมาย การเมือง ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับรัฐ การบริหารประเทศ ซึ่งเป็นการศึกษาการเมืองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- เกี่ยวกับรัฐหรือแผ่นดิน ได้แก่ การศึกษาว่าด้วยรัฐ การจัดส่วนแห่งรัฐ

- การบริหารประเทศ ได้แก่การวางนโยบายการบริหารประเทศ

- กิจการอำนาจการหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร (คณะรัฐมนตรี) และฝ่ายรัฐบาล

กล่าวโดยสรุป การเมือง เป็นเรื่องของการกำหนดนโยบายและเป้าหมายของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงคุณค่า การจัดสรรปันส่วนคุณค่าที่มีอยู่ในสังคม โดยอำนาจรัฐเพื่อสนองตอบความต้องการของสังคมโดยส่วนรวม เป็นเรื่องของอำนาจ เป็นเรื่องที่พิจารณาว่าใครได้ อะไร อย่างไรและเมื่อไร

แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ ในการชุมนุม

๑. สิทธิ

ประชาชนชาวไทยจะได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญไทย และกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) แต่เสรีภาพนี้ไม่ใช่เสรีภาพสมบูรณ์ต่างเป็นเสรีภาพที่อาจถูกจำกัดในยามบ้านเมืองเป็นปกติสุข การจำกัดการชุมนุมสามารถกระทำได้ในกรณีที่เป็นการประชุมในสถานที่สาธารณะ และการจำกัดเสรีภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองความสะดวก และความปลอดภัยของประชาชน บุคคลที่สามที่จะใช้ที่สาธารณะนั้น

คำว่า “สิทธิและเสรีภาพ” ประกอบด้วยคำสองคำ คือคำว่า “สิทธิ” และคำว่า “เสรีภาพ”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายของคำว่า “สิทธิ” ไว้ว่า “อำนาจโดยชอบธรรม และอำนาจที่จะกระทำใด ๆ ได้อย่างอิสระโดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย” มีนักวิชาการหลายท่านได้กำหนดนิยามความหมายของ “สิทธิ” ไว้ดังนี้

Black’Law Dictionary ให้ความหมายของคำว่า “สิทธิ” ไว้ว่า สิ่งซึ่งบุคคลสามารถเรียกร้องได้โดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย หรือหลักศีลธรรม (สิทธิในเสรีภาพ)

ศาสตราจารย์หยุด แสงอุทัย ให้ความหมายของคำว่า “สิทธิ” ว่า สิทธิในหลักกฎหมายทั่วไปซึ่งสามารถปรับใช้ได้ทั้งกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชนว่า มีสองความหมาย

ได้แก่ การมองจากอำนาจของผู้ทรงสิทธิ คือ “อำนาจที่กฎหมายให้แก่บุคคลในอันที่จะมีเจตจำนง” การมองจากวัตถุประสงค์ของสิทธิ คือ “ประโยชน์ที่กฎหมายคุ้มครองให้” อันเป็นแนวความคิดของ Jhering

รองศาสตราจารย์ นพนิธิ สุริยะ ได้ให้คำจำกัดความ “สิทธิ” ว่า “อำนาจและ/หรือประโยชน์ ซึ่งได้รับการรับรองและ/หรือ ได้รับการคุ้มครอง” ทั้งนี้ก็เพราะต้องการให้สิทธิมีความกว้าง ไม่จำกัดว่าเป็นแต่เพียงอำนาจหรือประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่อาจเป็นทั้งสองอย่างก็ได้ นอกจากนี้ รองศาสตราจารย์ นพนิธิ สุริยะ ยังมีได้ให้กฎหมายเป็นกลไกที่จะรับรองหรือคุ้มครองสิทธิ ทั้งนี้ก็เพราะการรับรองหรือคุ้มครองอาจเกิดจากปัจจัยอื่นที่ไม่ใช่กฎหมายก็ได้ เกิดจากจารีตประเพณีหรือศีลธรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ วิสวุฒิกัญญ์ มีความเห็นในเรื่อง “สิทธิ” หมายถึง “ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคล ในอันที่จะกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหรือบุคคลอื่น เช่น สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิในชีวิตร่างกาย

รองศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต และคณะ มีความเห็นเรื่อง “สิทธิ” หมายถึง “อำนาจที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคล ในอันที่จะกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินและบุคคลอื่น หรือเรียกร้องให้บุคคลอื่น หรือหลายคนกระทำการ หรือดเว้นกระทำการบางอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตน”

สรุปแล้ว “สิทธิ” หมายถึง ประโยชน์ในทางใดทางหนึ่ง ทั้งที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้ และที่เป็นนามธรรม ถ้ากฎหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายสูงสุดคือ รัฐธรรมนูญคุ้มครองและรับรองสิทธิใด ก็จะทำให้เกิดหน้าที่แก่รัฐ หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องเคารพสิทธินั้น ๆ รวมถึงก่อให้เกิดหน้าที่แก่ประชาชน ที่จะต้องเคารพสิทธิซึ่งกันและกันด้วย และถ้าเป็นสิทธิ ต้องมีกฎหมายออกมารองรับ รัฐย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการเพิ่มให้ประชาชนสามารถใช้สิทธินั้น ๆ ได้

๒. “เสรีภาพ” (Freedom)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ความสามารถที่กระทำการใด ๆ ได้ตามที่ตนปรารถนาโดยไม่มีอุปสรรคขัดขวาง ความมีสิทธิที่จะทำอะไรโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น” มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “เสรีภาพ” ไว้ดังนี้

Black’s Law Dictionary ให้ความหมาย “เสรีภาพ” ว่า สภาพของการเป็นอิสระไม่มีข้อจำกัด หรือหมายถึงสิทธิทางการเมืองด้วยนอกจากนี้ยังมีอีกคำในภาษาอังกฤษที่มีความหมายใกล้เคียงกันนั่นคือคำว่า “Liberty” ซึ่งหมายถึงการเป็นอิสระจากการบังคับของปัจจัยภายนอก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐบาล หรือสิทธิ เอกสิทธิ์ ความคุ้มกัน ที่ได้รับโดยการกำหนดขึ้น หรือโดยการอนุญาต หรือปราศจากหน้าที่บังคับทางกฎหมายต่อบุคคล

แซลมอนด์ (Salmond) อธิบายว่า “เสรีภาพ” เป็นประโยชน์ซึ่งบุคคลได้มา โดยปราศจากหน้าที่ในทางกฎหมาย กล่าวคือ เป็นสิ่งที่บุคคลอาจทำได้โดยจะไม่ถูกป้องกันขัดขวาง โดยกฎหมายเป็นประโยชน์ที่บุคคลจะกระทำการใด ๆ ได้ตามชอบใจภายในข่ายแห่งเสรีภาพตามกฎหมาย ซึ่งได้แก่ข่ายแห่งเสรีภาพตามกฎหมาย ซึ่งได้แก่ข่ายแห่งกิจกรรม และภายในข่ายกฎหมายนี้ปล่อยให้บุคคลสามารถกระทำการ ไปโดยลำพัง

รองศาสตราจารย์ ดร.วรพจน์ วิสสุตพิชญ์ เห็นว่า “เสรีภาพ” หมายถึง “ภาวะของมนุษย์ที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของผู้อื่น มีอิสรภาพที่จะกระทำการหรือเว้นกระทำการ”

รองศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต และคณะ มีความเห็นว่า “เสรีภาพ” หมายถึง “สภาวะการณ์ของมนุษย์ที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของบุคคลอื่น หรือปราศจากการหน่วงเหนี่ยวขัดขวางบุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีเสรีภาพ อยู่เท่าที่บุคคลนั้นไม่ถูกบังคับให้ต้องกระทำในสิ่งที่ไม่ประสงค์จะกระทำ หรือไม่ถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวาง ไม่ให้กระทำในสิ่งที่บุคคลนั้นประสงค์ที่จะกระทำ

รองศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ เห็นว่า “เสรีภาพ” หมายถึง “อำนาจในการกำหนดตนเองโดยอิสระของบุคคล”

สรุป “เสรีภาพ” หมายถึง ความมีอิสระที่จะกระทำการ หรือเว้นกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เมื่อรัฐธรรมนูญคุ้มครองเสรีภาพใดก็จะก่อให้เกิดหน้าที่แก่รัฐ หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องไม่ละเมิดเสรีภาพนั้น ความมีอิสระที่จะกระทำการหรือเว้นกระทำการนี้ เป็นประโยชน์ชนิดหนึ่ง ดังนั้น เสรีภาพจึงเป็นสิทธิประการหนึ่งเมื่อกล่าวถึงคำว่า “สิทธิ” โดยไม่เจาะจง จึงหมายความรวมถึง “เสรีภาพ” ด้วย

ความแตกต่างระหว่างคำว่า สิทธิและเสรีภาพ จึงอยู่ที่ว่าสิทธิเป็นอำนาจของบุคคล ที่มีอยู่เพื่อเรียกร้องให้ผู้อื่นกระทำการ หรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยอำเภอใจตน ผู้หนึ่งผู้ใดอาจเข้ามามีอิทธิพลโน้มน้าวหรือบังคับบัญชาให้บุคคลกระทำการอย่างนั้นไม่

โดยหลักทั่วไปแล้ว สิทธิและเสรีภาพย่อมผูกพันต่อองค์กรผู้ใช้อำนาจมหาชนทั้งหลาย ตามที่ได้บัญญัติในมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ว่า “สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาลรวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ โดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวง” สิทธิและเสรีภาพจึงผูกพันองค์กรของรัฐทั้ง ๓ องค์กร คือ

องค์กรนิติบัญญัติ องค์กรบริหารและองค์กรตุลาการ นอกจากนี้ยังมีองค์กรอื่น ๆ ของรัฐ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรทางวิชาชีพ และรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

๓. ประเภทของสิทธิเสรีภาพ

จากการพัฒนาแนวคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพมาเป็นระยะเวลานานทำให้มีสิทธิและเสรีภาพหลากหลายประการด้วยกัน ในส่วนนี้จึงจะแบ่งสิทธิและเสรีภาพตามผู้ทรงสิทธิซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท นั่นคือ สิทธิมนุษยชน (Human Rights) และสิทธิพลเมือง (Civil Rights)

๓.๑ สิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน คือ บรรดาสิทธิเสรีภาพที่ถือกันว่าติดตัวมนุษย์ทุกคนที่เกิดมา และไม่อาจถูกพรากไปจากมนุษย์ได้ สิทธิมนุษยชนมีความเป็นสากล มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดก็ตามก็มีสิทธิและเสรีภาพเหล่านี้ แนวความคิดเรื่องสิทธิและเสรีภาพที่มนุษย์มีโดยธรรมชาติเหล่านี้ เป็นผลมาจากแนวความคิดของสำนักกฎหมายธรรมชาติ และเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นหลังจากยุคกลางได้ผ่านพ้นไปโดย Locke ได้กล่าวว่า ชีวิต เสรีภาพ และกรรมสิทธิ์ เป็นสิทธิที่ติดตัวปัจเจกบุคคลมาตั้งแต่เกิด จากแนวคิดนี้เอง สิทธิในชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ และกรรมสิทธิ์จึงเป็นสิทธิที่เรียกได้ว่า เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์อย่างแท้จริง ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่ารากฐานของสิทธิและเสรีภาพเหล่านี้มาจากศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดังที่ปรากฏในคำปรารภของ International Bills of Human Rights ทั้ง ๓ ฉบับ อันได้แก่ ปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

สิทธิมนุษยชนมีการพัฒนาออกเป็น ๓ ช่วงด้วยกัน ในระยะแรกนั้น เป็นเรื่องของสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ระยะต่อมาเป็นเรื่องของสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ระยะสุดท้ายเป็นเรื่องของสิทธิของกลุ่ม (Collective Rights) ซึ่งเพิ่งได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา นั่นคือ สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิในความสงบสุข สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด สิทธิในทรัพยากรทรัพยากรธรรมชาติ และสิทธิในมรดกทางวัฒนธรรม สำหรับสิทธิอันเป็นแก่น (Core Right) ของสิทธิและเสรีภาพนั้น เป็นสิทธิและเสรีภาพที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง จนจะขาดเสียมิได้เพื่อการอยู่ของศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และจำเป็นที่จะต้องได้รับการคุ้มครองอย่างเด็ดขาด ประกอบด้วยสิทธิที่จะไม่ถูกล่วงละเมิดของบุคคล การห้ามนำคนลงเป็นทาสหรือต้องได้รับสภาพเป็นทาส สิทธิที่จะไม่ถูกนำไปทรมานหรือกักขังอย่างผิดกฎหมาย การที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติ และการกระทำอื่นใดอันเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นอกจากนี้ เสรีภาพในการนับถือศาสนาถูกกล่าวถึงในสิทธิกลุ่มนี้ด้วย หากพิจารณากติกา ระหว่างประเทศด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๔ จะพบว่าสิทธิดังกล่าวข้างต้นเป็น

สิทธิที่มีอาจถูกรอนได้ เป็นสิทธิเด็ดขาดที่รัฐมีอาจจะเข้าไปก้าวก้าวได้เลย แม้ว่าจะเกิดภัยคุกคามต่อความอยู่รอดของรัฐก็ตาม สิทธิและเสรีภาพดังกล่าวมีทั้งสิ้น ๗ ประการด้วยกัน ได้แก่ สิทธิในชีวิต สิทธิที่ไม่ถูกรุกราน หรือได้รับการปฏิบัติ หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือต่ำช้า สิทธิที่จะไม่ต้องรับผิดทางอาญาซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ไม่เป็นการผิด สิทธิที่จะได้รับการรับรองว่าเป็นบุคคลตามกฎหมาย และสิทธิในเสรีภาพทางความคิด มโนธรรมและศาสนา ทั้งนี้ต้องไม่เลือกปฏิบัติเพียงเหตุแห่งเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา หรือเผ่าพันธุ์ทางสังคม

สิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นสิทธิที่มีการกล่าวถึงมาตั้งแต่ในยุคคลาสสิกแล้ว ย่อมสะท้อนให้เห็นว่า สิทธิเหล่านี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ต่อการมีอยู่และเป็นอยู่ของมนุษย์คนหนึ่ง ซึ่งเป็นเป้าหมายของการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ ก็เพื่อคงไว้ซึ่งสันติภาพ และหากจะมีสันติภาพได้ มนุษย์จะต้องได้รับการเคารพซึ่งสิทธิและเสรีภาพต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับความเป็นมนุษย์ของเขาอย่างแท้จริง โดยสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพ ก็ล้วนแล้วแต่ให้ความสำคัญในสิทธิเหล่านี้ไม่แพ้กัน

สำหรับสิทธิอื่น ๆ นอกจากสิทธิและเสรีภาพข้างต้นแล้ว ยังมีพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เช่น สิทธิในการเลือกตั้ง เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น สำหรับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สิทธิกลุ่มนี้เป็นสิทธิไม่เด็ดขาด และเป็นสิทธิตามกฎหมาย การคุ้มครองรับรองสิทธิกลุ่มนี้ขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของแต่ละรัฐ เช่น สิทธิในการทำงาน สิทธิในการศึกษา สิทธิในความมั่นคงปลอดภัยของสังคม สิทธิในการประท้วงนัดหยุดงาน สิทธิในการพักผ่อน และสิทธิในวัฒนธรรม เป็นต้น การคุ้มครองและรับรองสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ คำนึงถึงความพร้อมของแต่ละรัฐที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีขององค์การสหประชาชาติประการหนึ่งด้วย เนื่องจากการที่จะได้รับความคุ้มครองสิทธินี้ อาจต้องมีการจัดสรรงบประมาณ คำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ สภาพสังคม และวัฒนธรรม ในขณะที่การคุ้มครองสิทธิอันเป็นแก่นแท้ของสิทธิมนุษยชน ไม่ต้องคำนึงถึงความพร้อมใด ๆ ทั้งสิ้น ต้องกระทำทันที และต้องคุ้มครองอย่างเด็ดขาดเข้มงวดด้วย

๓.๒ สิทธิพลเมือง (Civil Rights)

"พลเมือง" หมายถึงบุคคลส่วนใหญ่ของประเทศที่มีเชื้อชาติหรือถือสัญชาติของรัฐนั้น ดังนั้นสิทธิพลเมืองจึงเป็นบรรดาสิทธิต่าง ๆ ที่พลเมืองของรัฐพึงได้รับและบรรดาสิทธิและเสรีภาพในอันที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างเจตนารมณ์ของรัฐด้วย เช่น สิทธิในเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น สิทธิในความเป็นส่วนตัว และสิทธิในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัยภายในรัฐ เป็นต้น

สิทธิประเภทนี้ มีบทบัญญัติของกฎหมายรับรองและคุ้มครองไว้ หรือเกิดจากจารีตประเพณีได้ โดยทั่วไปจะบัญญัติไว้อย่างชัดเจนและมีสภาพบังคับให้ปฏิบัติตามสิทธินั้น ๆ ได้ เช่น สิทธิในค่าสินไหมทดแทนจากการถูกระทำละเมิด สิทธิบังคับให้ชำระหนี้ตามสัญญา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สิทธิมนุษยชนอาจจะถูกบัญญัติไว้กฎหมายภายในก็ได้ เช่น กฎหมายรัฐธรรมนูญ และเราอาจเรียกสิทธิที่ถูกรับรองไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญว่าเป็น "สิทธิขั้นพื้นฐาน" (Fundamental Rights) และผู้ทรงสิทธิ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญย่อมเป็นพลเมืองของรัฐนั้น ๆ ด้วย เช่น สิทธิในความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย สิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลย สิทธิในการเลือกถิ่นที่อยู่ สิทธิในการชุมนุม สิทธิเด็ก สิทธิในการเลือกตั้ง สิทธิในเสรีภาพต่าง ๆ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการเดินทาง เสรีภาพในทางวิชาการ และสิทธิในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

แม้สิทธิพลเมืองนี้จะมีสิทธิและเสรีภาพบางอย่างที่เหมือนกันกับสิทธิมนุษยชน แต่ก็มีลักษณะที่แตกต่างกับสิทธิมนุษยชนอยู่ เนื่องจากสิทธิพลเมืองมักเป็นสิทธิที่เป็นไปตามกฎหมาย และกฎหมายเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้กำหนดขึ้น เพื่อให้ความคุ้มครองในเรื่องต่าง ๆ เป็นการวางกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ในสังคมใดสังคมหนึ่ง และอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมให้เข้ากับสถานการณ์ หรือสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมนุษย์นั้นมีศักยภาพในการคิด แสดงความคิดเห็น การเรียนรู้ สามารถพัฒนาตนเองได้อยู่เสมอ แต่สิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิอันเป็นแก่นแท้ (Core Rights) นั้นมีความเป็นนิรันดร์ สามารถใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย ไม่ขึ้นอยู่กับเพศ วัย สถานที่ หรือเวลา

จากการจำแนกประเภทของสิทธิและเสรีภาพข้างต้นทำให้เห็นว่า สิทธิและเสรีภาพบางอย่างนั้นมีความเป็นสากลและมีความสำคัญต่อการเป็นมนุษย์ เช่น สิทธิในชีวิต สิทธิในร่างกาย สิทธิในทรัพย์สิน การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพราะไม่ว่าจะจำแนกออกเป็นประเภทใด ก็ จะเห็นสิทธิเสรีภาพเหล่านี้ตกติดอยู่ด้วยเสมอไป เหตุที่เป็นอย่างนั้นเพราะสิทธิและเสรีภาพนี้มีความสำคัญ และเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่จะต้องมีเป็นขั้นพื้นฐานหรือมาตรฐานขั้นต่ำที่สุด หากขาดสิทธิและเสรีภาพเหล่านี้ไปก็จะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น หรือเกิดการข่มเหงประชาชน ทำให้บุคคลนั้นไม่อาจจะอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเขาไปได้ จนอาจนำไปสู่สถานะอนาธิปไตยและอนาธิปไตยซึ่งเคยเกิดขึ้นในอดีต ดังจะเห็นได้จากกรณีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ใน Rwanda ที่ได้กระทำโดยรัฐบาลเอง จากเหตุการณ์ครั้งนั้นมีผู้เสียชีวิตประมาณ ๕ แสนคน และยังมีกรณีการล้างเผ่าพันธุ์ชาวอาร์เมเนียของรัฐบาลตุรกี โดยที่ชาวอาร์เมเนียถูกสังหารหมู่อย่างเป็นระบบ (Methodically massacred) โดยถูกเนรเทศ ยึดทรัพย์ ลักพาตัว ทรมาณ สังหารหมู่ และทำให้ออกตาย

ผู้หญิงและเด็กถูกลักพาตัวและถูกทำร้ายร่างกายอย่างรุนแรง ในเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ มีชาวอาร์เมเนียถูกจำกัดแล้วทั้งสิ้น ๑.๕ ล้านคน

จากการวิจัยข้างต้น ทำให้ทราบว่า สิทธิในการชุมนุมจัดอยู่ในกลุ่มของสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ตามการพัฒนาของสิทธิมนุษยชนในระยะที่ ๒ สิทธิในการชุมนุมมิได้เป็นหนึ่งใน Core Rights อันเป็นสิทธิเด็ดขาด มีอาจลิดรอนหรือเข้าไปก้าวก้าวได้ ดังนั้น การใช้สิทธิในการชุมนุมอาจถูกจำกัดขอบเขตได้ เช่น การกำหนดวิธีใช้สิทธินี้ว่าควรใช้อย่างไร มีข้อห้ามประการใด และอยู่ในกรอบของการใช้สิทธิอย่างไรบ้าง

๓.๓ สิทธิในการแสดงความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นอาจแสดงออกโดยการคิด พูด แสดงท่าทาง การนั่งอยู่กับที่ การใช้ศิลปะ หรืออื่นๆ เพื่อสื่อความหมายสิทธิในการแสดงความคิดเห็น เป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าในสังคม เพราะนอกจากจะสะท้อนความคิดของกลุ่มคนออกสู่ต่อสังคมแล้ว ยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความจริง อีกด้วย เนื่องจากไม่มีหลักประกันว่า ข้อมูลที่ถ่ายทอดส่งต่อกันมานั้นจะเป็นความจริงทั้งหมด และในบางครั้งก็ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องมายืนยันว่าสิ่งใดเป็นความจริง แต่การแสดงความคิดเห็นเปรียบเสมือนตลาดทางความคิด ที่ทำให้เกิดการตื่นตัวและความก้าวหน้าของสังคม ทั้งยังเป็นเครื่องมือในกระบวนการทางการเมืองอีกด้วย

๓.๔ สิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออก และเสรีภาพในข้อมูลข่าวสาร

สิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออก รวมไปถึงเสรีภาพในข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือ บุคคลมีเสรีภาพที่จะแสวงหารับ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ไม่ว่าด้วยวาจา ลายลักษณ์อักษร การตีพิมพ์ ในรูปของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประการอื่น ซึ่งให้เห็นว่าสิทธิในการแสดงความคิดเห็น และเสรีภาพในข้อมูลข่าวสารนั้นมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น หากมีบุคคลหนึ่งถูกกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่สามารถสื่อสารให้ทราบถึงการถูกกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมายนั้น การที่จะได้รับความช่วยเหลือ ก็ไม่มีทางเป็นไปได้เลย

การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารย่อมกระทำได้หลายวิธีด้วยกัน ยิ่งในปัจจุบันระบบการติดต่อสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างมาก จึงทำให้มีการรับส่งข้อมูลข่าวสารหลากหลายวิธี เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) การประกาศโฆษณาทางโทรทัศน์ วิทยุ เครื่องกระจายเสียง การรับ-ส่ง โทรสาร จดหมาย สิ่งพิมพ์ เป็นต้น เมื่อมีฝ่ายส่งข้อมูลข่าวสาร ก็ย่อมต้องมีฝ่ายรับ เสรีภาพในข้อมูลข่าวสารจึงเป็นทั้งการคุ้มครองทั้งผู้ที่แสวงหา รับและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้น ซึ่งเป็นลักษณะโดยธรรมชาติของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีการติดต่อสื่อสาร ข้อมูลข่าวสารย่อมเป็นประโยชน์แก่คนในสังคม ที่จะประสานประโยชน์ร่วมกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

เพื่อให้เกิดความคิด ความรู้ใหม่และนำไปสู่การพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าต่อไป อีกทั้งยังเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้เกิดการตรวจสอบ ส่งเสริม แก้ไข และปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ก่อให้เกิดพัฒนาเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบ

ผลกระทบ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๒๕ : ๓๒,๕๓๓) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ผล” หมายถึง ความงอกงาม ความเจริญ กำไร ดอกเบี้ย ประโยชน์ที่ได้รับ หรือสิ่งที่เกิดจากเหตุ “กระทบ” หมายถึง โดน ถูกต้อง ปะทะ พุดทำให้สะท้อนไปถึงผู้อื่น

เสถียร เหลืองอร่าม (๒๕๒๖ : ๒๕๓) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผลกระทบ หมายถึง ส่วนประโยชน์ และส่วนที่เสียประโยชน์อันเกิดจากสาเหตุของที่เกิดขึ้นจากเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากสาเหตุ นั้น ๆ โดยตรง

ดิเรก ก้อนกลีบ (๒๕๒๘ : ๕) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผลกระทบ คือ การเปลี่ยนแปลงปรับปรุง จากสภาพที่เป็นอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งทางบวกและทางลบ

วินัย อัสววิกุล (๒๕๓๔ : ๘๔๕) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผลกระทบ คือ ผลของสิ่งหนึ่งมากระทบกับอีกสิ่งหนึ่ง บางครั้งอาจเป็นสิ่งที่ เป็นชนิดเดียวกัน หรือ ต่างชนิดก็ได้

จากคำจำกัดความเหล่านี้ ทำให้สรุปได้ว่า “ผลกระทบ” หมายถึง ผลของการกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งต่อสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต จากสภาพหนึ่งไปสู่สภาพหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งในทางบวกและทางลบ

ผลที่เกิดขึ้นกับสิ่งใด ๆ ที่เป็นเป้าหมายอันเนื่องมาจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งที่มาจากภายนอก โดยผลที่เกิดขึ้นกับเป้าหมายของการสังเกตหนึ่ง ๆ นั้นมีมิติที่เกิดขึ้น ได้หลายอย่าง ขึ้นอยู่กับผู้สังเกตจะพิจารณาในแง่มุมไหน

แสวง รัตนมงคลมาส (๒๕๓๔ : ๘๓) แบ่งประเภทของผลกระทบตามแง่มุมของความ เป็นจริงที่เกิดขึ้น (Reality) ๒ รูปแบบ คือ

ผลกระทบในเชิงภาวะวิสัย (Objective Impact) หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นตามกฎเกณฑ์ หรือสภาพทางกายภาพ โดยไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของคนใดคนหนึ่ง

ผลกระทบในเชิงอัตตะวิสัย (Subjective Impact) หมายถึง ผลกระทบเกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การแบ่งตามแง่มุมของทิศทาง (Direction) ของผลกระทบ อาจแบ่งออกได้เป็น ๒ รูปแบบคือ

ผลกระทบโดยตรง (Direction Impact) เป็นการเปลี่ยนแปลงการกระทำเรื่องหนึ่งไป

อีกเรื่องหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องมีเหตุการณ์ หรือตัวกลางในการเชื่อมต่อในการกระทำนั้น ๆ

ผลกระทบโดยอ้อม (Indirection Impact) เป็นการเปลี่ยนแปลงจากการกระทำที่เกิดผลกระทบโดยตรง

การแบ่งตามแง่มุมของคุณค่า (Value) แบ่งออกได้เป็น ๒ รูปแบบ คือ

ผลกระทบในเชิงบวก (Positive Impact/Desired Impact) หมายถึง ผลกระทบที่เป็นสิ่ง
ที่พึงปรารถนา

ผลกระทบในเชิงลบ (Negative Impact / Undesired Impact) หมายถึง ผลกระทบที่เป็น
สิ่งที่ไม่พึงปรารถนา

การแบ่งตามระยะเวลา (Time) แบ่งออกได้เป็น ๒ รูปแบบ คือ

- ผลกระทบในระยะสั้น (Shortperiodof time) หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นปัจจุบัน
(Present Impact)

- ผลกระทบในระยะยาว (Long period of time) หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นใน
อนาคต (Future Impact)

ผลกระทบตามแง่มุมของเนื้อหา (Content) แบ่งออกได้เป็นหลายรูปแบบ คือ

- ผลกระทบทางเศรษฐกิจ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต การตลาด และ
บริหารของหน่วยธุรกิจ หรือ องค์กรธุรกิจ ผลกระทบของนโยบายแก้ปัญหาเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อรายได้และค่าใช้จ่ายของประชาชน

- ผลกระทบของสังคม หมายถึง ผลกระทบที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของบุคคลในแง่
ระบบ คุณค่า และพฤติกรรมทางสังคม

- ผลกระทบทางการเมือง หมายถึง ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการจัดผลประโยชน์
ทางด้านวัตถุ ตำแหน่ง หน้าที่ และเกียรติยศ ชื่อเสียง เพื่อตอบคำถามที่ว่า “ใครได้ ใครเสีย อะไร
เมื่อไหร่ และอย่างไร

- ผลกระทบทางกายภาพ หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นทางวัตถุประสงค์ตามธรรมชาติ
หรือชีววิทยา เช่น จากนโยบายการส่งเสริมการไม่สูบบุหรี่ ทำให้มีผู้เป็นโรคมะเร็งในระบบทางเดิน
หายใจน้อยลง

- ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผลกระทบที่เกิดจากสภาพนิเวศวิทยา

อย่างไรก็ตามเนื่องจากการให้ความหมายของนักวิชาการท่านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมุ่ง
ไปที่เป้าหมายการกระทบเพียงด้านเดียว ดังนั้นเพื่อให้การพิจารณาผลกระทบใด ๆ มีความชัดเจนขึ้น
ในที่นี้จะแจกแจงถึงองค์ประกอบของผลกระทบเป็นอันดับแรกกล่าวคือ การวิจัยผลกระทบใด ๆ มี
องค์ประกอบที่ต้องพิจารณาอยู่อย่างน้อย ๓ ประการ คือ

๑. ปราบปรามการกระทำหรือสถานการณ์หรือสิ่งใด ๆ ที่เป็นแหล่งที่ส่งผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ ในที่นี้จะเรียกว่าสาเหตุกระทบ

๒. ปราบปรามการกระทำหรือสถานการณ์หรือสิ่งใด ๆ ที่ถูกระทบ ในที่นี้จะเรียกว่าเป้ากระทบ

๓. ปราบปรามการกระทำหรือสถานการณ์หรือสิ่งใด ๆ เป็นส่วนที่ส่งผ่านเหตุแห่งการกระทบ ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่าสื่อของการกระทบ

แนวคิดการควบคุมการชุมนุมทางการเมือง

กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของธุรกิจ และเป็นที่ตั้งของศูนย์กลางการบริหารของประเทศ กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชนบทและในเมือง เมื่อประสบปัญหา และไม่สามารถแก้ปัญหาในระดับองค์กรหรือท้องถิ่นของตนได้ ก็มักจะมีชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลในกรุงเทพมหานครช่วยแก้ปัญหา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาที่ทำกิน ปัญหาราคาพืชผลทางเกษตรตกต่ำ(เกษตรกรกับรัฐบาล) ส่วนกรุงเทพมหานคร นั้น ปัญหาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องแรงงาน รายได้ต่ำ หรือเรื่องสวัสดิการที่เอกชนจ่ายให้กับลูกจ้าง (นายทุนกับลูกจ้าง) และปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ปัญหาความคิดเห็นต่างทางการเมือง ย่อมจะเกิดขึ้นจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคน ๒ กลุ่ม คือการรวมกลุ่มของประชาชนในการชุมนุมประท้วงรวมตัว เป็นกลุ่มผลประโยชน์ ที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับกลไกรัฐบาล ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบาย ออกิปรายเพื่อเรียกร้องให้กลุ่มได้ประโยชน์ เคลื่อนย้ายการชุมนุมไปตามสถานที่ต่าง ๆ แสดงออกโดยเขียนป้ายข้อความเสนอความคิดเห็น หรือความต้องการในการเรียกร้อง บางครั้งทำให้เกิดสถานการณ์รุนแรง ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและรัฐ

การใช้สิทธิในการชุมนุมของประเทศไทยนั้นมีมานาน ซึ่งปรากฏให้เห็นบ่อยครั้ง เพื่อแสดงความคิดเห็นสนับสนุน หรือค้าน โครงการของรัฐ หรือเป็นการแสดงความคิดเห็นระหว่างเอกชนด้วยกัน ผู้ใช้สิทธินี้มีหลากหลายกลุ่มด้วยกัน และมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน เช่น วัตถุประสงค์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีทั้งเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหา หรือต้องการให้รัฐบาลยุบสภา ลาออกหรือขับไล่รัฐบาล

Black's Law Dictionary ให้ความหมายของ “การชุมนุม” ว่าเป็นการจัดตั้งและรวมตัวกันของบุคคลกลุ่มหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ร่วมกัน ดังนั้น การรวมตัวกันของกลุ่มคนโดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเพื่อออกกฎหมาย การศาสนา การศึกษา การสนับสนุนหรือการต่อต้านนโยบายของรัฐบาล หรือเพื่อวัตถุประสงค์ทางสังคมอื่นๆ ก็เป็นการชุมนุมแล้ว

อย่างไรก็ดี เรื่องจำนวนคนที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มนั้น ไม่ได้มีกฎเกณฑ์ระบุไว้แน่นอนว่าต้องมีจำนวนเป็นอย่างน้อยเท่าใด จึงจะเรียกว่าเป็นการชุมนุม สำหรับผู้เขียนเห็นว่าจะเป็นการรวมกลุ่มกันได้ จะต้องประกอบด้วยจำนวนคนเพียงพอที่จะเรียกว่าเป็นกลุ่มได้ หากมีปัจเจกชนเพียงหนึ่งหรือสองคนก็จะเป็นการใช้เสรีภาพในการแสดงออก หรือแสดงความคิดเห็น ไม่ใช่การใช้สิทธิในการชุมนุม ซึ่งการชุมนุมก็แบ่งออกได้หลายประเภทหรือแบ่งลักษณะ และพิจารณาจากสถานที่ที่ใช้ในการชุมนุมเพื่อใช้ในการศึกษา ดังนี้

๑. ประเภทของการชุมนุม

การชุมนุมอาจมีหลายประเภท แล้วแต่ว่าใช้อะไรเป็นข้อพิจารณา หากแบ่งตามลักษณะของการชุมนุม อาจแบ่งได้เป็น ๒ ประเภทคือ การชุมนุมที่อยู่กับที่และการเดินขบวน ในหัวข้อผู้ศึกษาใคร่ขอแบ่งประเภทการชุมนุมออกเป็น ๒ ประเภทโดยพิจารณาจากสถานที่ที่ใช้ในการชุมนุม ดังนี้

๑.๑ การชุมนุมในที่สาธารณะ

การชุมนุมในที่สาธารณะ หมายถึง การใช้สถานที่สาธารณะเป็นสถานที่รวมตัวกันของกลุ่มผู้ชุมนุม ซึ่งโดยปกติแล้วที่สาธารณะเป็นที่สำหรับประชาชนทั่วไปจะใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น สวนสาธารณะ ถนนสาธารณะ การชุมนุมประเภทนี้ สามารถส่งผลกระทบต่อสังคมได้มากกว่าการชุมนุมอีกประเภทหนึ่ง เพราะการใช้ที่สาธารณะย่อมกระทบถึงสิทธิในอันที่บุคคลอื่นจะใช้สถานที่นั้นด้วย และอีกประการหนึ่งคือ การชุมนุมสามารถขยายออกเป็นวงกว้าง และเปิดกว้างสำหรับบุคคลอื่นให้สามารถเข้าร่วมในการชุมนุมได้ จึงมีความเสี่ยงที่จะเกิดความไม่สงบขึ้นได้ง่าย

๑.๒ การชุมนุมในที่รโหฐาน

การชุมนุมในที่รโหฐาน คือจัดการชุมนุมโดยใช้ที่เฉพาะส่วนบุคคลเป็นที่รวมกลุ่มคน ซึ่งกลุ่มผู้ชุมนุมอาจจะเป็นเจ้าของหรือไม่ใช่ก็ได้ ตามความยินยอมของเจ้าของทรัพย์สิน เช่น ลานสนามหน้าบ้าน โรงรถ หรือลานหน้าอาคารของเอกชน กล่าวคือที่ใด ๆ ก็ได้ที่เป็นของส่วนบุคคล ซึ่งโดยปกติแล้วเจ้าของทรัพย์สินย่อมมีสิทธิในการใช้สอยทรัพย์สินของตน หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ทรัพย์สินของตนได้อยู่แล้ว การชุมนุมประเภทนี้มักไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลอื่นมากเท่าใดนักในเรื่องสิทธิในการใช้ที่สาธารณะ แต่อาจกระทบต่อสิทธิอย่างอื่น เช่น การส่งเสียงดังรบกวน เป็นต้น

ข้อที่น่าสังเกตคือ กติกาไม่ได้ระบุเจาะจงไว้ว่าเป็นการชุมนุมในที่สาธารณะหรือไม่ เพียงแต่ได้ใช้ถ้อยคำไว้กว้างๆ ว่า “สิทธิในการชุมนุมโดยสงบย่อมได้รับการรับรอง” และแม้แต่ในปฎิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเอง ก็ไม่ได้ระบุไว้ชัดเจนว่าเป็นการชุมนุมแบบใด เพียงแต่ได้

กล่าวไว้ในข้อ ๒๐ ว่า “บุคคลมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการชุมนุมโดยสงบ” ทั้งนี้ ก็เพราะว่าการเลือกสถานที่ในการจัดการชุมนุมเป็นเสรีภาพในการคิดพิจารณาด้วยใจสมัครของผู้ใช้สิทธิเอง ดังนั้นการใช้สิทธินี้จะใช้ที่ใดก็ได้ กติกาทำให้การรับรองทั้งนั้น แต่ที่มีปัญหาเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้งทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ คือ การชุมนุมในที่สาธารณะ เพราะจำนวนของผู้ชุมนุมมักมีเป็นจำนวนมาก ใช้พื้นที่กว้าง มีแนวโน้มที่จะกระทบต่อสิทธิของผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมในการชุมนุมมากกว่าควบคุมดูแลความปลอดภัยได้ยากกว่า และมักมีเจ้าหน้าที่รัฐที่มีอำนาจหน้าที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ควบคุมดูแลความปลอดภัย อำนาจความสะดวก และประเมินสถานการณ์เพื่อดูแลความสงบเรียบร้อย เป็นต้น

นอกจากคำว่า “ชุมนุม” (assembly) แล้ว ยังมีคำอื่นอีกที่มีความหมายใกล้เคียงกัน และเกี่ยวข้องกันอีกหลายคำ เช่น

“ประท้วง” (strike) ใช้ในกรณีการนัดหยุดงานของกลุ่มแรงงาน

“มีอบ” (mob) ความหมายนั้นแปลว่า การรวมตัวของฝูงชนที่มีการซุกมุนวุ่นวายขาดความเป็นระเบียบ มีการใช้ความรุนแรง

“การเดินขบวน” (protest) หมายถึง การประท้วงคัดค้านในบางครั้งการชุมนุมอาจมีการเดินขบวนร่วมด้วยก็ได้ คำที่มีความหมายถึงการเดินขบวนมีคำว่า “demonstration” และ “procession” แปลว่าการเดินขบวนของกลุ่มคนจะโดยการเดินเท้าหรือใช้ยานพาหนะก็ได้

ความหมายของการชุมนุมทำให้สามารถแยกแยะได้ว่า อะไรจึงจะเป็นการใช้สิทธิในการชุมนุม เนื่องจากว่าในบางครั้งอาจมีลักษณะที่เรียกว่า มีการรวมตัวกันของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งก็จริง แต่หากกลุ่มคนเหล่านั้น มิได้มีเจตนาหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันในการรวมตัวกัน เพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างสงบ โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่มักอ้างกฎหมายรัฐธรรมนูญว่าการรวมตัวของพวกตนเป็นการชุมนุมอย่างสงบปราศจากอาวุธ แต่พฤติกรรมที่แสดงออกได้มีการเตรียมอุปกรณ์คล้ายเทียมอาวุธ ซึ่งผู้วิจัยขอความหมายของสงบและปราศจากอาวุธ นำเสนอพอเข้าใจ ดังนี้

๑.๓ สงบปราศจากอาวุธ

“สงบ” หมายถึง ปราศจากการทะเลาะวิวาท ความสับสนอลหม่านวุ่นวาย หรือความขัดแย้ง

“ปราศจากอาวุธ” หมายถึง ไม่มีอาวุธนั่นเอง คำว่า “อาวุธ” นั้นหมายรวมว่าเป็นอาวุธโดยสภาพ และไม่ใช่อาวุธโดยสภาพ แต่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นอาวุธ อย่างนี้ก็ถือว่าเป็นอาวุธได้เหมือนกัน เช่น การใช้ขวดแกว่ทุบตีกันหรือใช้ก้อนหินขว้างปา อย่างนี้ขวดแกว่และก้อนหินนั้นถือเป็นอาวุธแล้ว การเหลาไม้ให้แหลมเพื่อใช้เป็นอาวุธ เป็นต้น

ดังนั้น “การประชุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ” หมายถึง การรวมตัวกันของคนกลุ่มหนึ่งหรือจำนวนมาก ซึ่งมีวัตถุประสงค์บางอย่างร่วมกัน โดยไร้ภาวะของการเป็นภัยคุกคามอันเป็นอันตรายต่อสังคม และปราศจากการใช้กำลัง จะต้องดำเนินไปอย่างปราศจากความรุนแรง หรือไม่มีการใช้กำลังตลอดจนเสร็จสิ้นการประชุม การพิจารณาว่าเป็นการประชุมโดยสงบหรือไม่ นั้น ต้องดูเจตนาของกลุ่มผู้ชุมนุมว่าต้องการให้เกิดความวุ่นวายขึ้นหรือไม่ หรืออาจพิจารณาจากการปราศรัยปลุกเร้า ระดมให้กลุ่มผู้ชุมนุมเกิดอารมณ์ฮึกเหิมเคียดแค้นชิงชัง เกิดการต่อต้านรัฐอย่างรุนแรง มีการโฆษณาหรือสนับสนุนการใช้กำลังเข้าจู่โจมทำร้ายผู้คน หรือทำลายทรัพย์สิน อย่างนี้ถือได้แล้วว่าเป็นการประชุมโดยไม่สงบไม่ต้องรอให้เกิดความเสียหายก่อนซึ่งในบางกรณีเริ่มแรกการประชุมอาจเป็นไปอย่างสงบ แต่ต่อมากลายเป็นการชุมนุมที่ไม่สงบได้ โดยอาจเกิดจากเหตุการณ์แทรกแซงจากภายนอกหรือจากกลุ่มผู้ชุมนุมเองก็ได้

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยคงมีกฎหมายที่ใช้จำกัดเสรีภาพ ในการชุมนุมในที่สาธารณะในระหว่างเวลาที่ประเทศไทยอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือประกาศกฎอัยการศึก ยังไม่ปรากฏว่ามีกฎหมาย และพระราชบัญญัติที่วางหลักเกณฑ์ข้อจำกัดการชุมนุมในที่สาธารณะและการเดินขบวนในภาวะปกติออกมาใช้บังคับแต่อย่างใด ดังนั้นในทางปฏิบัติเมื่อมีการชุมนุมประท้วงของประชาชน เจ้าหน้าที่จึงต้องนำกฎหมายอื่นมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งที่กฎหมายเหล่านั้น ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการกับการชุมนุมในพื้นที่สาธารณะ อีกทั้งยังมีบทบัญญัติที่ขัดแย้งกับหลักเสรีภาพในการชุมนุมโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้ผู้ชุมนุมต้องขออนุญาตก่อนดำเนินการดังนี้

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๐๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเดินแถว เดินเป็นขบวนแห่ หรือเดินเป็นขบวนใด ๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร เว้นแต่

(๑) เป็นแถวทหารตำรวจ หรือผู้ที่ควบคุมระเบียบแบบแผน

(๒) แถวหรือขบวนแห่หรือขบวนใด ๆ ที่เจ้าพนักงานจราจรได้อนุญาต และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด

มาตรา ๑๐๙ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ บนทางเท้าหรือทางใด ๆ ซึ่งจัดไว้สำหรับคนเดินเท้าในลักษณะที่เป็นการกีดขวางผู้อื่น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืน มาตรา ๑๐๘ และ ๑๐๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท ตามมาตรา ๑๔๘

มาตรา ๑๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดวาง ตั้ง ยื่น หรือแขวนสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงาน

จรรยา แต่เจ้าพนักงานจรรยาจะอนุญาตได้ต่อเมื่อ มีเหตุจำเป็นและเป็นการชั่วคราวเท่านั้น

ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง นอกจากจะมีความผิดตามมาตรา ๑๔๘ แล้ว เจ้าพนักงานจรรยามีอำนาจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนรื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายสิ่งกีดขวางดังกล่าวได้ ถ้าไม่ยอมรื้อถอนหรือเคลื่อนย้าย ให้เจ้าพนักงานจรรยามีอำนาจรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายได้

มาตรา ๑๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดแยก หาม ลาก หรือนำสิ่งของไปบนทางเท้าในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาทตามมาตรา ๑๔๗

ความผิดตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการปิดกั้นทางหลวง หรือวางวัตถุแหลมคม หรือนำสิ่งใดมาขวางหรือวางบนทางหลวง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ บนทางหลวงในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือบุคคล

สำหรับผู้ฝ่าฝืนนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๗๒

ความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๔ ผู้ที่จะทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้า จะต้องได้รับอนุญาต ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงทำการโฆษณาได้ สำหรับผู้ฝ่าฝืนตามมาตรานี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท และถูกเพิกถอนใบอนุญาต ตามมาตรา ๕

ความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้ง วาง หรือกองวัตถุใด ๆ บนถนน เว้นแต่เป็นการกระทำในบริเวณที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศกำหนดด้วยความเห็นชอบของพนักงานจรรยา ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้ใดติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ เว้นแต่ได้รับหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือการกระทำของราชการท้องถิ่น ราชการส่วนอื่นหรือรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานที่มีอำนาจกระทำได้ หรือเป็นการวางไว้เป็นชั่วคราว

การติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ โดยมีได้มีหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับอนุญาตแต่มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำตามวรรคหนึ่งปลด หรือรื้อถอนภายในเวลากำหนด ถ้าผู้นั้นละเลย เพิกเฉย นอกจากมี

ความผิดฐานขัดคำสั่งพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติต่อไป ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ตามมาตรา ๕๔

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) ความผิดฐานรบกวนผู้อื่นด้วยการส่งเสียงโดยไม่มีเหตุผล

มาตรา ๓๗๐ ผู้ใดส่งเสียง ทำให้เกิดเสียงหรือกระทำความอื้ออึงโดยไม่มีเหตุสมควรจนทำให้ประชาชนตกใจหรือเดือดร้อน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินร้อยบาท

(๒) ความผิดฐานทำให้เสียความเรียบร้อยในทางสาธารณะหรือสาธารณสุขสถาน

มาตรา ๓๗๒ ผู้ใดทะเลาะกันอย่างอื้ออึงในทางสาธารณะหรือสาธารณสุขสถาน หรือกระทำ โดยประการอื่นใด ให้เสียความสงบเรียบร้อยในทางสาธารณะหรือสาธารณสุขสถานต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าร้อยบาท

ความผิดฐานวางหรือทอดทิ้งสิ่งกีดขวางทางสาธารณะ

มาตรา ๓๘๕ ผู้ใดไม่ได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมายกีดขวางทางสาธารณะ จนอาจเป็นอุปสรรคต่อความปลอดภัยหรือความสะดวกในการจราจร โดยวางหรือทอดทิ้งสิ่งของ หรือโดยกระทำด้วยประการอื่นใด ถ้าการกระทำนั้นเป็นการกระทำโดยไม่จำเป็น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร

(๑) มาตรา ๑๓ ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

- ล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ

- ล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรืออำนาจตุลาการแห่งรัฐธรรมนูญ

หรือให้ใช้อำนาจดังกล่าวแล้วไม่ได้ หรือ

- แบ่งแยกราชอาณาจักร หรือยึดอำนาจปกครองในส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งราชอาณาจักร ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นกบฏ ต้องระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดฐานเตรียมเป็นกบฏ

มาตรา ๑๑๔ ผู้ใดสะสมกำลังพลหรืออาวุธ เตรียมการอื่นใดหรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ หรือกระทำความผิดใดๆ อันเป็นส่วนของการเพื่อเป็นกบฏ หรือยุยงราษฎรให้เป็นกบฏหรือรู้ว่ามีผู้จะเป็นกบฏ แล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี

ความผิดฐานบ่อนทำลายความสงบภายใน

มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชม โดยสุจริต

๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย

๒) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

๓) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

มาตรา ๑๓๕/๑ ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญา ดังต่อไปนี้

๑) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใด อันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใด ๆ

๒) กระทำการใด อันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่ง สาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

๓) กระทำการใด อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหรือรัฐใด หรือบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

ถ้าการกระทำนั้น ได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญ หรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำอันจะก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือ หรือให้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย

ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน

(๑) ความผิดฐานมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป

มาตรา ๒๑๕ ผู้ใดมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย ขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้กระทำความผิดคนหนึ่งคนใดมีอาวุธ บรรดาผู้ที่กระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ความผิดฐานไม่เลิกมั่วสุมตามที่เจ้าพนักงานสั่ง

มาตรา ๒๑๖ เมื่อเจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มิว่าสุ่มเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑๕ ให้เลิกไป ผู้ใดไม่เลิก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดต่อเสรีภาพ

(๑) ความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวกักขัง

มาตรา ๓๑๐ ผู้ใดหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือกระทำการด้วยประการใดๆ ให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นเหตุให้ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวถูกกักขังหรือต้องปราศจากเสรีภาพในร่างกายนั้นถึงแก่ความตาย หรือรับอันตรายสาหัสผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๓ หรือมาตรา ๒๕๘

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

(๑) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

มาตรา ๓๕๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ได้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่น หรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดฐานบุกรุกเหตุฉกรรจ์

มาตรา ๓๖๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๓ หรือมาตรา ๓๖๔ ได้กระทำ

๑) โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

๒) โดยมีอาวุธหรือโดยรวมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ

๓) ในเวลากลางคืน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พอหทัย สิทธิยศ (๒๕๕๓) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การจำกัดสิทธิในการชุมนุมโดยสงบภายใต้กติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง พ.ศ. ๑๙๖๖” โดยมีวัตถุประสงค์คือ

๑. เพื่อศึกษาที่มาและความหมายของสิทธิและเสรีภาพ การจำแนกประเภทของสิทธิและเสรีภาพ ความหมายของการชุมนุม และเสรีภาพอื่น ๆ อันเกี่ยวข้องกับสิทธิในการชุมนุม

๒. เพื่อศึกษาแนวคิดว่าด้วยการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ และการจำกัดสิทธิในการชุมนุมตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ ในสถานการณ์ปกติและสถานการณ์ฉุกเฉิน

ผลการศึกษาพบว่า หลักการใช้สิทธิในการชุมนุมต้องเป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ ไร้ความรุนแรง นอกจากนี้ ยังต้องพิจารณาถึงหลักการใช้สิทธิและเสรีภาพอื่น ๆ อันเกี่ยวข้องกับสิทธิในการชุมนุมด้วย เนื่องจากสิทธิในการชุมนุม เป็นสิทธิหนึ่งในสิทธิในการแสดงความคิดเห็น และสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออกด้วย ซึ่งกติกาได้ระบุไว้ชัดเจนว่า การใช้สิทธิเหล่านี้อาจมีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคู่ไปด้วย

อย่างไรก็ดี แม้ประเทศไทยจะได้นำการรับรองและคุ้มครองสิทธิในการชุมนุมแล้ว แต่ในทางปฏิบัติ ยังพบว่ามีหลายกรณี ที่สิทธินี้มิได้รับการรับรองอย่างแท้จริง โดยเห็นได้จากกรณีการเข้าสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ ในขณะที่ผู้ชุมนุมยังคงชุมนุมกัน โดยสงบปราศจากอาวุธตามที่ได้รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากพิจารณาพร้อมไปกับกติกาแล้ว ย่อมถือได้ว่ารัฐได้ละเมิดสิทธิในการชุมนุมตามที่ได้มีการรับรองไว้ในอีกส่วนหนึ่งด้วย

สำหรับกรณีของผู้ใช้สิทธินั้น ยังเป็นปัญหาว่า ยังไม่มีความเข้าใจในสิทธินี้เท่าที่ควร เพื่อให้การใช้สิทธิจะเป็นไปตามลักษณะของการรับรองสิทธินี้ การใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ หรือตามที่ได้รับรองไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศมิได้หมายความว่า ผู้ใช้สิทธิจะมีสิทธิพิเศษเหนือปัจเจกชนคนอื่นที่มีได้ร่วมใช้สิทธิเช่นเดียวกับตน แต่ยังคงเคารพสิทธิและเสรีภาพอื่น ๆ ของปัจเจกชนคนอื่นด้วย เพราะต่างฝ่ายต่างมีสิทธิและหน้าที่อย่างเสมอภาคกัน

นพดล วรรณิกา ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (๒๕๕๔) ได้เปิดเผยผลวิจัยเชิงสำรวจ เรื่องประชาธิปไตย และการชุมนุมประท้วงทางการเมือง กับการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมฝูงชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กรณีศึกษาตัวอย่างประชาชนอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สาเหตุของการชุมนุมประท้วงของกลุ่มการเมืองต่างๆ พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๗๒.๑ ระบุเป็นเพราะความผิดพลาดในการทำงานของรัฐบาล ในขณะที่ร้อยละ ๒๗.๙ ระบุไม่ใช่อะไรก็ตาม ส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๘๕.๗ เช่นกัน ระบุว่า สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วงของกลุ่มการเมืองต่างๆ คือ เรื่องผลประโยชน์ การแข่งขันอำนาจ ต่อรองแลกเปลี่ยนต่าง ๆ ที่น่าพิจารณาอย่างยิ่งคือ เมื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติของแกนนำผู้ชุมนุมประท้วง ในช่วง ๑๒ เดือนที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๖๓.๒ คาดหวังให้กลุ่มผู้ชุมนุมทำไปตามระบอบประชาธิปไตย มีแค่เพียง ร้อยละ ๒๑.๘ เท่านั้นที่เห็นจริงว่า กลุ่มผู้ชุมนุมได้ทำตามระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้ ผลสำรวจยังพบว่า ทุกตัวชี้วัดเรื่องการชุมนุมประท้วงของกลุ่ม

การเมือง กั้กับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ประชาชนคาดหวังต่อการชุมนุมในเชิงสร้างสรรค์สูง แต่พบเห็นการปฏิบัติจริงต่ำกว่าความคาดหวัง ได้แก่ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๖๐.๐ คาดหวังว่า กลุ่มผู้ชุมนุมมีอุดมการณ์ทำเพื่อประเทศชาติ แต่เพียง ร้อยละ ๑๕.๔ เท่านั้นที่เห็นว่า เป็นไปตามความคาดหวังจริง ๆ เช่นเดียวกันประเด็นสำคัญอื่นๆ เช่น กลุ่มผู้ชุมนุมไม่สร้างความเสียหายต่อประเทศ (คาดหวัง ๖๑.๑ เห็นจริง ๒๐.๖) แกนนำผู้ชุมนุมมีความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น (คาดหวัง ๕๗.๕ เห็นจริง ๑๗.๕) กลุ่มผู้ชุมนุมไม่ใช้ความรุนแรง (คาดหวัง ๖๒.๔ เห็นจริง ๒๑.๒) ควบคุมให้การชุมนุมเป็นไปอย่างสงบเรียบร้อย (คาดหวัง ๕๘.๕ เห็นจริง ๒๐.๕) และการชุมนุมเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคมประชาธิปไตย (คาดหวัง ๕๖.๑ เห็นจริง ๑๘.๘) ซึ่งพบว่า เป็นความคาดหวังของคนไทยส่วนใหญ่ที่ถูกศึกษาครั้งนี้ แต่ผลสำรวจกลับพบว่า ประชาชนส่วนน้อยที่พบเห็นจริงเป็นไปตามความคาดหวัง

นอกจากนี้ เมื่อถามถึงความคาดหวังต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการดูแลกลุ่มผู้ชุมนุมในช่วง ๑๒ เดือนที่ผ่านมา ผลสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๖๗.๗ คาดหวังว่า ตำรวจทำหน้าที่อำนวยความสะดวกได้ดีให้แก่กลุ่มประชาชนอื่น ที่ไม่ได้ชุมนุมประท้วงด้วยให้ใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข แต่เพียงร้อยละ ๓๐.๔ ที่พบเห็นจริง นอกจากนี้ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๖๓.๑ คาดหวังตำรวจมีจำนวนเพียงพอในการออกตรวจตราความปลอดภัยในแหล่งชุมนุมต่างๆ ของประชาชนที่ไม่ได้ร่วมชุมนุม แต่เพียงร้อยละ ๒๕.๕ พบเห็นจริงตามความคาดหวัง

ที่น่าเป็นห่วงคือ ความคาดหวังและพบเห็นจริงในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในช่วงการชุมนุมประท้วงของกลุ่มการเมืองต่างๆ พบประเด็นสำคัญอื่นๆ คือ ความรับผิดชอบของตำรวจ เมื่อเกิดความสูญเสียต่อชีวิตและความปลอดภัยของกลุ่มผู้ชุมนุม (คาดหวัง ๖๓.๖ เห็นจริง ๒๖.๕) หน่วยงานภาครัฐต่างๆ มีการเชื่อมประสานงานกันอย่างดี ในการดูแลความปลอดภัยของประชาชนที่ไม่เกี่ยวกับการชุมนุม (คาดหวัง ๖๔.๘ เห็นจริง ๒๘.๒) ตำรวจมีเครื่องมืออุปกรณ์ทันสมัยเหมาะสมกับการควบคุมดูแลกลุ่มผู้ชุมนุม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คาดหวัง ๖๕.๕ เห็นจริง ๓๒.๘)

เมื่อถามถึงความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในการดูแลสถานการณ์การชุมนุมประท้วงของกลุ่มต่างๆ พบว่า ร้อยละ ๕๑.๓ พอใจมากถึงมากที่สุด ร้อยละ ๒๘.๕ พอใจระดับปานกลาง และร้อยละ ๒๐.๒ พอใจน้อยถึงไม่พอใจเลย ส่วนความรู้สึกเห็นใจตำรวจ พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๖๕.๕ รู้สึกเห็นใจมากถึงมากที่สุดร้อยละ ๒๑.๐ ระบุปานกลาง และร้อยละ ๑๓.๕ ที่เห็นใจน้อยถึงไม่มีเลย

ผอ. เอเบคโพลล์ กล่าวว่า เป็นความสำเร็จของแกนนำผู้ชุมนุมกลุ่มการเมืองต่างๆ ที่สามารถนำประชาชนจำนวนมาก ออกมาแสดงพลังได้ในที่สาธารณะตามระบอบประชาธิปไตย ส่งผลทำให้แกนนำผู้ชุมนุมกลายเป็นกลุ่มผู้มีอำนาจขึ้นมาได้ในการเจรจาต่อรองต่างๆ กับรัฐบาล และถ้ากลุ่มแกนนำผู้ชุมนุมทำให้การเรียกร้องต่างๆ ไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นน้อยอย่างเป็นรูปธรรมจับต้อง

ได้เช่น ลดปัญหาทุจริตคอร์ปชั่น ลดความไม่เป็นธรรมในสังคม และทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเข้มแข็ง ในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐตามหลักธรรมาภิบาล ผลที่ตามมาคือการปกครองแบบประชาธิปไตยก็จะมั่นคงเข้มแข็งตามไปด้วย

“แต่ถ้าการชุมนุมประท้วงนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเพียงอย่างเดียว ก็จะกลายเป็นเพียงการหมุนเวียนเปลี่ยนสลับกันขึ้นมามีอำนาจที่นำไปสู่ “วังวน” ของปัญหาเหมือนเดิม ๆ กลุ่มประชาชนผู้มาร่วมชุมนุมก็จะตกเป็นเพียงเครื่องมือของเกมแย่งชิงอำนาจมาจากรัฐบาลชุดปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาควบคุมฝูงชน ก็จะถูกลงโทษจากการดูแลความปลอดภัยในชีวิตประจำวันของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ สถานการณ์วังวนของปัญหานี้จึงถูกเรียกว่าวังวนของ “อคติแห่งนครา” เพราะรัฐบาลใดๆ ที่ขึ้นมามีอำนาจก็ต้องตกอยู่ภายใต้แรงกดดันของกลุ่มคนเฉพาะกลุ่มในกรุงเทพมหานคร และหัวเมืองใหญ่ของประเทศ ที่สามารถครอบงำและแทรกแซงการตัดสินใจของรัฐบาล จนทำให้รัฐบาลอยู่ต่อไปไม่ได้ ส่งผลทำให้การชุมนุมประท้วงของกลุ่มการเมืองต่างๆ เกิดขึ้นอีกอย่างไม่มียุติจบสิ้น ทางออกคือ ต้องขจัดอคติแห่งนคราออกไป เพื่อประชาธิปไตยที่แท้จริงและยั่งยืน ประชาชนส่วนใหญ่เข้มแข็ง ผลประโยชน์และทรัพยากรของประเทศ ต้องถูกกระจายไปสู่การครอบครองของประชาชน ในชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศอย่างเป็นธรรม” ดร.นพดล กล่าว

คณาจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓) ได้เขียนจดหมายเปิดผนึกเรื่อง “แนวทางการสร้างสรรค์สันติภาพแก่สื่อและสังคมไทย” ว่าจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบกว้างขวางในสังคมไทย โดยเฉพาะในช่วงที่มีการชุมนุมทางการเมือง ในช่วงตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๑๔ พฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ความรุนแรงในกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะในพื้นที่ใกล้กับการชุมนุมทวีขึ้นถึงขีดสุด สื่อหลายแขนงเองก็ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการก่อวินาศกรรม ของกลุ่มที่ได้ยกระดับไปเป็นผู้ก่อการร้าย เช่น ในกรณีของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๑ และ สื่อในเครือโพสต์ พับลิชชิ่ง เป็นต้น หรือจากการข่มขู่คุกคามที่ทำการและกองบรรณาธิการต่าง ๆ และในสนามข่าว ทำให้สื่อไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามควรจะเป็น ส่งผลให้สวัสดิภาพ ขวัญและกำลังใจของนักวิชาชีพข่าว ยิ่งอ่อนล้าลงไปอีก ในช่วงแห่งสถานการณ์อันตึงเครียดนี้ ทางคณาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเป็นห่วงเสรีภาพและสวัสดิภาพของผู้สื่อข่าวและนักปฏิบัติการณ์ด้านข่าวสาร อีกทั้งยังมีความกังวลใจต่อปรากฏการณ์ข้างต้นเป็นอย่างยิ่งด้วยเหตุนี้จึงขอเสนอ “แนวทางการสร้างสรรค์สันติภาพแก่สื่อและสังคมไทย” โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑) การนำเสนอข่าวในสื่อทุกประเภท พึงยึดหลักความถูกต้องจรรยาบรรณวิชาชีพ และประโยชน์แห่งสาธารณะเป็นที่ตั้ง โดยเฉพาะการแสวงหาข้อมูลที่ตรวจสอบได้ และนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างถูกต้องปราศจากความเป็นฝักเป็นฝ่าย

๒) สื่อไม่ควรให้ความสำคัญกับสถานการณ์ความรุนแรง ที่แบ่งฝักฝ่ายสองข้างอย่างชัดเจนแต่เดือนมีนาคมที่ผ่านมา เป็นที่น่าสังเกตว่าสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ และสื่อทางเลือกใหม่ ๆ เช่น วิทยุชุมชน เคเบิลทีวี ทีวีดาวเทียม และ อินเทอร์เน็ตมีบทบาทอย่างสูงในการกำหนดการรับรู้ด้านข้อมูลข่าวสารและในการชี้นำความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในหลายกรณี สื่อถูกใช้เป็นเครื่องมือในการโฆษณาชวนเชื่อ และในการระดมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของมวลชนอย่างเข้มข้น บางครั้งสื่อซึ่งมีวาระทางการเมืองชัดเจน ได้มีพฤติกรรมอันขัดต่อจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้วยการใช้ภาษาที่ หยาบคาย ขู่ข่ม ปลูกเร้า สร้างความเกลียดชัง และด้วยการบิดเบือนข้อเท็จจริง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนอกจากจะไม่เหมาะสมแล้ว ยังผิดกฎหมายในหลาย ๆ ฉบับอีกด้วย ทว่าด้วยภาวะของการขาดองค์กรกำกับดูแลของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ตลอดจนช่องโหว่ของการบังคับใช้กฎหมายทำให้พฤติกรรมดังกล่าวดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และส่งผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจ และความขัดแย้งที่มีเป้าหมายเดียวเพื่อเอาชนะ โดยเน้นหาผู้ชนะและผู้แพ้แต่สื่อควรให้ความสำคัญกับสาเหตุและผลที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังความรุนแรงและความขัดแย้ง เช่น ความชอกช้ำทางจิตใจแลความสูญเสียของสังคมและประเทศชาติ โดยภาพรวมมากกว่า การนำเสนอภาพความสูญเสียที่กระทบอารมณ์ ความรู้สึก การสอดแทรกวาระทางการเมือง การกระตุ้นยอดขาย หรือการแสวงผลประโยชน์ทางการเมือง

๓) การนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อ ควรแยกแยะให้ชัดเจนระหว่างข้อเท็จจริงและความคิดเห็นและต้องหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่สื่อเสียด ยุ้งหยาบคาย และการปลูกเร้าให้เกิดความเกลียดชัง หรือพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรงใด ๆ

๔) สื่อควรมุ่งเน้นบทบาทของการเปิดพื้นที่สาธารณะ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำเสนอเหตุผล เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุแห่งความขัดแย้ง และเพื่อหาทางออกในการคลี่คลายปัญหา และสร้างความสมานฉันท์ในสังคม

๕) ในกรณีที่มีการละเมิดกฎหมายหรือจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ จากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมือง องค์กรกำกับดูแลที่เป็นอิสระของรัฐและองค์กรกำกับดูแลตนเองในวิชาชีพสื่อ จำเป็นต้องแสดงบทบาทที่ชัดเจนและเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่จำเป็นต้องรอการร้องเรียน

๖) การใช้สื่อเพื่อเป็นช่องทางในการก่อการร้าย ก่อวินาศกรรมอันอาจนำไปสู่ความสูญเสียทั้งทางร่างกาย ทรัพย์สินและจิตใจ จำเป็นต้องมีการจัดการตามกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมให้เด็ดขาด

๗) รัฐควรสร้างความเชื่อมั่นว่า ผู้สื่อข่าวในภาวะวิกฤตินี้จะได้รับเสรีภาพและสวัสดิภาพในการทำหน้าที่ผู้แจ้งข่าวสารให้ประชาชน โดยไม่ตกเป็นเป้าหมายในการก่อวินาศกรรม

หรือ การข่มขู่ คุกคามและปองร้ายใดๆ ในขณะที่เดียวกัน องค์กร/สมาคมวิชาชีพสื่อและองค์กรที่เป็นเจ้าของสื่อ ควรส่งเสริมและดูแลสวัสดิภาพของผู้สื่อข่าวและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงให้เพียงพอ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๘) องค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับสื่อ และสิทธิเสรีภาพควรณรงค์ในประเด็นของความรับผิดชอบต่อสังคม ไปพร้อมๆกับการใช้เสรีภาพสื่อที่สร้างสรรค์และ สอบถามได้

คณาจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยประจักษ์ถึงความอดสาหัส ความอดทนของสื่อมวลชนและความกังวลของสังคม ในภาวะการณ์อันอ่อนไหวนี้ และหวังว่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพยายามขับเคลื่อนร่วมกับภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐสื่อทุกแขนงทุกประเภท กลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองและ นักการเมือง ภาคประชาสังคมได้ตระหนักถึง “แนวทางการสร้างสรรค์สันติภาพแก่สื่อและสังคมไทย” และร่วมผลักดันให้นำไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อช่วยเยียวยาและบูรณะสังคมอันบอบช้ำของเราต่อไป

พิชญา สุโกไส (๒๕๕๔) ได้ทำการการศึกษาเรื่อง “การจัดการความขัดแย้งทางการเมืองไทย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๑” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างผู้นำ และผู้มีบทบาทสำคัญทางการเมือง นักวิชาการ และสื่อมวลชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์สภาพการก่อตัวและพัฒนาการของความขัดแย้งและ เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๑ และวิสัยทัศน์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุสำคัญของความขัดแย้ง เกิดขึ้นจาก ความต้องการอำนาจและผลประโยชน์ ส่วนประเภทความขัดแย้งพบว่า มีในด้านผลประโยชน์มากที่สุด วิธีการในการจัดการความขัดแย้งที่คิดว่าเหมาะสม ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในปัจจุบันนั้นพบว่า ต้องนำวิธีการหลายๆ วิธีมาบูรณาการ ส่วนด้านพฤติกรรมในการจัดการความขัดแย้งที่ผ่านมา คือ การเอาชนะ ส่วนปัญหาในด้านความไว้วางใจในตัวบุคคลส่งผลกระทบมาก และแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ นำสันติวิธีมาใช้ โดยยึดหลักของนิติธรรม นิติรัฐ หลักความยุติธรรม ความมีคุณธรรม และจริยธรรม โดยความร่วมมือทั้งภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย

กนกกาญจน์ วรสีหะ (๒๕๕๑) ได้ทำการศึกษา “การชุมนุมทางการเมืองคือการทำสงคราม” มโนทัศน์ที่สะท้อนจากอุปลักษณ์ข่าวการชุมนุมทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์ไทย งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาอุปลักษณ์ที่ใช้ในการรายงานข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย เพื่อวิเคราะห์ มโนทัศน์หรือมุมมองเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองของนักหนังสือพิมพ์ ตามแนวคิดอรรถศาสตร์ปริชานของเลออปและจอห์นสัน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์รวบรวมจากหนังสือพิมพ์

รายวัน ๓ ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ สยามรัฐ และมติชน ระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๕๒ ถึง เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓

ผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์เลือกใช้ถ้อยคำอุปถัมภ์เป็นกลวิธีทางภาษากลวิธีหนึ่งที่น่าเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมือง การใช้ถ้อยคำอุปถัมภ์สงคราม ที่นักหนังสือพิมพ์ใช้สะท้อนภาพของการชุมนุม ผ่านมุมมองของนักหนังสือพิมพ์ว่าผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นศัตรูคู่สงคราม การเผชิญหน้าระหว่างสองฝ่ายเป็นการสู้รบกัน และความรุนแรงของการเผชิญหน้ากันเหมือนการทำสงคราม ในการรายงานข่าว มีการใช้ถ้อยคำอุปถัมภ์ เปรียบเทียบผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐเป็นคู่ต่อสู้ และเปรียบเทียบการชุมนุมทางการเมืองเป็นการทำสงคราม ถ้อยคำอุปถัมภ์ สะท้อนมโนทัศน์หรือมุมมองของนักหนังสือพิมพ์ต่อการชุมนุมว่า “การชุมนุมคือการทำสงคราม” การใช้อุปถัมภ์ ในการรายงานข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษา และมโนทัศน์หรือมุมมองที่เกี่ยวกับการทำสงคราม เช่น แดง ประกาศ ๒๐ มี.ค. จัดทัพรถ เคลื่อนทั่วกรุง “ทักษิณ” ปลูกมือบ ๗ วันชนะเน่ สุเทพปูดน้ำเลี้ยงแก้วก๊อก ๒ ให้ส.ส. “๑๕ ล้านผ่าน “ส.-ป.-พ.” นปช.ตัดขาด “ขัตติยะ-สุรชัย” ในตัวอย่างมีการใช้คำ “ชนะ” ซึ่งแสดงจุดมุ่งหมายของการชุมนุมทางการเมือง หากพิจารณาจากบริบทของข้อความ คำว่า ชนะ ที่ปรากฏร่วมกับคำว่า ประกาศ จัดทัพและเคลื่อน ทำให้เข้าใจความหมายได้ว่าเป็นการมีชัยชนะจากการทำสงคราม การเลือกใช้คำดังกล่าวนี้เป็นอุปถัมภ์ที่แสดงการเปรียบเทียบ การบรรลุวัตถุประสงค์ของการชุมนุม คือการได้รับชัยชนะในสงครามกล่าวได้ว่าการเลือกใช้อุปถัมภ์เกี่ยวกับสงครามของนักหนังสือพิมพ์ สะท้อนภาพของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาล จากที่มีความคิดต่างทางการเมืองให้เป็นศัตรูคู่สงคราม การชุมนุมเป็นการทำศึกสงคราม ซึ่งเป็นมุมมองของนักหนังสือพิมพ์ ที่มองภาพของการชุมนุมว่ามีเงื่อนไขและความรุนแรงไม่ต่างจากสงคราม

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (๒๕๕๓) ได้ทำการวิจัยประเมิน “ผลกระทบจากความเสียหายทางการเมืองที่สร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างมากในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม ๒๕๕๓” ผลการวิจัยพบว่า ทำให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยชะงักลงในช่วงไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๓ โดยคาดว่าเศรษฐกิจไทยอาจหดตัวลงมากกว่า ๕.๐% จากไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๓ หรือขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงมาอยู่ที่กรอบ ๒.๕-๓.๕% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน หลังจากที่ในไตรมาส ๑ ปีนี้ มีอัตราการขยายตัวสูงถึง ๑๒% ซึ่งก็จะทำให้ภาพรวมของเศรษฐกิจขยายตัวอยู่ในกรอบประมาณ ๓.๓-๓.๘% ในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๕๓

ทั้งนี้ ปัจจัยที่ต้องติดตามในระยะต่อไปคือ ประสิทธิภาพของมาตรการเยียวยาภาคธุรกิจ ที่ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบทางการเมือง และความพยายามในการเร่งพลิกฟื้นความ

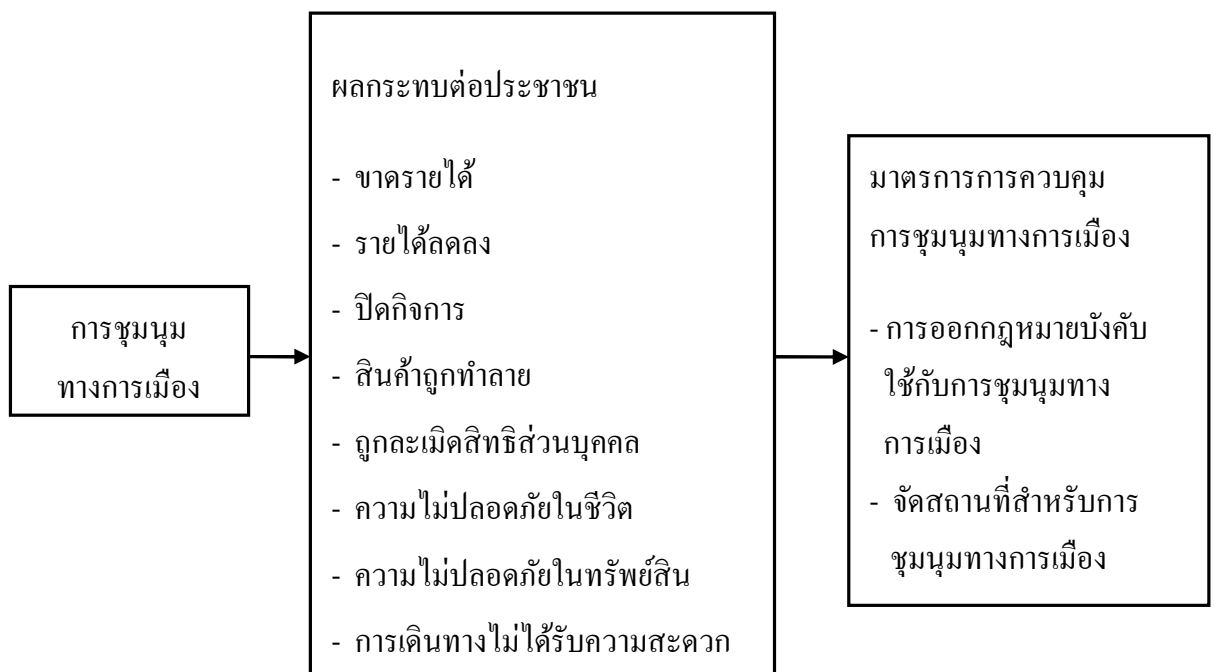
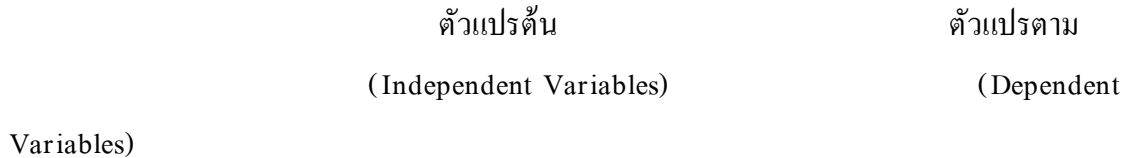
เชื่อมั่นของภาคเอกชน รวมถึงการกระจายตัวของวิกฤตินี้ภาครัฐ ของบางประเทศในยุโรปโซน และภาวะการณ์ชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ที่อาจส่งผลกระทบต่อเส้นทางการขยายตัวของการส่งออกของไทยในระยะถัดๆ ไป

นายโสฬส ศาครวิศวะ กรรมการผู้จัดการ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย หรือ เอสเอ็มอี แบงก์ กล่าวว่า จากการรับลงทะเบียนผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๖-๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ รวมเป็นเวลา ๖ วัน มีผู้ลงทะเบียนขอรับสินเชื่อตามโครงการ เอสเอ็มอี พาวเวอร์ เพื่อวันใหม่ ทั้งสิ้น ๕,๗๑๔ ราย วงเงินของสินเชื่อ ๓,๕๕๕ ล้านบาท ธนาคารได้อนุมัติไปแล้ว ๒,๖๔๐ ราย คิดเป็นวงเงินขอรับสินเชื่อที่อนุมัติแล้ว ๑,๖๖๘ ล้านบาท ทั้งนี้ คาดว่า จะสามารถอนุมัติวงเงินทั้งหมด ภายใน ๒ เดือน หลังจากนั้น ธนาคารจะขออนุมัติรัฐบาลเพิ่มวงเงินตามโครงการอีก ๕,๐๐๐ ล้านบาท

ด้าน น.ส. ส่งศรี บุญบา รองอธิบดีกรมการจัดหางาน กล่าวว่า จากการเปิดศูนย์ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบด้านการจ้างงานจากการชุมนุมทางการเมือง (ศชจ.) ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน- ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ มีผู้แจ้งขอรับการช่วยเหลือทั้งสิ้น ๑๒,๓๕๕ ราย แบ่งเป็นนายจ้าง ๗๖๔ ราย มีลูกจ้างในการดูแล ๑๖,๒๑๗ ราย ผู้ประกอบการอิสระ ๓,๗๕๓ ราย ลูกจ้างมาแจ้งเอง ๗,๘๓๘ ราย รวมยอดผู้ได้รับผลกระทบกว่า ๒๗,๘๐๘ ราย และจากยอดดังกล่าวมีลูกจ้างแจ้งว่าถูกเลิกจ้างแล้ว ๒๗๒ ราย และแจ้งว่าได้รับค่าจ้างบางส่วน และไม่ได้รับค่าจ้างเมื่อหยุดงาน จำนวน ๔,๓๗๕ ราย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยถึงผลกระทบต่อประชาชน จากการชุมนุมทางการเมือง ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

๑. ผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง
๒. มาตรการในการควบคุมการชุมนุมทางการเมือง เพื่อนำไปสู่การบัญญัติกฎหมายในการชุมนุมในที่สาธารณะ

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

๑. ผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง ไปเกี่ยวข้องกับ การขาดรายได้ รายได้ลดลง การปิดกิจการ สินค้าถูกทำลาย การถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเดินทางไม่ได้รับความสะดวก

๑.๑ ขาดรายได้ (Lack of income) หมายถึง การขาดรายได้ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทน หรือการจำหน่ายสินค้า อื่น ๆ ที่เคยได้รับเป็นปกติ

๑.๒ รายได้ลดลง (Revenue decreased) หมายถึง ค่าจ้าง หรือรายได้ ที่ได้รับจาก ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทน หรือรายรายได้จากการขายสินค้า หรือการประกอบอาชีพ อื่นๆ ลดลง

๑.๓ ปิดกิจการ (Close Affairs) หมายถึง การหยุด หรือการปิดกิจการ เนื่องจากเกิด สาเหตุใดสาเหตุหนึ่งซึ่งทำให้กิจการไม่สามารถดำเนินการเป็นการชั่วคราว

๑.๔ สินค้าถูกทำลาย The items were destroyed. หมายถึง ทรัพย์สินที่เป็นทุน ถูก ทำลายจากมนุษย์หรือเกิดภัยธรรมชาติ

๑.๕ ถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (Personal abuse) หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคล หนึ่งใช้เสรีภาพของตนมากเกินไปไปกระทบต่อเสรีภาพของบุคคลอื่น

๑.๖ ความไม่ปลอดภัยในชีวิต (Security in life) หมายถึง สภาพเหตุการณ์ที่บุคคล กำลังเผชิญ และอาจทำให้เกิดการบาดเจ็บหรือถึงกับชีวิตได้

๑.๗ ความไม่ปลอดภัยในทรัพย์สิน (Security property) หมายถึง เหตุการณ์ที่อาจ เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจหรือโดยความตั้งใจ มีผลกระทบต่อความเสียหายของทรัพย์สินบุคคลอื่น

๑.๘ การเดินทางไม่ได้รับความสะดวก (The journey has not been an) หมายถึง การ เดินทางที่มีปัญหา และมีอุปสรรค ทำให้ไม่ได้รับความสะดวก อาจเกิดจากภัยธรรมชาติ หรือการ กระทำของมนุษย์

๒. มาตรการการควบคุมการชุมนุมทางการเมือง (Measures to control the political rally) ในเขตพื้นที่คูสิต ซึ่งไปเกี่ยวข้องกับ การออกกฎหมายควบคุมการชุมนุม การจัดสถานที่ สำหรับการชุมนุมประท้วง ประกอบด้วย

๒.๑ การออกกฎหมาย (Legislation) หมายถึง การบัญญัติกฎหมายเพื่อบังคับใช้

๒.๒ จัดสถานที่สำหรับการชุมนุม (Provide places for gathering) หมายถึง การ ตกแต่ง การวางระเบียบ การหาแหล่ง สำหรับเพื่อให้รวมกลุ่ม จับกลุ่มชุมนุม

บทที่ ๓

การชุมนุมทางการเมือง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลกระทบต่อประชาชน จากการชุมนุมทางการเมือง กรณีศึกษา ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ผู้ประกอบการเอกชน แรงงานนอกระบบ ผู้พักอาศัย ผู้วิจัย ขอนำเสนอสรุปเหตุการณ์ความไม่สงบสงบจากการชุมนุมทางการเมือง ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) คณะกรรมการประชาชนเพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) ดังนี้

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.)

๑. ความเป็นมา

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (People's Alliance for Democracy, PAD) เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นในทางการเมืองในประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการร่วมตัวในนามกลุ่มประชาชนเพื่อชาติและราชบัลลังก์ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นครั้งแรก และเริ่มขยายวงกว้างขึ้นเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง ๕ อสมท.) ภายใต้ความคิด "ล้มล้างระบอบทักษิณ" จากความคิดนี้ได้ขยายวงกว้างไปยังบุคคลในหลายสาขาอาชีพ และสื่อมวลชนทุกแขนงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีบทบาทสำคัญในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๒ ในการชุมนุมทางการเมืองขับไล่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และกลุ่มบุคคลที่ทางกลุ่มคิดว่าเป็นเครือข่ายของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร และแสดงความต้องการให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทนอย่างเปิดเผย แกนนำคนสำคัญประกอบด้วย นายสนธิ ลิ้มทองกุล พลตรี จำลอง ศรีเมือง สัญญาลักษณ์หลักของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คือการใส่เสื้อเหลืองเป็นสัญลักษณ์หลัก พร้อมผ้าโพกศีรษะที่มีข้อความว่า "กู้ชาติ" และผ้าพันคอสีฟ้า มีมือตบเป็นเครื่องหมาย ในการสร้างความสนใจ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยถูกอธิบายว่าเป็น "พวกชาตินิยม" และต่อต้านอย่างรุนแรงในการละเมิดอธิปไตยของชาติไทย ทางกลุ่มได้กล่าวอ้างว่า ได้คัดค้านการตัดสินใจสนับสนุนการจดทะเบียนปราสาทเขาพระวิหารให้เป็นมรดกโลกของรัฐบาล นายสมัคร สุนทรเวช

และแจ้งความดำเนินคดีต่อรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ซึ่งเชื่อว่าเป็นการทำรายได้ให้กับ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เพื่อแลกกับข้อตกลงในการยกปราสาทเขาพระวิหารให้แก่มุซาจาด ทะเบียมนมรดกโลกเพียงฝ่ายเดียว ทางกลุ่มยังได้เรียกร้องให้นักลงทุนไทยถอนการลงทุนออกจากแก้มปูซา การปิดด่านจุดตรวจบริเวณพรมแดนไทย-แก้มปูซา ๔๐ แห่ง การยกเลิกเที่ยวบินทุกเที่ยวจากประเทศไทยไปยังพนมเปญและเสียมเรียบ การสร้างฐานทัพเรือที่เกาะกูดใกล้แนวชายแดน และการล้มล้างคณะกรรมการซึ่งดูแลการปักปันพื้นที่ทับซ้อนทางทะเลและการประกาศแผนที่นาวิกโยธินไทยแต่ฝ่ายเดียว

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เข้าสู่การเมืองไทยด้วยการจดทะเบียนพรรคการเมืองใหม่ (วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒) เพื่อหวังที่จะบรรลุเป้าหมายทางการเมืองจากนั้นวันที่ ๖ ตุลาคม ปีเดียวกัน ที่เมืองทองธานี พรรคและสมาชิกพรรคพร้อมทั้งหมด ๘,๐๐๐ คน ได้มีการลงคะแนนเสียงเลือกกรรมการบริหารพรรค

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แถลงข่าวสื่อมวลชนเสนอแนวคิดการเมืองใหม่ (วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑) โดยนายสุริยะใส กตะศิลา ว่า มีแนวคิดใหม่โดยหวังเพื่อลดจำนวนนักการเมืองหน้าเดิมที่คอร์รัปชันและดำเนินนโยบายประชานิยม คือ เสนอให้มีการจัดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มาจากการคัดสรรจากภาคและส่วนอื่น แทนการเลือกตั้ง โดยได้ให้สาเหตุว่าการดำเนินงานรัฐสภาปัจจุบันไม่สามารถแก้ไขปัญหาการเมืองได้ โดยมีจุดประสงค์ที่จะพยายามให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วมและพยายามให้มีตัวแทนสาขาอาชีพที่มาจากการเลือกสรรของกลุ่มอาชีพแต่อาชีพ โดยตรง สูตร ๓๐/๑๐ และมีนโยบาย ดังนี้

- ปกป้องเทิดทูนราชวงศ์จักรีให้เข้มแข็งและปลอดภัย เนื่องจากพระมหากษัตริย์ทรงทศพิธราชธรรม

- สนับสนุนให้คนดีมาปกครองบ้านเมือง ป้องกันไม่ให้คนไม่ดีมีอำนาจ เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมทุกภาคส่วน ทั้งในด้าน เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

- ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมือง การเมืองใหม่จะไม่จำกัดอยู่เพียงนักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งในพื้นที่เท่านั้น แต่จะยังเปิดกว้างให้ภาคประชาชนที่หลากหลายได้มีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ เช่น ผู้แทนจากกลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ ผู้แทนจากภาคประชาชนที่หลากหลาย ผู้แทนจากภาคสังคมที่แตกต่าง เป็นต้น

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกาศยุติบทบาทตัวเองที่ห้องส่งสถานีผ่านดาวเทียม เอเอสทีวี เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ แต่ก็ยังติดตามสถานการณ์ทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง และร่วมกับกลุ่มที่ชุมนุมทางการเมืองที่มีอุดมการณ์เดียวกันเป็นครั้งคราว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งเอเชีย (Asian Human Rights Commission) ระบุว่าเจตนาของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีลักษณะของฟาสซิสต์ต่อต้านนโยบายเศรษฐกิจแบบประชานิยมและนโยบายการกระจายอำนาจทางการเมืองออกจากศูนย์กลาง รวมทั้งโจมตีฝ่ายตรงข้ามว่าไม่จงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ และเปิดโอกาสให้นายทหารและข้าราชการระดับสูงมีบทบาททางการเมืองมากขึ้น

๒. การเคลื่อนไหว

แนวทางการเคลื่อนไหวโจมตีนโยบายการบริหารงานของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่มีความเห็นต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ ๑-๑ แนวทางและนโยบายที่มีความเห็นต่างทางการเมือง

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย	พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร
๑.ต่อต้านวัตถุนิยม เสนอ “สังคมมีเหตุผล” ต้องการเพียงแค่ลดระดับหนี้สาธารณะ	๑. ต้องการยกระดับประเทศสู่การพัฒนา
๒. จำกัดการลงทุนจากต่างชาติต่อการซื้อ กิจการรัฐวิสาหกิจของเอกชน	๒. นโยบายเศรษฐกิจผสมผสาน แนวคิดประชานิยม
๓. ขึ้นอัตราดอกเบี้ย เพื่อลดหนี้สาธารณะ	๓. มีส่วนร่วมต่อเศรษฐกิจโลก
๔. ลดค่าใช้จ่ายในโครงการสังคม	๔. การรักษาพยาบาลทั่วประเทศ

จากนโยบายการบริหารดังกล่าวที่มีความคิดเห็นต่าง กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจึงกำหนดแนวทางการเคลื่อนไหว และโจมตีการบริหารงาน ดังนี้

- โจมตีตระกูลชินวัตรและคามาพงศ์ ขายหุ้นที่ครอบครองอยู่ทั้งหมดในกลุ่มบริษัทชินคอร์ป ให้แก่บริษัทเทมาเส็ก รวมมูลค่าทั้งสิ้นกว่า ๗๓,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งทางกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมองว่าเป็นผลประโยชน์ทับซ้อน

- โจมตีการไม่ใส่ใจต่อเจตนารมณ์ประชาธิปไตย ซึ่งเกี่ยวกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการฉ้อราษฎร์บังหลวง

- โจมตีการไม่สามารถควบคุมความรุนแรงที่เกิดขึ้น จนกลายเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

- โจมตีนโยบายการกวาดล้างขบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งมีผู้เสียชีวิตมากกว่า ๑,๐๐๐ คน

- โจมตี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่สั่งการให้ระงับรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวีอย่างไม่มีกำหนด (นายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ดำเนินรายการ ได้อ่านบทความเรื่อง "ลูกแกะหลงทาง" ซึ่งมีเนื้อหาโดยอ้อมกล่าวหารัฐบาลทักษิณ และเชื่อมโยงไปถึงสถาบันเบื้องสูง) นายสนธิ ลิ้มทองกุล จึงเปลี่ยนเป็นการจัดรายการนอกสถานที่แทน

๓. การชุมนุมทางการเมือง

๓.๑ สมัย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี

กลางปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ในช่วงปลายรัฐบาลทักษิณ ๑ มีการรวมตัวของกลุ่มคนในนาม กลุ่มประชาชนเพื่อชาติและราชบัลลังก์ ชุมนุมปราศรัยเพื่อขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นครั้งแรก และเริ่มขยายวงกว้างขึ้นเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยการนำของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง ๕ อสมท.) ภายใต้ความคิด "ล้มล้างระบอบทักษิณ จากนั้นความคิดเหล่านี้ขยายวงกว้างไปยังบุคคลในหลายสาขาอาชีพ และสื่อมวลชนทุกแขนงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การชุมนุมใหญ่ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เกิดขึ้นที่บริเวณพระราชวังดุสิต ถนนราชดำเนินนอก ถึงบริเวณแยกสวนมิสกวัน โดยใช้ชื่อกลุ่มว่า "พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย" โดยใช้สีเหลืองเป็นสัญลักษณ์ของการชุมนุม ซึ่งการชุมนุมเป็นการชุมนุมที่ยืดเยื้อข้ามวันข้ามคืนเป็นครั้งแรก และได้เรียกรวมการชุมนุมครั้งนี้ว่า "การชุมนุมกู้ชาติ" ถือได้ว่าเป็นการชุมนุมทางการเมืองที่มีผู้มาร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก

การรณรงค์ขับไล่มีมวลชนผู้เห็นด้วยเป็นจำนวนมาก ที่ต้องการให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ลาออก อาทิ กลุ่มเครือข่ายแพทย์ เกษตรกร พยาบาล และอาจารย์มหาวิทยาลัย ๔๓ องค์กร ๑๑ มหาวิทยาลัยล่าชื่อกว่า ๕๒ คน ปลุกกระแส "ต้านทักษิณ" และออกแถลงการณ์ให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยุติบทบาทจากการดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีทันที ซึ่งในการเสวนาโต๊ะกลมเรื่องความร่วมมือกันแก้ไขวิกฤตปัญหาของบ้านเมืองที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นการรวมตัวกันครั้งใหญ่ครั้งหนึ่งของแกนนำเครือข่ายต่อต้าน แต่ก็ยังมีกลุ่มมวลชนที่มีความคิดเห็นต่างในเรื่องขบวนการและประเด็นในการขับไล่ ที่ยังให้การสนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป โดยปักหลักชุมนุมที่สวนจตุจักร และตามจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นำโดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้จัดชุมนุมทางการเมือง และเห็นว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรคไทยรักไทย ควรออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี การชุมนุมประท้วงขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร สิ้นสุดลงด้วยเหตุการณ์

รัฐประหาร ในวันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ส่งผลให้ฝ่ายทหาร คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) นำโดย พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน ผู้บัญชาการทหารบก ก้าวขึ้นสู่อำนาจ และเข้ามีบทบาททางการเมือง ส่งผลให้ไทยอยู่ภายใต้การปกครองของทหาร ซึ่งมี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๐

๓.๒ สมัยนายสมัคร สุนทรเวช และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๐ พรรคพลังประชาชน ชนะการเลือกตั้ง จัดตั้งรัฐบาลผสม และบริหารประเทศได้ระยะหนึ่ง กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มองว่าเป็นเครือข่ายและเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์กับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทำให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งเคยเคลื่อนไหวก่อนเหตุการณ์รัฐประหาร กลับมาชุมนุมอีกครั้ง

เริ่มการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จัดสัมมนาที่หอประชุมใหญ่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์ และได้ประกาศชุมนุมใหญ่โดยเริ่มชุมนุมตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีการรวมตัวของประชาชนและองค์กรหลายองค์กรทั่วประเทศ ซึ่งมีจุดประสงค์กดดันให้ นายสมัคร สุนทรเวช และ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐบาลทั้งสองชุดถูกมองว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนกับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นการชุมนุมที่ยืดเยื้อถึง ๑๔๕ วัน (ชุมนุมอยู่ในทำเนียบรัฐบาล ๘๘ วัน) มีการบุกเข้ายึดทำเนียบรัฐบาลในวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ และปิดล้อมสนามบินดอนเมือง สนามบินสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติหลายแห่ง จนเที่ยวบินทุกเที่ยวบินหยุดทำการบิน

ภายหลังจากมีคำวินิจฉัยคดียุบพรรคพลังประชาชน และพรรคร่วมรัฐบาลอีก ๒ พรรค คือ พรรคชาติไทย และพรรคมัมมิชมิธาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเนื่องมาจากกรณีทุจริตการเลือกตั้ง นายชงยุทธ์ ดิยะไพรัช ในวันรุ่งขึ้นแกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ประกาศยุติการชุมนุมที่ทำเนียบรัฐบาล ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานดอนเมือง

นายเสรีรัตน์ ประสุตานนท์ กล่าวว่า เหตุการณ์ในครั้งนี้ทำให้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเสียหายได้ไปกว่า ๓๕๐ ล้านบาท นอกจากนี้ผู้ประกอบการขนส่งสินค้าทางอากาศยังสูญเสียรายได้กว่า ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท โดยยังไม่รวมความเสียหายของสายการบินต่าง ๆ อีกจำนวนหนึ่งก่อนหน้านี้

สหภาพยุโรป (อียู) ได้ออกแถลงการณ์เรียกร้องให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ออกไปจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและดอนเมืองอย่างสงบ เพราะทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศเสียหายอย่างมาก และเรียกร้องให้ทุกฝ่ายร่วมแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเมืองไทยอย่าง

สันติ เคารพกฎหมาย และสถาบันประชาธิปไตยของประเทศ เนื่องจากเห็นว่าการกระทำของกลุ่มผู้ประท้วงไม่เหมาะสม

๓.๓ สมัยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี

พลตรี จำลอง ศรีเมือง นายพิภพ ธงไชย แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พร้อมทั้งแนวร่วม ได้ยื่นหนังสือต่อนายปณิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฝ่ายการเมืองในฐานะตัวแทนรัฐบาล และ พล.ต.จิรเดช สิทธิประณีต เลขาธิการกองทัพบก ในฐานะตัวแทน ผบ.ทบ. ณ กรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ (วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓) ต้องการให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาบ้านเมือง และเร่งรัดให้ทหารออกมาจัดการปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเร็ว ส่วนในภูมิภาคจะให้เครือข่ายพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยื่นหนังสือกดดันทหารตามหน่วยที่ตั้งพร้อมกัน หลังจากนั้นนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงแนวทางการระดมการปรองดองแห่งชาติ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ออกแถลงการณ์ว่า นายกรัฐมนตรีขาดความชัดเจน การประกาศการเลือกตั้งใหม่ถือว่าเป็นการทำลายกระบวนการยุติธรรมและหลักนิติรัฐอย่างย่อยยับ ทั้งนี้ยังเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่งเพื่อให้ผู้ที่สามารถ จัดการปัญหาเข้ามาแก้ไขปัญหาต่อไป

นายสุริยะใส กตะศิลา ผู้ประสานงานกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย อ่านแถลงการณ์จุดยืนชัดเจนต่อต้านการเคลื่อนไหวกของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓) และเรียกร้องให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทั่วประเทศออกมาเคลื่อนไหว ส่วนที่รัฐสภา กลุ่ม ๔๐ สมาชิกวุฒิสภา เสนอให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ให้เร่งปฏิรูปประเทศและจัดการกลุ่มเสื้อแดงอย่างเด็ดขาด

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้กลับมาชุมนุมอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ บริเวณสะพานมัฆวานและหน้าทำเนียบรัฐบาล จากกรณีความขัดแย้งไทย-กัมพูชา โดยเรียกร้องให้รัฐบาลทำตามมติของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ดังนี้

- ให้รัฐบาลยกเลิกบันทึกความเข้าใจระหว่างไทย – กัมพูชา ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบก พ.ศ. ๒๕๔๓

- ให้รัฐบาลผลักดันชาวกัมพูชาที่อพยพและรุกล้ำเข้ามาอาศัยและสร้างสิ่งก่อสร้างในเขตแดนไทย

- ให้รัฐบาลถอนตัวจากการเป็นสมาชิกคณะกรรมการมรดกโลก

ข้อเรียกร้องดังกล่าวข้างต้นของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รัฐบาลไม่ได้มีการตอบสนอง และมีท่าทีว่าจะยุบสภาภายในต้นเดือนพฤษภาคม ปีเดียวกัน และกำหนดให้มีการเลือกตั้ง ทางกลุ่มพันธมิตรประชาธิปไตย ก็ได้มีมติให้ทำการ "โหวตโน" คือ งดลงคะแนนให้

ไม่ประสงค์ลงคะแนนในบัตรเลือกตั้ง พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และประกาศยุติการชุมนุมเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

๔. การแก้ไขปัญหาฝ่ายรัฐบาล

สมัยรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี

จากการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รัฐบาลได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปเจรจาเพื่อให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ย้ายสถานที่ชุมนุมไปอยู่ในที่ไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น ซึ่งการชุมนุมเป็นสิทธิที่สามารถกระทำได้แต่การชุมนุมที่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่นนั้นไม่ควรกระทำและการชุมนุมส่งผลต่อการลงทุนจากต่างประเทศ ทำให้ต่างประเทศระงับการลงทุนเพราะไม่เชื่อมั่นในสถานการณ์การเมืองไทย ถึงแม้การประท้วงจะประสบความสำเร็จในการทำลายความเชื่อถือนับถือของรัฐบาล ก็จะสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติ ทำลายโอกาสของงานและเงินที่ควรจะได้จากการลงทุนของนักธุรกิจต่างชาติ แม้จะมีประกาศอภัยอำนาจตามพระราชบัญญัติความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เข้ายึดพื้นที่บางส่วนเพื่อเปิดเส้นทางการจราจร และจับกลุ่มบุคคลที่พกพาอาวุธเข้าไปที่ชุมนุมแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถยับยั้งการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้

๕. ความสูญเสียและความเสียหาย

จากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และเกิดเหตุการณ์เผชิญหน้ากับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ได้เกิดความสูญเสียและความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ ดังนี้

- ภาพลักษณ์โดยรวมของประเทศเสียหายต่อสายตาประชาคมโลก
- มีผู้เสียชีวิต ๑ คน ทำให้รัฐบาลต้องประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ในกรุงเทพมหานคร
- อาคารปฏิบัติราชการในทำเนียบรัฐบาล อุปกรณ์ใช้ในการปฏิบัติราชการเสียหาย สนามหุ้หน้าตึกไทย โຕ้ะ เก้าอี้ และทรัพย์สินอื่น ๆ อีกหลายหลายการเสียหาย
- สำนักงานใหญ่สถานีวิทยุแห่งประเทศไทย ทรัพย์สินเสียหายหลายรายการ

๖. การดำเนินคดี

- ศาลอาญามีคำสั่งจำคุก ๕ การ์ดพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในข้อหาฆ่าอาวุธปืนและระเบิด เพื่อใช้ข่มขู่บังคับพนักงานรถเมล์และผู้โดยสารไปยังรัฐสภา โดยร่วมกันใช้อาวุธที่มีความผิดฐานร่วมกันข่มขู่ใจและกักขังหน่วงเหนี่ยว มีอาวุธปืนและระเบิดโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก

๒ ปี ปรับ ๖๖ บาท และฐานมีวิทยุสื่อสารโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมจำคุก ๒ ปี ปรับเพิ่มอีก ๒,๐๐๐ บาท

- ศาลมีคำสั่งจำคุก นายปรีชา นครเจริญ กลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ๓ ปี ในข้อหาพยายามฆ่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีขับรถพุ่งชนตำรวจ โทษจำคุกให้รอลงอาญา ๒ ปี ทำงานเพื่อสาธารณะประโยชน์ ๔๘ ชั่วโมง

- บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ได้ยื่นฟ้อง พลตรี จำลอง ศรีเมือง กับพวก รวม ๑๔ คน กรณีปิดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและสนามบินดอนเมือง โดยเรียกค่าเสียหาย ๑๐๓,๔๘๓,๑๔๑.๘๐ ล้านบาท

- บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ฟ้อง พลตรี จำลอง ศรีเมือง จำเลยที่ ๑ กับพวก ๓๖ คน ในข้อหาละเมิดเรียกค่าเสียหาย ๕๗๕,๒๒๘,๐๕๕ ล้านบาท

- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี แจ้งความต่อแกนนำพันธมิตร ๗ ๖ คน ที่ร่วมกันบุกรุกทำเนียบรัฐบาลทำให้ส่วนหย่อมด้านหน้าเสียหาย เป็นมูลค่า ๖ ล้านบาท

กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

๑. ความเป็นมา

กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (United Front of Democracy Against Dictatorship UDD) เดิมชื่อว่า แนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ (Democratic Alliance Against Dictatorship DAAD) เป็นกลุ่มที่เคลื่อนไหวทางการเมืองในประเทศไทย ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี และเป็นองค์กรหลักของกลุ่มคนเสื้อแดง โดยมีสัญลักษณ์คือ สีแดง และเสื้อสีแดง (ซึ่งในช่วงเริ่มรณรงค์การต่อสู้ใช้สีเหลือง ต่อมาตั้งแต่ช่วงรณรงค์ให้ประชาชนลงมติไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็เริ่มใช้สีแดง) และมีการใช้ท่าคอบและหัวใจคอบ เพื่อล้อเลียนพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยรวมกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง แนวร่วมส่วนใหญ่เป็นประชาชนจากภาคอีสาน ภาคเหนือ ที่ประกอบ

อาชีพเกษตรกรรม เป้าหมายของการเรียกร้องคือ เรียกร้องประชาธิปไตยต่อต้านการรัฐประหาร และขับไล่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ กับ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ออกจากการเป็น นายกรัฐมนตรี แต่ยุติการชุมนุมเมื่อ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ หลังจากที่พรรคพลังประชาชน ได้รับเลือกตั้งเป็นเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร

ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ โดย กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ได้จัดชุมนุมอีกครั้ง เพื่อต่อต้านพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จนเกิดเหตุการณ์ปะทะกัน โดยมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ

วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่สถานีโทรทัศน์ดีเอสดี ในห้างสรรพสินค้า อิมพีเรียลเวสต์ ลาดพร้าว แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นำโดย นายวีระ มุสิกพงศ์ นายจตุพร พรหมพันธุ์ นายฉัฐวุฒิ ใสยเกื้อ นายชินวัฒน์ หาบุญพาด นายมานิตย์ จิตต์จันทร์กลับ นายแพทย์เหวง โตจิราการ นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ร่วมกันแถลงข่าว ว่า จากผลการประชุมแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ ที่จังหวัดกาญจนบุรี มีมติเปลี่ยนชื่อจาก แนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ เป็น "แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ แดงทั้งแผ่นดิน" เพื่อการดำเนินงานและการเคลื่อนไหวที่เป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น โดยมี นายวีระ มุสิกพงศ์ เป็นประธาน นายมานิตย์ จิตต์จันทร์กลับ เป็นที่ปรึกษา นายฉัฐวุฒิ ใสยเกื้อ เป็นโฆษก ส่วนผู้ที่ไม่ได้กล่าวชื่อเป็นกรรมการ

หลังการเปลี่ยนชื่อรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้เป็นนายกรัฐมนตรี กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ได้กลับมาชุมนุมเคลื่อนไหวครั้งใหญ่เพื่อขับไล่รัฐบาล ในวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จนเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อเดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้นร้ายแรง และยกกำลังทหารปิดล้อมผู้ชุมนุม จนต้องยุติการชุมนุมเมื่อ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ และแกนนำ ๓ คนได้แก่ นายวีระ มุสิกพงศ์ นายฉัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และ นายแพทย์เหวง โตจิราการ ถูกควบคุมตัว หลังจากนั้นรัฐบาลก็ประกาศยกเลิกสถานการณ์ฉุกเฉิน กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ ประกาศตัดความสัมพันธ์ และแยกตัวจากเครือข่ายพลังประชาธิปไตยแดงสยาม เนื่องจากมีทัศนคติและจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน หลังจากนั้นยังคงมีการชุมนุมอยู่เป็นระยะ ต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน ทางกลุ่มวางเว้นจากการมีแกนนำไประยะหนึ่ง โดยในช่วงเวลาดังกล่าว นายสมบัติ บุญงามอนงค์ มักมีบทบาทเป็นผู้นำมวลชน ในการนัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ต่อมาในเดือนพฤศจิกายนปีเดียวกัน จึงมีการตั้งคณะกรรมการแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติชุดรักษาการขึ้น โดยมีนางธิดา ถาวรเศรษฐ ภรรยา นายแพทย์เหวง ฯ รักษาการในตำแหน่งประธาน

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ จัดชุมนุมใหญ่ในกรุงเทพมหานครอีกครั้ง เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาตั้งแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จนกระทั่งถูกสลายการชุมนุมในวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่สี่แยกคอกวัว และวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ราชประสงค์

๒. การเคลื่อนไหว

๒.๑ พ.ศ. ๒๕๕๒

เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้มีการจัดชุมนุมแดงทั้งแผ่นดินสัญจรครั้งที่ ๖ เริ่มจากการชุมนุมที่ท้องสนามหลวง พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร แพร์ภาพทางวิดีโอ ว่า ประธานองคมนตรี พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ อยู่เบื้องหลังรัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ และว่า พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ และ นายชาญชัย ลิขิตจิตถะ สมคบกับกองทัพเพื่อต้องการให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้เป็นนายกรัฐมนตรี อีกทั้งยังเรียกร้อง "การปฏิวัติประชาชน" เพื่อเอาชนะอิทธิพลอำมาตยาธิปไตยของรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และเคลื่อนไหวบนมวลชนมาปักหลักชุมนุมอย่างยืดเยื้อบนถนนรอบทำเนียบรัฐบาล มีผู้ประท้วงเป็นจำนวนมากในกรุงเทพมหานครเมื่อต้นเดือนเมษายน เรียกร้องให้นายอภิสิทธิ์ ฯ ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายชาญชัย ลิขิตจิตถะ ลาออกจากองคมนตรี

แกนนำคนเสื้อแดงนำโดยนายวีระ มุสิกพงศ์ นายจตุพร พรหมพันธุ์ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และนายจักรภพ เพ็ญแข ได้ขึ้นบนเวทีที่หน้าทำเนียบรัฐบาล อ่านแถลงการณ์ของคนเสื้อแดง โดยตั้งชื่อเรียกร้อง ดังนี้

- พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ และนายชาญชัย ลิขิตจิตถะ ต้องพิจารณาตัวเองด้วยการลาออกจากตำแหน่งองคมนตรี

- นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ต้องลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

- การบริหารราชการแผ่นดินให้ดำเนินไปตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การปรับเปลี่ยนใด ๆ ให้เป็นไปตามหลักสากล ต้องมีการปรึกษาหารือกันระหว่างนักประชาธิปไตยผู้มีประวัติและพฤติกรรมเชิดชูระบอบประชาธิปไตยเป็นที่ประจักษ์

นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง นำผู้ชุมนุมจากกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดชลบุรี ไปชุมนุมที่พัทยา เพื่อขอยื่นหนังสือกับตัวแทนเลขาธิการอาเซียน อีกส่วนหนึ่งของกลุ่มคนเสื้อแดงเคลื่อนไหวไปที่โรงแรมรอยัล คลิฟ พัทยา เมืองพัทยา ซึ่งเป็นสถานที่จัดการประชุม

สุดยอดผู้นำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อต้านนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และอีกส่วนได้ล้อมรถยนต์ของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ที่พัทธา โดยนำรถมอเตอร์ไซค์จอดขวาง แล้วเข้าไปตะโกน คำนายกรัฐมนตรี พร้อมทั้งมีการขว้างหมวกกันน็อคใสกระจกด้านหลังจนแตกเสียหาย แต่ถูกกลุ่ม คนเสื้อสีน้ำเงิน ชัดขวาง จึงเกิดการปะทะกัน โดยหลังจากนั้นมีการเจรจา นำไปสู่การยุติปะทะ กลุ่ม คนเสื้อแดงจึงเดินเท้าเข้าไปชุมนุมหน้าโรงแรม และเข้าไปในศูนย์สื่อมวลชน และมีการแถลงข่าวถึง สาเหตุที่ต้องเข้ามาภายในโรงแรม โดยกล่าวว่ามีคนเสื้อแดงถูกคนเสื้อสีน้ำเงินสองคนทำร้ายได้รับ บาดเจ็บ รวมทั้งเรียกร้องให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ดำเนินการหาตัวผู้กระทำความผิดภายใน ๑ ชั่วโมง แต่รัฐบาลไม่ดำเนินการตามข้อเรียกร้องตามที่คนเสื้อแดงเรียกร้อง จึงเคลื่อนเข้าไปค้นหาตัว นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ภายในอาคารของโรงแรมจนเกิดความเสียหาย เป็นเหตุให้รัฐบาลประกาศ เลื่อนการประชุมสุดยอดผู้นำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงใน เขตพื้นที่เมืองพัทธา และจังหวัดชลบุรี จนกระทั่งผู้นำต่างประเทศเดินทางกลับเสร็จสิ้น จึงยกเลิก ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ได้กลับมารวมตัวที่ กรุงเทพมหานคร และเกิดการปิดถนนทั่วกรุงเทพ โดยเริ่มจากนำขบวนแท็กซี่มาปิดที่อนุสาวรีย์ชัย สมรภูมิ และถนนตามแยกต่าง ๆ ภายในกรุงเทพมหานคร และขู่ว่าจะก่อจลาจลในสถานที่ต่าง ๆ รัฐบาลจึงประกาศให้วันที่ ๑๐ เมษายน เป็นวันหยุดราชการ และประกาศพระราชบัญญัติบริหาร ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง ในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และบางอำเภอของจังหวัด ปทุมธานี สมุทรปราการ นครปฐม และพระนครศรีอยุธยา กลุ่มคนเสื้อแดงได้บุกเข้าไปภายใน กระทรวงมหาดไทย ในเหตุการณ์นั้น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย นายกรัฐมนตรี ยิงปืนเพื่อปราบ เมื่อยอดของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้ขับรถฝ่าออกไป โดยมีเจ้าหน้าที่รักษา ความปลอดภัยคุ้มกัน ผู้ชุมนุมได้เข้าไปแย่งปืนจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย มีการทำร้าย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้รับบาดเจ็บ ต่อมา มีรถเก๋งสีดำและได้มีการปาสิ่งของต่าง ๆ จากนั้น การ์ดเสื้อแดงได้กระชากนายนิพนธ์ พร้อมพันธ์ ออกมาจากรถ แคนนำคนเสื้อแดงที่ไปชุมนุมที่ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศบนเวทีชุมนุมว่ามีคนเสื้อแดงเสียชีวิต ๒ คน การชุมนุมได้ทวีความ รุนแรงขึ้นเป็นตามลำดับ มีการยึดรถโดยสารประจำทางหลายคัน มาจอดขวางตามถนนต่าง ๆ ทั่ว กรุงเทพมหานคร โดยมีบางคันถูกทำลาย และมีการจุดไฟเผาหลายคัน เป็นผลให้มีกลุ่มควันลอยขึ้น เหนือท้องฟ้าของกรุงเทพมหานครจนรัฐบาลต้องเข้าควบคุมสถานการณ์ กำลังทหารและตำรวจได้ ไล่แก๊สน้ำตา กระสุนจริง และกระสุนฝึกหัดเข้าสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกดินแดง จนมี ผู้ได้รับบาดเจ็บ ๗๐ คน และมีรายงานโดยกลุ่มผู้ชุมนุมเองว่า มีผู้เสียชีวิตจากการเข้าสลายการชุมนุม ด้วย มีการปะทะระหว่างผู้ชุมนุมกับชาวบ้านหลายกลุ่มที่ พยายามปกป้องพื้นที่ของตนเองจาก

ผู้ก่อการจลาจลมีผู้เสียชีวิต ๒ ราย ที่ตลาดนางเลิ้งและกลุ่มผู้ชุมนุมกล่าวว่ามีผู้ชุมนุมเสียชีวิต ๓ คน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีต โพนอินเข้าไปยังการชุมนุมของคนเสื้อแดง โดยกล่าวว่ากลุ่มเสื้อน้ำเงิน รับเงินมาทำร้ายคนเสื้อแดงและกล่าวขอบคุณเพื่อนข้าราชการตำรวจที่เป็นสุภาพบุรุษ เข้าใจการเรียกร้องของคนเสื้อแดง เพราะการขัดขวางกลุ่มเสื้อแดงก็เสมือนไม่ต้องการให้ประเทศเจริญ ซึ่งกองทัพได้ออกมากล่าวในภายหลังว่ามีการยิงกระสุนจริงขึ้นฟ้าแต่ไม่ได้ยิงเข้าไปสู่ผู้ชุมนุม แต่ทางอิวแมน ไรท์ วอทซ์ ได้ยืนยันว่ากองทัพมีการยิงกระสุนจริงเข้าไปสู่กลุ่มผู้ชุมนุมและมีการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารบ่อยครั้ง วันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒ แกนนำประกาศยุติการชุมนุมบนถนนรอบทำเนียบรัฐบาล เพื่อป้องกันการสูญเสียที่จะเพิ่มจากการปราบปรามของรัฐบาล จากนั้นแกนนำ ๔ คน คือ นายวิระ มุสิกพงศ์ นพ.เหวง โตจิราการ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ นายสุพร อัตถาวงศ์ ได้เข้ามอบตัว ถูกส่งตัวเข้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล ทหารจัดรถโดยสารนำส่งผู้ร่วมชุมนุมที่สมัครใจเดินทางกลับภูมิลำเนา บริเวณลานพระรูปทรงม้าวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ช่วงชุมนุมมีผู้ร่วมประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน ชุมนุมในกรุงเทพมหานคร

๒.๒ พ.ศ. ๒๕๕๓

กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ได้ชุมนุมอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป้าหมายเพื่อเรียกร้องให้ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ประกาศยุบสภา และจัดการเลือกตั้งใหม่ เนื่องจากผู้ชุมนุมสงสัยว่ากองทัพไทยอยู่เบื้องหลังการยุบพรรคพลังประชาชน และจัดตั้งรัฐบาลผสม ที่นำโดยพรรคประชาธิปัตย์ มีผู้ชุมนุมที่ให้การสนับสนุนเดินทางมาจากต่างจังหวัด และชาวกรุงเทพฯส่วนหนึ่ง ถือเป็นการชุมนุมครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ไทย โดยในช่วงแรก การชุมนุมเกิดขึ้นที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศบนถนนราชดำเนิน กลุ่มผู้ชุมนุมใช้มาตรการต่าง ๆ เช่น การเดินขบวนรอบกรุงเทพมหานคร การรวบรวมเลือดเทที่หน้าประตูทำเนียบรัฐบาล หน้าทำการพรรคประชาธิปัตย์ และหน้าบ้านพักนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เพื่อกดดัน มีการเพิ่มมาตรการความมั่นคง และเข้มงวดกับการพิจารณาสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ต สั่งปิดสถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ แต่ก็ไม่สามารถยับยั้งได้ มีการเข้าทำการสลายการชุมนุมที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ ทำให้มีทหารผู้เสียชีวิต ๕ นาย ประชาชนเสียชีวิต ๒๔ คน รวมนักข่าวญี่ปุ่น และบาดเจ็บกว่า ๘๐๐ คน (สื่อไทยเรียกการสลายการชุมนุมว่า “เมฆาโหด”)

ความตึงเครียดเพิ่มมากขึ้น แกนนำประกาศให้กลุ่มกลุ่มผู้ชุมนุมไปรวมตัวที่แยกราชประสงค์ และได้ทำการปิดการจราจรที่แยกราชประสงค์ รวมทั้งสร้างแนวป้องกันในบริเวณรอบ ๆ รัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ห้ามการชุมนุมทางการเมืองเกินห้าคนขึ้นไป มีการปะทะเปิดเข้าไปในที่ชุมนุมทำให้มีผู้เสียชีวิต ๑ คน และได้รับบาดเจ็บ ๘๖ คน มีการบุกเข้าไปในโรงพยาบาลจุฬา เพื่อหาตัวผู้กระทำความผิดแต่ไม่พบ

มีการเจรจาระหว่างรัฐบาลกับแกนนำผู้ชุมนุม โดยมีการเสนอแนวทาง
ปรองดอง และจัดการเลือกตั้งใหม่ โดยมีการเจรจาถึงสองครั้ง แต่ก็ต้องยกเลิก เนื่องจากแกนนำแนว
ร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติต้องการให้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มอบตัวกับตำรวจ
โดยทั้งก่อนและระหว่างการชุมนุม มีการยิงลูกระเบิดชนิดเอ็ม ๗๕ หลายสิบครั้ง

รัฐบาลสั่งการให้กำลังทหารเข้าล้อมพื้นที่แยกราชประสงค์ ด้วยกำลังรถหุ้ม
เกราะและพลซุ่มยิง ส่งผลให้มีการเสียชีวิต ๕๓ คน บาดเจ็บ ๒๕๐ คน (สื่อไทยเรียกการสลายการ
ชุมนุมว่า“พฤษภาอำมหิต”) แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ ประกาศยุติการชุมนุม
(๑๕ พ.ค. ๒๕๕๓) และแกนนำเข้ามอบตัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นผลทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วน
เกิดความไม่พอใจ ก่อการจลาจลและวางเพลิงสถานที่หลายแห่งในประเทศ ทำลายทรัพย์สิน
โจรกรรม มีสถานที่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและภูมิภาคถูกเพลิงไหม้ ดังนี้

- สถานที่ราชการ ๑๐ แห่ง
- ธนาคารพาณิชย์ ๑๘ แห่ง
- อาคารพาณิชย์ ๑๕ แห่ง

ตารางที่ ๓-๒ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๕ มี.ค. ๒๕๕๓			รัฐบาลประกาศใช้กฎ หมายความมั่นคงใน พื้นที่ กทม. ๗ จังหวัด ใกล้เคียง ตั้งแต่วันที่ ๑๑-๑๒ มี.ค. ๒๕๓๕
๑๒ มี.ค. ๒๕๓๕	นปช. จากต่างจังหวัด เริ่มทยอยเข้า กทม.		รัฐ บาล ป ระ กาศ มาตราการเพื่อรักษา ความเรียบร้อยแบะ ความเป็นระเบียบ
๑๔ มี.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า ถ.ราชดำเนิน		จนท.ตร. และทหาร เริ่มเข้าพื้นที่เพื่อรักษา ความสงบเรียบร้อย

ตารางที่ ๓-๒ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มเน่ร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหวเหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๑๕ มี.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า ถ.ราชดำเนิน	ระเบิดเอ็ม ๗๕ ๖ ลูก ยิงเข้า ไปในกรมทหารราบที่ ๑ ถ. วิภาวดีรังสิต	ทหารได้รับบาดเจ็บ ๑ นาย
๑๖ มี.ค. ๒๕๕๓	นปช. มาชุมนุมหน้า ทำเนียบรัฐบาล	เทเลือดหน้าทำเนียบรัฐบาล	เรี ย ก ร ี อ ง ใ ห้ นายกรัฐมนตรีลาออก
๑๗ มี.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมหน้าบ้าน นายกรัฐมนตรี	เท เลื อ ด ห น้ า บ้ า น พ้ ก นายกรัฐมนตรี กัดคั้นให้ นม. ลาออก	จนท.ตร. และทหาร ควบคุมสถานการณ์ ไม่ให้เกิดความรุนแรง
๑๘ มี.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า ถ.ราชดำเนิน	- คนร้ายยิงจรวดอาร์พีจี เข้าไปกระทรวง กลาโหม - โยนระเบิดเอ็ม ๗๕ เข้าไป สนง.นปช.	- ทหารบาดเจ็บ ๑ นาย จนท.ตร.และทหาร ตรึงกำลังโดยรอบ สถานที่ชุมนุม
วันที่ ๒๓ มี.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า ถ.ราชดำเนิน	คนร้ายยิงระเบิดเอ็ม ๗๕ เข้า ไป อ ค า ร ก ระ ท ร ว ง สาธารณสุข ใช้เป็นสถานที่ ประชุม ครม.	รัฐบาลประกาศขยาย เวลาการใช้กฎ หมายความมั่นคง แห่งชาติถึงวันที่ ๓๐ มี.ค. ๒๕๕๓
วันที่ ๒๖ มี.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า ถ.ราชดำเนิน	พบระเบิดในสำนักงาน อัยการสูงสุด	เจ้าหน้าที่สามารถเก็บ กู้ได้
วันที่ ๒๗ มี.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า ถ.ราชดำเนิน	- คนร้ายขว้างระเบิดเอ็ม ๗๖ เข้าไปสถานีวิทยุ ททบ.๕ - คนร้ายยิงระเบิดเอ็ม ๗๕ เข้าไปสถานีวิทยุ โทรทัศน์ช่อง ๑๑	- ช่อง ๕ ทหารได้รับ บาดเจ็บ ๒ นาย - ช่อง ๑๑ ทหารได้รับ บาดเจ็บ ๔ นาย

ตารางที่ ๓-๒ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหวเหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๒๘ มี.ค. ๒๕๕๓	- นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า และ ถ.ราช ดำเนิน - แคนนำหรือกับ นายกรัฐมนตรีน	- คนร้ายยิงระเบิดเอ็ม ๗๕ เข้าไปในกองพล ทหารราบที่ ๑๑ - คนร้ายขว้างระเบิดเอ็ม ๖๗ เข้าไปในบ้านนาย บรรหาร ฯ	- มีผู้บาดเจ็บ ๑ ราย
๒๙ มี.ค. ๒๕๕๓	- นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า และ ถ.ราช ดำเนิน - แคนนำหรือกับ นายก รัฐมนตรีรอบสอง	นปช. ไม่รับข้อเสนอของ รัฐบาล และไม่มีการเจรจา อีก	จนท.ตร.และทหาร ยังคงตริ่งกำลัง โดยรอบบริเวณการ ชุมนุม
๓๐ มี.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า และ ถ.ราช ดำเนิน		กรม.ขยายการใช้กฎ หมายความมั่นคง ถึง ๗เม.ย. ซึ่งรวมชะอำ และหัวหิน(ระหว่าง ๖-๗เม.ย)เพื่อความ ปลอดภัยการประชุม สุ ด ย อ ด คณะกรรมการ แม่น้ำโขง
๓ เม.ย. ๒๕๕๓	- นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า และ ถ.ราช ดำเนิน - นปช. ไปชุมนุมที่ แยกราชประสงค์ (บางส่วน)		จนท.ตร.และทหาร ยังคงตริ่งกำลัง โดยรอบบริเวณการ ชุมนุมทั้งราชดำเนิน และแยกราชประสงค์

ตารางที่ ๓-๒ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหวเหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๔ เม.ย. ๒๕๕๓	- นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า และ ถ.ราช ดำเนิน - นปช. ชุมนุมที่สี่แยก ราชประสงค์		ศูนย์รักษาความสงบ เรียบริ้อย ประกาศ การชุมนุมที่สี่แยก ราช ประสงค์ ฝึก กฎหมาย
๗ เม.ย. ๒๕๕๓	นปช. บุกอาคารรัฐสภา	บังคับให้สมาชิกรัฐสภาออก อาคาร	นรม.ประกาศสถาน การณ์ฉุกเฉินใน กทม. และพื้นที่ ใกล้เคียง
๑๐เม.ย.๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสะพาน ผ่านฟ้า ถ.ราชดำเนิน และสี่แยกราชประสงค์	เกิดการปะทะระหว่างทหาร กับ นปช.	ทหารพยายามยึด พื้นที่เกิดการปะทะ อย่างรุนแรง มี ผู้เสียชีวิต ๒๖ คน ไม่ สามารถยึดพื้นที่คืน ได้
๑๕ เม.ย. ๒๕๕๓	นปช. ย้ายสถานที่ไป ชุมนุมที่ แยกราช ประสงค์แห่งเดียว		จนท.ตรและทหาร ตรึงกำลังรอบพื้นที่ บริเวณชุมนุม
๒๒ เม.ย. ๒๕๕๓	นปช.ชุมนุมที่สี่แยก ราชประสงค์	คนร้ายยิงเอ็ม ๓๒ ฝูงชน สถานีรถไฟ BTS เสียชีวิต ๑ ราย บาดเจ็บ ๘๕ ราย	จนท.ตรและทหาร ตรึงกำลังรอบพื้นที่ บริเวณชุมนุม
๒๔ เม.ย. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมที่สี่แยก ราชประสงค์		นรม. ไม่รับขอเสนอ ให้มีการเลือกตั้ง ภายใน ๓๐ วัน
๒๘ เม.ย. ๒๕๕๓	นปช. พยายามเคลื่อนไหว ย้ายการชุมนุมเพื่อ กดดันรัฐบาล	ทหารปะทะกับ นปช.	- ทหารเสียชีวิต ๑ นาย

ตารางที่ ๓-๒ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความ เสียหาย
๒๕ เม.ย. ๒๕๕๓	นปช. บุกเข้าไปใน รพ. จุฬาฯ	เพื่อตามหาผู้ที่ขว้าง ระเบิดใส่กลุ่ม นปช.	รัฐบาล สั่งเคลื่อนย้ายคนไข้ ไป รพ.อื่น
๓ พ.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสี่แยกราช ประสงค์		น ร ม . ป ระ ก าศ แ ผ น ปรองดองแห่งชาติ และ เสนอกำหนดวันเลือกตั้ง ๑๔ พ.ย. ๒๕๕๓
๘ พ.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสี่แยกราช ประสงค์	- กองกำลังรักษาความ ปลอดภัยถูกโจมตี หลายครั้ง - คนร้ายขว้างระเบิด ใส่ จุดตรวจหน้าสวน ลุมพินี	- ทหารได้รับบาดเจ็บ ๓ นาย - ตำรวจเสียชีวิต ๑ นาย
๑๐ พ.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสี่แยกราช ประสงค์ / ยอม รับ ข้อเสนอของ นรม. และ ตั้งชื่อเรียกรื่องใหม่ให้ นายสุเทพฯ มอบตัว		นรม. ไม่ยอมรับข้อเสนอ ของแกนนำ นปช. โดยแจ้ง ว่า นปช. ไม่มีความจริงใจ
๑๓ พ.ค. ๒๕๕๓	นปช. ชุมนุมสี่แยกราช ประสงค์	พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ ได้รับบาดเจ็บ	- รัฐบาลประกาศให้ผู้ชุมนุม ออกจากพื้นที่บริเวณสี่แยก ราชประสงค์ และ สัม ข้อเสนอในการเลือกตั้ง - รัฐบาลประกาศ พรก. ฉุกเฉินในพื้นที่ ๑๑ จังหวัด เพื่อป้องกันผู้เข้ามาร่วม ชุมนุมในกทม.

ตารางที่ ๓-๒ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๑๔-๑๘ พ.ค. ๒๕๕๓	น ป ช . กระจาย โดยรอบพื้นที่ใกล้เคียง สี่แยกราชประสงค์	- เกิดการปะทะกัน ระหว่าง จนท.กอง กำลังรักษาความ ปลอดภัยและ นปช. โดยรอบใกล้เคียงพื้นที่ สี่แยกราชประสงค์ - พล.ต.ชาติชาย ๑ เสียชีวิต (๑๗ พ.ค.)	รัฐบาลประกาศวันที่ ๑๗-๑๘ พ.ค. เป็น วันหยุดราชการใน กรุงเทพ
๑๕ พ.ค. ๒๕๕๕	- นปช. ชุมนุมกระจาย โดยรอบใกล้เคียงสี่ แยกราชประสงค์ - แถมนำประกาศยุติ การชุมนุม	หลังแกนนำประกาศ ยุติการชุมนุม ได้เกิด เหตุการณ์เผาอาคาร พาณิชย์ สถานที่ ราชการ และธนาคาร โดยรอบหลายสาขา	กองกำลังรักษาความ ปลอดภัยปฏิบัติการ ขอคืนพื้นที่สวน ลุมพินี และสามารถ ยึดพื้นที่คืนได้

หลังการยุติการชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตย ก็ยังมีการเคลื่อนไหวเป็นระยะ ๆ ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๕๔

วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ วันสตรีสากล ได้มีการชุมนุมของกลุ่มพลังหญิง
กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ นายจตุพร ๑ แถมนำแนวร่วมประชาธิปไตย
ต่อต้านเผด็จการ เดินทางมาศาลอาญาอ่านจดหมายปรับทุกข์ของแกนนำ นปช. ในเรือนจำ

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ชุมนุมหน้าศาลฎีกาอ่านจดหมายปรับทุกข์ ขอความยุติธรรม

วันที่ ๕ พฤษภาคม ที่ศาลอาญา รัชดาภิเษก กลุ่มคนเสื้อแดงรวมตัวกัน เพื่อแสดง
ความไว้อาลัยให้กับนายอำพล ตั้งนพกุล โดยนำศพมาตั้งไว้หน้าศาล

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม นปช. ได้มาชุมนุมเพื่อให้กำลังใจนายจตุพร ฯ ในคดีที่ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินให้พ้นหรือไม่พ้นจากการเป็น ส.ส. หลังจากศาลมีคำพิพากษาให้พ้นจากการเป็น ส.ส. กลุ่ม นปช. ได้แสดงความผิดหวัง และคำทอศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม กลุ่มคนเสื้อแดงร่วมการชุมนุมซึ่งจัดโดย นปช. ที่บริเวณแยกราชประสงค์ ในเหตุการณ์ครบรอบ ๒ ปี

วันที่ ๑๐ ธันวาคม กลุ่มคนเสื้อแดงราว ๕๐๐ คน นำโดยนายพายัพ ฯ พ.ต.ท.ไวพจน์ ฯ นางครุณี ฯ ร่วมการชุมนุมจัดโดย นปช. ที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนินกลาง

พ.ศ. ๒๕๕๖

วันที่ ๒๒ เมษายน กลุ่มสื่อวิทยุประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (กวป.) และกลุ่มแนวร่วมคนเสื้อแดงจำนวนหนึ่ง ร่วมกันชุมนุมกดดันให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญลาออกทั้งคณะ พร้อมรวบรวมรายชื่อเพื่อถอดถอนด้วยเนื่องจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญบางคน มิได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้า แต่งตั้ง จึงมีที่มาไม่ชอบธรรม โดยเชื่อกันว่ามีการตั้งค่าหัวตุลาการศาลรัฐธรรมนูญด้วย

วันที่ ๒ พฤษภาคม กลุ่มคนเสื้อแดง นำโดยนางลดาวัลลิ์ ฯ เดินทางไปที่หน้าสำนักงาน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ถ.วิภาวดีรังสิต เพื่อประท้วงต่อพฤติกรรมของนายสมชัย กัตัญญุदानันท์ หรือ "ชัย ราชวัตร" การ์ตูนนิสต์ ที่แสดงความในเฟซบุ๊ก ตำนินายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ฯ จากการกล่าวปาฐกถาที่ประเทศมองโกเลีย ด้วยถ้อยคำที่ร้ายแรง ต่อมานายกรัฐมนตรี น.ส. ยิ่งลักษณ์ ฯ มอบหมายให้ทนายความ เข้าร้องทุกข์กล่าวโทษต่อตำรวจ ให้ดำเนินคดีฐานหมิ่นประมาท

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม นปช. จัดการชุมนุมรำลึกครบรอบ ๒ ปี การสลายการชุมนุม ที่บริเวณแยกราชประสงค์ ในเหตุการณ์ครบรอบ ๒ ปี การชุมนุมของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ โดยศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ เกสรพลาซ่า และอมรินทร์พลาซ่า ประกาศปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ ๑๕.๐๐ น. สำหรับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ปรับเปลี่ยนเส้นทางรถประจำทาง ๑๖ สาย เพื่อหลีกเลี่ยงบริเวณแยกราชประสงค์ ส่วนผู้ประกอบการวิสาหกิจย่านราชประสงค์ออกประกาศให้พนักงานของห้างร้านต่าง ๆ ในบริเวณโดยรอบย่านราชประสงค์เลิกงานก่อนเวลา เพื่อให้เดินทางกลับบ้าน

วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ กลุ่มคนเสื้อแดงราว ๕๐๐ คน นำโดยนายพายัพ ฯ ปั่นเกตุ พ.ต.ท.ไวพจน์ ฯ นางคารุณี ฯ ร่วมการชุมนุมซึ่งจัดโดย นปช. บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถ.ราชดำเนินกลาง

พ.ศ. ๒๕๕๖

วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ กลุ่มสื่อวิทยุประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (กวป.) และกลุ่มแนวร่วมคนเสื้อแดงจำนวนหนึ่ง ร่วมกันชุมนุมกดดันให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญลาออกทั้งคณะ พร้อมทั้งรวบรวมรายชื่อถอดถอนด้วย เนื่องจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญบางคน มิได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

กลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.)

๑. ความเป็นมา

กลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (People's Democratic Reform Committee) เป็นกลุ่มผลประโยชน์ในประเทศไทย โดยมุ่งหมายจัดอิทธิพลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี จากการเมืองไทย และปฏิรูปการเมือง จัดตั้งสภาประชาชน ที่มีได้มาจากการเลือกตั้ง กลุ่มมีบทบาทสูงในวิกฤตการณ์การเมืองไทย พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๗ ในสถานะของผู้จัดกิจกรรมชุมนุมประท้วงขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

สุเทพ เทือกสุบรรณ ก่อตั้งกลุ่ม กปปส. เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ และแต่งตั้งตนเองเป็นเลขาธิการ โดยมีแกนนำ กปปส. รุ่นที่ ๑ ที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการ กปปส.	๖. นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์
๒. นายสาธิต วงศ์หนองเตย	๗. นายชุมพล จุลใส
๓. นายวิทยา แก้วภราดัย	๘. นายณัฐพล ทีปสุวรรณ
๔. นายอิสระ สมชัย	๙. นายเอกนัฏ พร้อมพันธุ์
๕. นายถาวร เสนเนียม ผบช.การ์ดอาสา	

แกนนำ กปปส. รุ่น ๒

๑. นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์
๒. นายสกลธี ภัททิยกุล
๓. นายจิตภัทร์ กฤดากร โฆษก กปปส. ภาคภาษาอังกฤษ

พิธีกรบนเวที

๑. น.ส.อัญชลี ไพรีรัก	๖. นายแทนคุณ จิตต์อิสระ
๒. นายสำราญ รอดเพชร	๗. จำพงศ์ สารคาม
๓. นายวรเทพ สุวัฒน์พิมพ์	๘. จำเภา เมืองอุดร
๔. นายถนอม อ่อนเกตุพล	๙. นายยอด นครนายก
๕. นายกฤษณะพงศ์ เกียรติศักดิ์	

กปปส. ได้รับการสนับสนุนจากหลายองค์กร รวมถึงพรรคประชาธิปัตย์ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มเคลื่อนไหวนักศึกษา สหภาพแรงงานของรัฐ และกลุ่มนิคมทหาร กลุ่มสนับสนุนส่วนใหญ่จากกรุงเทพมหานครและชาวภาคใต้ที่มีฐานะร่ำรวย กปปส. ไม่ใช่สัญลักษณ์สีแดง แต่ใช้การเป่านกหวีดเป็นสัญลักษณ์ของการประท้วง ใช้งบประมาณวันละกว่า ๑๐ ล้านบาท ลักษณะของการชุมนุมเป็นปฏิบัติต่อประชาธิปไตย

สุเทพ เทือกสุบรรณ ประกาศเจตนารมณ์ของ กปปส. เพื่อทวงอำนาจอธิปไตยจากรัฐบาลมาคืนประชาชน ซึ่งจะดำเนินการปฏิรูปประเทศผ่านสภาประชาชนที่มีได้มาจากการเลือกตั้ง และขจัด “ระบอบทักษิณ” สภาประชาชนที่กล่าวจะทำหน้าที่เป็นองค์กรนิติบัญญัติ โดยจะแก้กฎหมายและระเบียบ เช่นเดียวกับดำเนินการปฏิรูปในประเทศ จะมีสมาชิก ๔๐๐ คน โดย ๓๐๐ คนเป็นผู้แทนจากอาชีพต่าง ๆ และอีก ๑๐๐ คนที่เหลือ กปปส. จะเลือกนักวิชาการและราษฎรอาวุโส ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือเป้าหมายสูงสุดของ กปปส. คือกดดันให้นายกรัฐมนตรี น.ส. ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ลาออกจากความเป็นหัวหน้ารัฐบาล เพื่อให้เกิดช่องว่างแห่งอำนาจ จากนั้นจะอ้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓ ซึ่งบัญญัติว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม และมาตรา ๗ ซึ่งบัญญัติว่า ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยเชื่อว่า ประเทศไทยเคยปกครองโดยนายกรัฐมนตรีมาจากการแต่งตั้งได้ ฉะนั้นจะเปิดโอกาสให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนใหม่

วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ กปปส. ยุติการชุมนุม เมื่อเกิดรัฐประหาร และประกาศว่า กปปส. พร้อมให้ความร่วมมือหาก คสช. จัดการปฏิรูปหลังรัฐประหาร และยังเปิดเผยว่าการชุมนุมใช้เงินทั้งสิ้น ๑,๔๐๐ ล้านบาท โดยเป็นเงินของแกนนำ ๔๐๐ ล้านบาท และผู้สนับสนุน ๑ พันล้านบาท

๒. ความเสียหาย

ทำเนียบรัฐบาล

- รถบรรทุกน้ำของ กทม. ได้รับความเสียหายจากการยิงระเบิดเพลิงและระเบิด
ป้องกัน บริเวณป้อมมอรัย ทำเนียบรัฐบาล

- ประตูและกำแพงโดยรอบทำเนียบรัฐบาลเสียหาย เนื่องจากกลุ่มผู้ชุมนุมได้นำปูนซีเมนต์โบกปิดประตู หลังรี้ออกเกิดความเสียหาย

- กระจกตามอาคารต่าง ๆ ได้รับความเสียหายแตกกร้าว เนื่องจากกลุ่มผู้ชุมนุมได้ยิงปืน ลูกหิน หวาน็อต หลายบาน

กระทรวงการคลัง

- ภายในกระทรวงการคลัง ซึ่งมีหน่วยงานประกอบด้วย สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงบประมาณ

- รถตู้ของทางราชการ ได้ถูกเคลื่อนย้ายจำนวนหลายคัน ถูกต่อสายตรง ทบกระจก รื้อคันลิ่งของภายในรถ

- กล้องวงจรปิดสูญหาย ๓ เครื่อง

- ห้องเจ้าหน้าที่ถูกจับ ทรัพย์สินสูญหายหลายรายการ เช่น โน้ตบุ๊ก ๑๗ เครื่อง Ipad mini ๘ เครื่อง โทรศัพท์มือถือ ยี่ห้อซัมซุง กาแลคซี่ ๒๗ เครื่อง เอทรานนอลฮาร์ดิส ๒ ตัว Samsung Galaxy Tab ๓ เครื่อง เงินสด ๑๐,๐๐๐ บาท ปกแกมงบลังค์ ๑ ต้าม รถจักรยานยนต์ ๑ คัน

- ประตู และกระจก ตามอาคารต่าง ๆ เสียหาย และแตกกร้าว

กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง (ศูนย์ราชการ ถ.แจ้งวัฒนะ)

- คอมพิวเตอร์ ถูกถอดฮาร์ดิส และซีพียู

- ตู้เซฟของการเงินถูกจับ

- กล้องวงจรปิดถูกทำลาย

- ห้องทำงานถูกจับรื้อคันทรัพย์สิน

- รถยนต์ของราชการ ถูกจับได้รับความเสียหาย

สนามไทยญี่ปุ่น-ดินแดง

- กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ใช้เป็นสถานที่เปิดรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ และเกิดเหตุปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ชุมนุม เมื่อ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

- หอพักโรงเรียนกีฬา สำนักงาน สนามฟุตบอล อาคารกีฬาเวสน์ ๒ อาคารกีฬาเวสน์ ๑ สระว่ายน้ำ ได้รับความเสียหาย เสารั่ว โคมไฟ กล้องซีซีทีวี ป้อมยาม ประตูทางเข้า ได้รับความเสียหายประเมินราคารวมค่าเสียหาย ๕,๖๖๐,๐๐๐ บาท

สถานีตำรวจนครบาลดินแดง

- หน้าต่าง ๒ บาน เสียหายจากการปาประทัดยักษ์

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- รื้อทำลายป้ายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากการปิดล้อม

สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์

- กระจกห้องพักรักษาพยาบาล รถมอเตอร์ไซด์ โดนสะเก็ดระเบิด จากที่คนร้ายยิงเอ็ม ๓๕

กระทรวงพลังงาน

- เสียค่าเช่าให้แก่บริษัทเอ็น โกล์ ๖๐ ล้านบาทและต้องจ่ายค่าเช่าที่ดินให้การรถไฟแห่งประเทศไทย เนื่องจากไม่สามารถเข้าทำงานได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- กระจกห้องน้ำหญิงแตกเสียหาย เนื่องจากเหตุระเบิด

สำนักงานกรมสอบสวนคดีพิเศษ

- โน้ตบุ๊กของทางราชการสูญหาย ๒ เครื่อง

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๔-๘ สิงหาคม ๒๕๕๖	กลุ่มกองทัพประชาชน โค่นระบอบทักษิณ (กปท.) นำโดย คณะ เสนาธิการร่วม ได้จัด ชุมนุมต่อเนื่องที่บริเวณ สวนลุมพินี	เป็นกลุ่มแนวร่วม กปปส. ที่เริ่มรณรงค์เพื่อเรียกร้อง ความสนใจจากประชาชน ก่อนจัดให้มีการชุมนุม ใหญ่ของ กปปส.	จนท.ตร. ในพื้นที่ดูแล ความเรียบร้อยและคอย ระงับเหตุ
๕-๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖	กลุ่มกองทัพประชาชน โค่นระบอบทักษิณ ชุมนุมด้านหน้าประตู ๓ ทำเนียบรัฐบาล เพื่อ คัดค้านกรณีรัฐบาลยื่น ทูลเกล้าฯ ร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ประเด็นเกี่ยวกับที่มา ของ ส.ว.และประกาศ เข้าร่วมการชุมนุม เพื่อ ขับไล่รัฐบาลและโค่น ล้มระบอบทักษิณ	มีการเจรจาขอให้กลับไป ชุมนุมที่สวนลุมพินี มีบาง ส่วน รวมตัวชุมนุมที่ บริเวณใต้ทางด่วนสี่แยก อูรุพงษ์	กรม. ประกาศใช้พระ ราชบัญญัติรักษาความ มั่นคงภายในราชอาณาจักร หรือ พรบ.ความ มั่นคงแห่งชาติ ระหว่าง วันที่ ๕ – ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ใน ๑ เขต ๘ แขวง ประกอบด้วย ๑. เขตดุสิต ได้แก่ แขวงจิตรลดา ๒. เขตพระนคร ได้แก่ แขวงพระบรมมหา ราชวัง , แขวงตลาด ยอด , แขวงบวร นิเวศ , แขวงบางขุน พรหม และแขวง บ้านพานถม ๓. เขตป้อมปราบศัตรู พ่าย ได้แก่แขวง วัดโสมนัส

ตารางที่ ๓-๓ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖	กปปส.ระดมมวลชน จากทั่วประเทศมา รวมตัวชุมนุมนอกสภา โดยตั้งเวทีปราศรัยที่ หน้าร้านอาหารซู จินทร์ สามแยกถนน กำแพงเพชร ๕ ตัดกับ ถนนเศรษฐศิริ	กดดันให้รัฐบาลถอน ร่าง พรบ. นิรโทษกรรม	คณะรัฐมนตรีมีมติ ประกาศขยายเวลา พรบ. ความมั่นคง ฯ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ต.ค. – ๓๐ พ.ย. ๒๕๕๖ ใน พื้นที่เดิม คือ ๓ เขต ๘ แขวง
๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖	นายสุเทพ ฯ นำผู้ชุม มนต์กัการะศาลหลัก เมืองและพระพุทธร มหายานี่รัตนปฏิมากร ณ วัดพระศรีศาสดา รามพระบรมมหา ราชวัง หลังจากนั้นยึด พื้นที่ ถ.ราชดำเนิน เป็นที่ชุมนุม	ยกระดับการชุมนุม และ เรียกร้องความสนใจจาก ประชาชนและ สื่อมวลชน ตลอด จนสร้างความชอบธรรม ให้กับกลุ่ม	เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแล ความเรียบร้อย และ ระดมกำลัง เตรียมพร้อมรับ สถานการณ์

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๔-๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖	- กปปส.ระดมมวลชน ประกาศยกระดับการ ชุมนุม เป็นการโค่นล้ม ระบอบทักษิณ - กลุ่มกองทัพ ประชาชนโค่นระบอบ ทักษิณ - เครือข่ายนักศึกษา ประชาชนปฏิรูป ประเทศไทย - กลุ่มเครือข่าย นักศึกษา ประชาชนปฏิรูป ประเทศไทยรวมตัว ชุมนุมอยู่ที่หน้า กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ถนนราชดำเนินนอก	รวมกลุ่มเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่มีอุดมการณ์เดียวกัน พร้อมยกระดับการ ชุมนุม และประกาศ เจตนารมณ์ ขอเรียกร้อง ของกลุ่ม จากการให้ รัฐบาลถอนร่าง พรบ. นิร โทษกรรม ควบคู่กับการ โค่นระบอบทักษิณ	รัฐบาลให้เจ้าหน้าที่ ตำรวจระดมกำลัง เตรียมรองรับ สถานการณ์
๑๑-๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖	กปปส. และกลุ่มแนว ร่วมยึดพื้นที่บริเวณ กระทรวงการคลัง กระทรวงการ ต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กรมสอบสวนคดีพิเศษ	แกนนำ ๕ คน ประกาศ ลาออกจากการเป็นส.ส. ปชป. ประชาชนเดิน ทางเข้าร่วมการชุมนุม อย่างต่อเนื่องทั้งจาก ต่างจังหวัด และ กรุงเทพฯ	กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดูแลรักษาความเรียบ ร้อยบริเวณภายในและ ภายนอกกระทรวง

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖	เคลื่อนขบวนไปยัง สถานที่ราชการ ๘ แห่งกรม ประชาสัมพันธ์ กองบัญชาการตำรวจ นครบาล กระทรวง แรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ สถานีโทรทัศน์ช่อง ๓, ๕,๗,๘,๑๑	สร้างแรงกดดันรัฐบาล ยอมรับข้อเรียกร้องของ กลุ่ม	รัฐบาลประกาศบังคับ ใช้พร.รักษาความ มั่นคงภายใน ราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๕ ในเขตพื้นที่ กรุงเทพฯ, จ. นนทบุรี, จ. สมุทรปราการ เฉพาะ อ.บางพลี,จ.ปทุมธานี เฉพาะ อ.ลาดหลุมแก้ว ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑-๒ ธันวาคม ๒๕๕๖	กปปส. ที่ชุมนุมตาม จุดต่างๆ เดินทางมา ทำเนียบ	แยก ถ.ศรีอยุธยา แยก วัดเบญจมบพิตร แยก พล ๑ กลุ่มผู้ชุมนุม พยายามผลักดันเพื่อฝ่า แนวกันแบรีเออร์ ที่จะ เข้ามายึดทำเนียบ รัฐบาล	- เจ้าหน้าที่ตำรวจพยายามยับยั้งเพื่อมิให้ผู้ชุมนุมเข้ามา มีการใช้แก๊สน้ำตาเพื่อยับยั้งกลุ่มผู้ชุมนุม - ศอ.รต. ประกาศแต่งตั้งนายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล เป็นผู้อำนวยการ ศอ.รต.

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๓ ธันวาคม ๒๕๕๖	กลุ่มผู้ชุมนุม ได้เข้าไป ยังภายในทำเนียบ รัฐบาล โดยให้อยู่ที่ บริเวณสนามหญ้า บริเวณทำเนียบฯ	ผู้ชุมนุมกับ จนท.ตร. หยุดการเผชิญหน้าและ ไม่มีการใช้กำลัง	- ผู้บัญชาการตำรวจ นครบาล มีคำสั่งห้าม ตำรวจใช้แก๊สน้ำตา กับกลุ่มผู้ชุมนุม - มีการจัดเตรียมกอง กำลังทหารเพื่อรักษา ความปลอดภัย
๘-๙ ธันวาคม ๒๕๕๖	กปปส. และกลุ่มแนว ร่วม ชุมนุมอยู่บริเวณ โดยรองทำเนียบรัฐบาล และ ถ.ราชดำเนินตั้งแต่ แยกสวนมิสกวันถึงแยก คอกวัว การจราจรไม่ สามารถผ่านไป-มาได้	นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรค ปชป. แถลงพรรคมีมติให้ สส. ประชาธิปไตย ลาออกจาก การเป็น ส.ส. (๘๖.๖.)	นรม. และ รรมว.กท. ตัดสินใจยุบสภา (๕ ธ.ค.)
๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๖	กปปส. และกลุ่มแนว ร่วม คาวกระจายทำการ ปิดกรุงเทพฯ ครึ่งวัน	อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ แยกราชประสงค์หือศิลป์ แยกปทุมวัน ปิดถนนราช ดำริ ปิดถนนพญาไท แยกอโศก สวนลุมพินี	จนท.ตร. คอยระงับเหตุ และดูแลรักษาความสงบ เรียบร้อย

ตารางที่ ๓-๓ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖	กปปส. ปิดทางเข้า – ออก สนามกีฬาไทย – ญี่ปุ่น ดินแดง ส่งผลให้ เจ้าหน้าที่ กกต. บาง ส่วนไม่สามารถเข้าไป ปฏิบัติหน้าที่ได้เช่น เดียวกับตัวแทนพรรค การเมือง	- ขัดขวางไม่ให้ผู้สมัคร รับเลือกตั้งเข้าไปจับ สลากหมายเลข - เจ้าหน้าที่ตำรวจยิง แก๊สน้ำตาออกมาเป็น ระยะตลอดการปะทะ กันระหว่างเจ้าหน้าที่ ตำรวจและผู้ชุมนุม ทำ ให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๑๕๖ ราย และ มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๒ ราย คือ ค.ต. ณรงค์ ปิติสิทธิ์ อายุ ๔๕ ปี ผบ.หมู่ สน.ตลาดพลู เสียชีวิตที่ รพ. ตำรวจ จากการถูกยิงที่หน้า อก และนายสุ สุฉันท บุตร อายุ ๓๐ ปี ผู้ ชุมนุมกลุ่ม คปท. ถูกยิงทะลุตับ เสียชีวิต ที่ รพ.พระมงกุฎฯ	รัฐบาลแถลงผ่าน โทร ทัศน์ร่วมการเฉพาะกิจ ใจความว่า การชุมนุม ตลอด ๒ เดือน ที่ผ่าน มา พบการกระทำที่ ละเมิดกฎหมายหลาย มาตรามีการเข้า ขัดขวางและห้ามเข้า รับสมัครเลือกตั้ง กักขังหน่วงเหนี่ยว ทำ ร้ายด้วยอาวุธขณะ พนักงานปฏิบัติหน้าที่ การใช้ความรุนแรง อย่างที่เกิดขึ้นใน ขณะนี้ ถือว่ามีส่วน ร่วมกระทำผิด มีโทษ เช่น เดียวกับตัวการ

ตารางที่ ๓-๓ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๑๓ มกราคม ๒๕๕๖	กปปส. ดำเนินการ Shut Down กรุงเทพฯ และเดินไปตามเส้นทางต่างที่เป็นย่านธุรกิจและสายที่ประชาชนใช้สัญจร	ติดตั้งเวทีทั้งหมด ๗ จุด มี ๘ เวที ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะมี ๒ เวที เวทีห้าแยกลาดพร้าว เวทีอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ๔ เวที เวทีแยกปทุมวัน เวทีราชประสงค์เวทีอโศก เวทีสวนลุมพินี	อายัดบัญชีของแกนนำ ทั้ง ๑๘ คน ทุกบัญชี ทุกประเภท ทุกธนาคาร และให้ธนาคารนั้นๆ จัดส่งหลักฐานการเดินบัญชี (statement) ย้อนหลัง ๖ เดือน
๒๑ มกราคม ๒๕๕๖	มวลชน กปปส. เดินขบวนจากเวทีแยกสวนลุมพินี เพื่อทำกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนออกมาร่วมขัดขวางกรุงเทพฯ พร้อมร่วมชุมนุมขับไล่	ใช้เส้นทาง แยกศาลาแดง เข้าถนนสีลม ถนนนราธิวาสฯ ถนนจันทน์ ถนนนางลิ้นจี่ ถนนสวนพลู ถนนสาทร ถนนพระรามที่ 4 แล้วกลับเข้าเวทีสวนลุมพินีรวมระยะทาง ๗.๔ กิโลเมตร	นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล ปฏิบัติหน้าที่รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พร้อมคณะแถลงข่าวประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นเวลา ๖๐ วัน มีผลวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ ในพื้นที่กทม.และปริมณฑล

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๒๖ มกราคม ๒๕๕๓	มวลชนเดินทางไปปิดล้อม หน่วยเลือกตั้งตามเขตต่างๆ วัดอุประสงค์ เพื่อขัดขวาง ไม่ให้มีการลงคะแนน เลือกตั้งล่วงหน้า	หน่วยเลือกตั้งประกาศ ยกเลิกการเลือกตั้ง ได้แก่ เขตคลองเตย คลองสาม วา จอมทอง ดอนเมือง ดินแดง ดุสิต ทวีวัฒนา นนทบุรี บางกอกน้อย บางกะปิ บางขุนเทียน บางคอแหลม บางแค บางซื่อ บางพลัด บางรัก ประเวศ ป้อมปราบ มิน บุรี ยานนาวา ราชเทวี ลาดพร้าว สวนหลวง สะพานสูง สายไหม หนองจอก วังทองหลาง พระโขนง พระนคร ภาษี เจริญ สัมพันธวงศ์ บาง นา คลองสาน สาทร บางกอกใหญ่ และ ลาดกระบัง	จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประจำหน่วยเลือกตั้งทุก หน่วย แต่ไม่สามารถ ป้องกันได้
๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	กลุ่ม กปค. ชุมนุมอยู่ บริเวณ ถ.ราชดำเนิน หน้า กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่ม กปท. ชุมนุม ข้างทำเนียบ รัฐบาล	จนท.ตร.ขอพื้นที่คืนเพื่อ เปิดการจราจร แต่ไม่ สามารถขอพื้นที่คืนได้	รอง ผบ.ตร. สั่งเคลื่อน กำลังพลเข้าพื้นที่ ถ.ราช ดำเนินนอก ตั้งแต่แยก สวนมิสกวันถึงสะพาน มัฆวานพร้อมด้วยหน่วย เก็บกู้วัตถุระเบิด เข้าพื้นที่

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗	กปปส. กระจายการ ชุมนุมตามที่สำคัญใน กทม. กลุ่ม คปท. ชุมนุม ฉ.พิชญ์โลก กลุ่ม กปท. ชุมนุมหน้ากระทรวง ศึกษา กลุ่มกองทัพ ประชาชน โค่นระบอบ ทักษิณ ชุมนุม ฉ.ราชดำเนิน หน้า องค์การสหประชาชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - ศาลแพ่งอ่านคำพิพากษาเรื่อง การละเมิดจากการประกาศ สถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความ ร้ายแรงใน กทม. และปริมณฑล และออกข้อกำหนดตาม พรก.บริหารราชการในสถาน การณ์ฉุกเฉินพ.ศ.๒๕๕๘ โดยมิชอบ - ศาลอ่านคำพิพากษาเห็นว่า การออกประกาศ ของจำเลย เป็นการบังคับใช้กับผู้ชุมนุม ที่มาชุมนุมตามสิทธิของรัฐ ธรรมนูญศาลจึงสั่งห้ามจำเลย 9 ข้อ ดังนี้ ๑.ห้ามจำเลย มีคำสั่ง ให้เจ้า หน้าที่สลายการชุมนุม ๒.ห้ามจำเลยยึดอายัดสินค้าอุป โภคบริโภค ที่ใช้ในการสนับสนุน สนุนการชุมนุม ของโจทก์ และผู้ชุมนุม ๓. ห้ามจำเลย ตรวจสอบ รื้อถอน สิ่งปลูกสร้าง ของผู้ ชุมนุม ๔. ห้ามจำเลย ห้าม ผู้ชุมนุม ซื้อขายสินค้า เครื่องอุปโภค บริโภคที่ใช้ในการชุมนุม ๕.ห้ามจำเลย ปิดการจราจร เส้นทางคมนาคม ๖.ห้ามจำเลย สั่งห้ามชุมนุม ตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป ๗. ห้ามจำเลย สั่งห้ามใช้เส้น ทางคมนาคมตามที่จำเลย กำหนดไว้ ในประกาศ ๘. ห้ามจำเลย สั่งผู้ชุมนุม ห้ามใช้อาคาร ๙. ห้ามจำเลย มีคำสั่งห้าม บุคคล เข้า-ออก พื้นที่ การชุมนุมส่วน ประกาศ พรก.ฉุกเฉิน ศาลแพ่ง ไม่มีคำสั่งเพิกถอน 	จนท.ตร. ตรึงกำลัง คอยรักษาสถานที่ของ หน่วยราชการต่าง ๆ ที่กลุ่มผู้ชุมนุมปิด ล้อม

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗	แกนนำทุกเวทีพร้อม มวลชนรวมตัวเดินทาง ยื่นหนังสือกับ ผบ.เหล่า ทัพ	ยื่นหนังสือผ่าน ตัวแทนเหล่า ทัพ โดยเรียกร้องให้ สนับสนุนการปฏิรูปประเทศ ไทยเชิงปฏิวัติโดยประชาชน	จนท.ตร. ดูแลความ เรียบร้อยตาม เส้นทางต่าง ๆ ที่ กปปส. เดิน
๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗	นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นำมวลชนเดินรณรงค์ เชิญชวนประชาชนให้ ออกมาร่วมชุมนุมใน วันที่ ๒๙ มี.ค. ๒๕๕๗	เริ่มต้นที่แยกวัดตึก ใช้เส้น ทาง ถนนเยาวราช – เจริญ กรุง – สีพระยา – มหาลักซ์ – สาทร – พระราม๔	จัด จนท.ตร. สังเกต การณ์ และดูแล ความเรียบร้อยตาม เส้นทางต่าง ๆ ที่ กปปส. เดิน
๒ เมษายน ๒๕๕๗	นายสุเทพ ฯ มวลชนไป กระทรวงการคลัง กระทรวงการ ต่างประเทศ	เชิญชวนข้าราชการออกมา ยื่นข้อเรียกร้องประชาชนและ อยู่ครบใช้ระบอบทักษิณ	จัด จนท.ตร. ติดตาม สถานการณ์ และเฝ้า ระวัง และระงับเหตุ ตลอดเส้นทาง
๕ เมษายน ๒๕๕๗	ประชุมใหญ่แกนนำ กปปส. ทั่วประเทศ โดยนาย สุเทพฯ เป็นประธาน	มติที่ประชุม ให้เตรียมพร้อม มวลชนเคลื่อนเข้ากรุงเทพมหานคร นครา เพื่อประกาศยึดอำนาจ ตั้ง รัฐธำธิปไตย แต่งตั้ง นายกรัฐมนตรี และ คณะรัฐมนตรี นำขึ้นทูลเกล้าฯ ลงพระปรมาภิไธย โดยนายสุ เทพฯ จะเป็นผู้ลงนามรับสนอง พระบรมราชโองการ จาก นั่นก็จะปฏิรูปฯ ตามแนว ทางของ กปปส. ต่อไป	จนท.ตร. จัดกำลัง เฝ้าตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อดูแลความ ปลอดภัย

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหว เหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๘ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพฯ พร้อมแกนนำ เข้าพบ ปลัดกระทรวงยุติธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ชี้แจง สถานการณ์การเมืองในขณะนี้ถึงเวลาที่จะต้องปฏิรูปประเทศ กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่างๆ ยังมีช่องว่างทำให้เกิดการซื้อเสียง เปิดโอกาสให้นายทุนเข้าไปแสวงหาประโยชน์ โดยใช้อำนาจรัฐที่มาจากการซื้อเสียง จึงเป็นสาเหตุหลักที่จะต้องปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้ง - คนร้ายจำนวน 2 คนจับจับรถจักรยานยนต์ขโมยวิ่งระเบิดใส่การ์ดผู้ชุมนุม กปปส. ที่กระทรวงมหาดไทย ด้านถนนสะพานช้างโรงสี ได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๒ ราย คือ นายณรงค์ ก้อนจันทิก อายุ 36 ปี และ นายปรมัต บุญจันทร์ อายุ 56 ปี ทั้ง 2 คน เป็นการ์ด กปปส. 	<p>จนท.ตร. จัดกำลังเฝ้าตามสถานที่ต่างๆ เพื่อดูแลความปลอดภัย</p> <p>EOD เข้าตรวจสอบ</p> <p>เป็นระเบิดชนิดขว่างMK 2</p>

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหวเหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๑๐ เมษายน ๒๕๕๗	นายสุเทพฯ นำมวลชน ไปประท้วงกลาโหม	- หารือปลัดกระทรวง กลาโหม ขอให้กอง ทัพบกแสดงจุดยืนอยู่ ข้างประชาชนเพื่อ ร่วมปฏิรูปประเทศ - เกิดเหตุยิง M 79 ลูก ระเบิด ขนาด 40 มม. จำนวน 1 ลูก เข้าใส่ พื้นที่ชุมนุม ตกใส่ หลังคาเต็นท์บริเวณ ปากซอยแจ้งวัฒนะ ทำให้การ์ด กปปส. ซึ่งนอนอยู่ในเต็นท์ ได้รับบาดเจ็บ ๑ คน	จนท.ตร. จัดกำลัง เฝ้าตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อดูแลความ ปลอดภัย และมี กำลังทหารดูแล ด้านในของ สำนักงานปลัด กระทรวงกลาโหม
๑๑ เมษายน ๒๕๕๗	นายสุเทพฯ นำมวลชน ไปประท้วง สาธารณสุข	ขอบคุณที่กล้าหาญ แสดงออกอย่างชัดเจนที่ไม่ เอารัฐบาลโกงประชาชน และชื่นชมที่กระทรวง สาธารณสุข	จนท.ตร. เฝ้าระวัง ระงับเหตุ และดูแล รักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง

ตารางที่ ๓-๓ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหวเหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๑๗ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพฯ นำมวลชน ไป้องการเกษัช	ขอให้ สหภาพแรงงาน และ พนักงานร่วมมือในการปฏิรูป ประเทศไทย	จนท.ตร. เผ้าระงับเหตุ และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง
๒๐ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพฯ นำมวลชนไป เอเซียทีค	ชักชวนให้ประชาชนให้ความ ร่วมมือในการปฏิ รูปประเทศไทย	จนท.ตร. เผ้าระงับเหตุ และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง
๒๑ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพฯ นำมวลชน ไปธนาคารเพื่อการ เกษตรและสหกรณ์ สำนักงานใหญ่และ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย (กฟผ.) อ.บางกรวย จ.นนทบุรี	เชิญชวนพนักงาน ธกส. เข้า ร่วมชุมนุมใหญ่และขอความ ร่วมมือในการปฏิรูปประเทศ และการจัดตั้งสภาประชาชน	จนท.ตร. เผ้าระงับเหตุ และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง
๒๓ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพฯ นำมวลชนไป การไฟฟ้านครหลวง เพลินิจิตร	ขอความร่วมมือให้พนักงาน เข้าร่วมชุมนุมใหญ่ในการ ปฏิรูปประเทศไทย	จนท.ตร. เผ้าระงับเหตุ และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง
๒๔ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพฯ นำมวลชน ไปการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	ชี้แจงแนวทางการต่อสู้เพื่อ นำไปสู่การปฏิรูปประเทศไทย ก่อนการเลือกตั้ง	จนท.ตร. เผ้าระงับเหตุ และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง

ตารางที่ ๓-๓ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหวเหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๒๕ เมษายน ๑๕๕๓	นายสุเทพ ฯ นำมวลชน ไป บ.การบินไทย ถ.วิภาวดีรังสิต	ขอให้ช่วยกำจัดระเบิด ทักษิณ และร่วมมือปฏิรูป ประเทศไทยก่อนการเลือกตั้ง เพื่อเป็นประชาธิปไตยที่ สมบูรณ์	จนท.ตร. เผื่อระเบิด และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง
๒๖ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพ ฯ นำมวลชน ไปสถานีรถไฟฟ้า บีที เอส บางหว้า และเดอะ มอลล์ บางแค	รณรงค์ขอความร่วมมือ มือกับประชาชนตามเส้นทาง	จนท.ตร. เผื่อระเบิด และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง
๒๘ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพ ฯ นำมวลชน ไปโรงงานยาสูบ	เชิญชวนพนักงานให้ร่วมมือ จับได้รัฐบาลภายใต้ระบอบ ทักษิณ	จนท.ตร. เผื่อระเบิด และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง
๒๙ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพ ฯ นำมวลชน ไปการทำเรือแห่ง ประเทศไทย	เชิญชวนพนักงานให้เข้าร่วม ชุมนุมใหญ่เพื่อปฏิรูป ประเทศไทยปราศจากระบอบ ทักษิณ ก่อนมีการเลือกตั้ง	จนท.ตร. เผื่อระเบิด และดูแล รักษาความปลอดภัย ตลอดเส้นทาง
๓๐ เมษายน ๒๕๕๓	นายสุเทพ ฯ นำมวลชน ไปศูนย์ราชการแจ้ง วัฒนะและ บ.ไปรษณีย์ ไทย	เพื่อรณรงค์ให้พนักงาน รัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับ ดูแลของกระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศออกมาร่วมต่อสู้ นัดสุดท้ายโค่นล้มระบอบ ทักษิณ	จนท.ตร. เผื่อระเบิด และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง

ตารางที่ ๑-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหวเหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗	กปปส. ชุมนุมตามพื้นที่ ที่สำคัญ กปท. ชุมนุม ถ. พิชญ์โลก กปท. ชุมนุม หน้ากระทรวงศึกษา กลุ่มกองทัพประชาชน โค่นระบอบทักษิณ ชุมนุมหน้าองค์การ สหประชาชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำ พิพากษาคำร้องโยกย้ายนาย ถวิล เปลี่ยนสี	ให้นายกรัฐมนตรีพ้น จากความเป็น รัฐมนตรีเฉพาะตัว และให้หยุดปฏิบัติ หน้าที่ รวมถึง ครม. อีก ๑๐ คน
๕ พฤษภาคม ๑๕๕๗	- กปปส. พร้อมมวลชน ไปสถานีโทรทัศน์ทุก ช่อง - นายสุเทพ ฯ เข้าสำรวจ ตึกสันติไมตรี	ขอความร่วมมือในการต่อ สัญญาเช่าของ กปปส. และให้หยุดรับใช้ พระราชวังใช้ตึกสันติไมตรี เป็นที่แถลงข่าว	จนท.ตร. เผื่อระงับเหตุ และดูแลรักษาความ ปลอดภัยตลอด เส้นทาง
๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗	นายสุเทพ ฯ นำมวลชน จากสวนลุมพินี มา ชุมนุมที่หน้าทำเนียบ รัฐบาล	ยกเลิกการชุมนุมที่ สวนลุมพินีและใช้หน้า ทำเนียบรัฐบาลแลหน้า องค์การสหประชาชาติเป็น สถานที่ชุมนุม	ตลอดเส้นทาง จนท.ตร. เผื่อระงับเหตุ และดูแลรักษาความ ปลอดภัยสถานที่ ราชการ
๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗	กปปส. ไปพบ คณะกรรมการการ เลือกตั้งและนายนิวัต ธำรง ฯ รก.นรม.	เพื่อกดดันให้มีการปฏิรูป ก่อนการเลือกตั้ง	ตลอดเส้นทาง จนท.ตร. เผื่อระงับ เหตุ และดูแล รักษาความปลอดภัย ตลอดเส้นทาง

ตารางที่ ๓-๓ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กลุ่มผู้ชุมนุม สถานที่ชุมนุม	ความเคลื่อนไหวเหตุการณ์	รัฐบาล การปฏิบัติ ความเสียหาย
๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗	นายสุเทพ ฯ แกลงข่าว นัดประชุมแกนนำ สหภาพแรงงานรัฐ วิสาหกิจ ที่ตึกสันติ ไมตรี	- จะติดตาม ครม.ทุกคน กดดันให้ลาออกจาก ตำแหน่ง - ระดมมวลชนให้มาก ที่สุด - ถ้าไม่ชนะจะยุติการ ชุมนุม ๒๗ พ.ค.๕๗ และเข้ามอบตัว	จนท.ตร. และ ทหาร เฝ้าระงับเหตุ และ ดูแลรักษาความ ปลอดภัย
๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗	นายสุเทพ ฯ หรือกับ สหภาพแรงงาน รัฐวิสาหกิจ ที่ตึกสันติ ไมตรี	กำหนดแนวทางการ เคลื่อนไหว โดยมีมติ - ให้ทุกสหภาพไม่รับ ระบอบทักษิณ - ให้ทุกสหภาพขึ้นป้าย ไม่ยอมรับอำนาจรัฐ - ให้แสดงสัญลักษณ์ อารยะขัดขืน - นำสมาชิกมาร่วม ปฏิบัติการได้ และ ทวงอำนาจคืน - ให้สมาชิก สรส. หยุดงาน	จนท.ตร. และ จน ท.ทหาร เฝ้าระวัง ระงับเหตุ และดูแล รักษาความปลอดภัย

ตารางที่ ๗-๑ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	ความเคลื่อนไหว สถานที่ชุมนุม	สถานการณ์และเหตุการณ์	รัฐบาลและการปฏิบัติ
๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗	กปปส. กปค. คปค. ชุมนุมอยู่ ถ.ราชดำเนิน และโดยรอบทำเนียบ รัฐบาล	- กำลังทหารเข้าคุม พื้นที่สำคัญ - ให้กลุ่มมวลชนทุก กลุ่มยุติการชุมนุม - ห้ามเสนอข่าวและ แจกสิ่งพิมพ์ - เชิญบุคคลเข้าร่วม ประชุมในวันที่ ๒๑ พ.ค.๕๗	กองทัพบกออก ประกาศกองทัพบก ฉบับที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่องกา ประ กาศใช้กฎอัยการศึก ทั่วราชอาณาจักร/ ฉบับที่ ๒/๒๕๕๗ เรื่องจัดตั้งกอง อำนวยการรักษา ความสงบเรียบร้อย
๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗	กปปส. กปค. คปค. ชุมนุม ถ.ราชดำเนิน และ โดยรอบทำเนียบรัฐบาล	การหาหรือไม่สามารถ หาข้อยุติได้ นัดประชุมใหม่ วันที่ ๒๒ พ.ค. ๕๗	กอ.รส. เชิญบุคคลอาทิ ผบเหล่าทัพ ตัวแทน รัฐบาล เหน่นนำ กปปส. แกนนำ นปช. ตัวแทน พรรค ปชป. ตัวแทน พรรคเพื่อไทย ตัวแทน กกด. และสมาชิก วุฒิสภา เข้าร่วมประชุม ที่สโมสรทหารบก ถ.วิภาวดีรังสิต

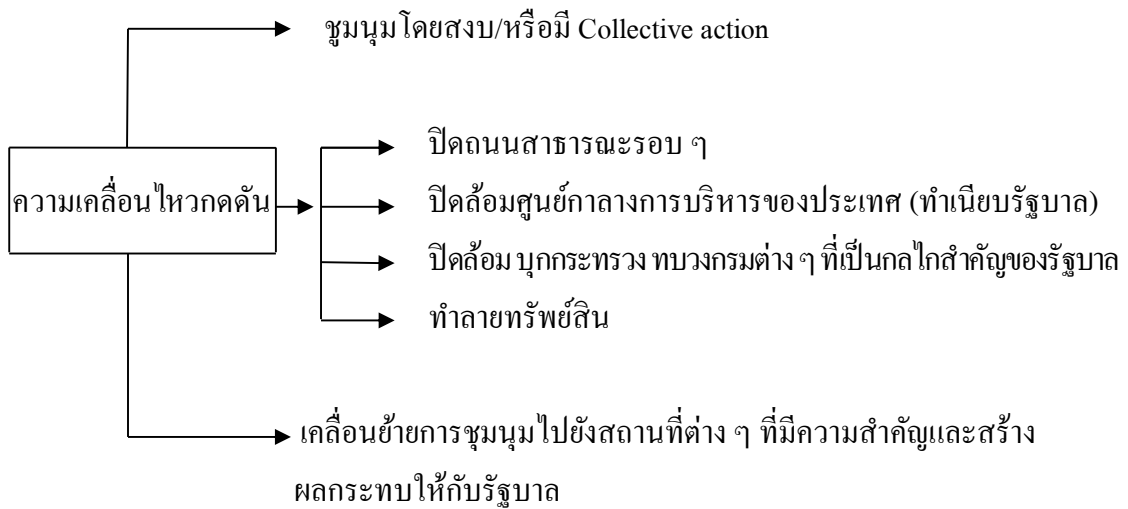
ตารางที่ ๓-๓ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวร่วม (ต่อ)

วัน เดือน ปี	ความเคลื่อนไหว สถานที่ชุมนุม	สถานการณ์และเหตุการณ์	รัฐบาลและการปฏิบัติ
๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖	กปปส. กปค. คปค. ประกาศยุติการชุมนุม	การประชุมไม่สามารถหาข้อ ยุติได้ - เวลา ๑๖.๕๕ น. ผบ. ทบ.นำผู้นำเหล่าทัพ แถลงในนามคณะรัก ษาความสงบเรียบร้อย แห่งชาติ ประกาศคุม อำนาจการปกครอง ประเทศห้ามทุกฝ่าย เคลื่อนย้ายอาวุธ - ทหารจะทำหน้าที่ เกิดทุนสถาบัน และ เพื่อความสงบของ บ้านเมือง	สโสมสรทหารบก ถ.วิภาวดีรังสิต มีการ ร่วมประชุมระหว่าง ผบเหล่าทัพ ตัวแทน รัฐบาล แกนนนำ กปปส. แกนนำ นปช. ตัวแทน พรรค ปชป. ตัวแทน พรรคเพื่อไทย คณะ กรรมการการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา

๓. แนวทางการชุมนุม

จากสถานการณ์การและการกำหนดมาตรการการเคลื่อนไหวในการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) และกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) จะเห็นได้ว่า แนวทางการเคลื่อนไหวของทั้ง ๓ กลุ่ม จะเป็นไปในแนวทางเพื่อกดดันให้เป็นไปตามข้อเรียกร้องของตน การกำหนดรูปแบบ และวิธีการเคลื่อนไหว ที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

- ก่อนการเคลื่อนไหว จะมี การรณรงค์ โน้มน้าว ชักจูง ชี้แจงเป้าหมาย ปลุกกระแส ความเคลื่อนไหว โดยมีการจัดตั้งอย่างมีระบบ โดยจะชุมนุมที่ใดที่หนึ่งเพียงระยะเวลาหนึ่ง
- เพิ่มความกดดันด้วยวิธีผิดกฎหมาย การเคลื่อนย้ายการชุมนุม เป้าหมายเพื่อหา แนวร่วม กดดันหน่วยงานรัฐ โดยปิดสถานที่ราชการ ปิดการจราจร

แผนภาพที่ ๒ รูปแบบการเคลื่อนไหว

บทที่ ๔

ผลการวิจัย ผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งวิจัยถึงผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง ประกอบด้วย สิทธิเสรีภาพในการชุมนุม ผลกระทบต่อ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ผู้ประกอบการภาคเอกชน แรงงานนอกระบบ ผู้พักอาศัย ที่ได้รับความเดือดร้อน จากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบมีส่วนร่วม ขณะเดียวกันก็เปิดเผยบทบาทของผู้วิจัยในการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับและรวบรวมข้อมูลนำเสนอเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง ดังนี้

ผลการวิจัย

การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) เป็นการชุมนุมทางการเมืองที่มีการวางแผนและใช้ยุทธศาสตร์การชุมนุมและเดินขบวนประท้วงเพื่อสื่อสารข้อเรียกร้องของตนไปยังสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ และสังคมเพื่อสร้างแรงกดดันต่อรัฐบาลให้ยอมปฏิบัติตามข้อเรียกร้อง ถ้าสื่อและสังคมเห็นด้วยกับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมมากเท่าใด ย่อมสามารถสร้างแรงกดดันต่อรัฐบาลได้มากเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การชุมนุมของกลุ่มที่ชุมนุมทางการเมือง จึงดำเนินการเรียกร้องความสนใจจากสื่อมวลชนไปสู่สังคม มีการวางแผนและใช้ยุทธศาสตร์การชุมนุมและเดินขบวนเรียกร้องอย่างมีระบบ และมักกระทำในสถานที่ที่ส่งผลกระทบต่อกระเทือนการบริหารงานของรัฐบาล เช่น เมืองหลวง สถานที่สำคัญอันเป็นศูนย์กลางอำนาจรัฐ เช่น ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา ศาลากลางจังหวัด กระทรวงหรือหน่วยงานราชการ หรือย่านธุรกิจที่ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจ เช่น บนถนนหลวงสายสำคัญ สถานที่ที่เป็นสัญลักษณ์ทางประวัติศาสตร์หรืออนุสรณ์สถาน ปิดการจราจร ตั้งเวทีปราศรัยบนสะพานเพื่อปิดการจราจร ใช้เครื่องขยายเสียงกล่าวโจมตีรัฐบาล ทำลายทรัพย์สินของทางราชการ บุกรุกเข้าไปในสถานที่ราชการต่าง ๆ บังคับข่มขู่ใจให้พนักงานหยุดปฏิบัติหน้าที่ และปิดล้อมทาง เข้า-ออก สร้างความปั่นป่วนให้เกิดความหวาดกลัว สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจ โดยเฉพาะความเชื่อมั่นของชาวต่างชาติ

สำหรับสถานที่ประชาชนบุคคลที่สามซึ่งมิได้เกี่ยวข้องกับการชุมนุม (non-participant) ซึ่งเป็นสถานที่สาธารณะ เมื่อไม่มีกฎหมายให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดสรรการใช้พื้นที่สาธารณะระหว่างผู้ชุมนุมกับบุคคลภายนอกให้เกิดความสมดุลและสะดวก

ปลอดภัยแล้ว ผู้ใช้สิทธิในการชุมนุมก็อาจกระทำการที่กระทบกระทั่งสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่สามได้ เป็นต้นว่า ไปจำกัดสิทธิเสรีภาพในการเดินทางของผู้ที่ต้องใช้ทางสาธารณะที่ถูกปิดกั้นลวงละเมิดเสรีภาพในความเป็นอยู่อย่างปกติสุขหรือเสรีภาพในการประกอบกิจการงานอาชีพในบริเวณนั้น ในส่วนเจ้าหน้าที่ก็จำเป็นต้องนำกฎหมายอื่นที่มีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมดูแลการชุมนุมโดยเฉพาะมาใช้บังคับ เป็นเหตุให้มีข้อขัดข้องหลายประการ

จากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองของทั้ง ๓ กลุ่มที่ผ่านมา จะยกสาเหตุใด หรือปลุกกระแสให้สื่อมวลชนและสังคมเห็นด้วยการชุมนุมของพวกตน ไม่สนใจต่อเจตนารมณ์ของประชาธิปไตย เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แม้ว่าข้อกล่าวหาของแต่ละกลุ่มยกขึ้นมาประชาชนยังมีความเคลือบแคลงและสงสัยว่าเป็นจริงหรือไม่ แต่ก็ทำให้มีอำนาจต่อรอง และประกาศยกระดับการชุมนุมเพื่อให้กลุ่มของตนจะได้ประโยชน์ เพื่อให้สถานการณ์บานปลายทำให้มองภาพว่ารัฐไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ จนเป็นการละเมิดสิทธิจึงบุคคลทั่วไป

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๑ วรรคแรก บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุม โดยสงบและปราศจากอาวุธ” การใช้เสรีภาพในการชุมนุมในที่สาธารณะจึงต้องไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพบุคคลอื่น ๆ เช่น ไม่กีดขวางการสัญจรไปมาของประชาชน ไม่ส่งเสียงดังรบกวนการเรียนของนักเรียน การทำงานของคนอื่น เป็นต้น ฯลฯ

ดังนั้น หากมีการใช้เสรีภาพในการชุมนุมที่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น จะกลายเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย และรัฐจะมีหน้าที่ต้องเข้าดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้แก่บ้านเมือง รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ฯลฯ การชุมนุมที่ยึดเอาทางสาธารณะที่ประชาชนสัญจรไปมาเป็นเวลานาน โดยอ้างสิทธิว่าเป็นที่สาธารณะนั้น เป็นเรื่อง que tous les pays ไม่อาจยอมรับและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต้องเข้าไปดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

ประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การชุมนุมเพื่อเรียกร้องสิทธิหรือเพื่อแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นนับว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาซึ่งอาจเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง สำหรับประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นจึงมักปรากฏเหตุการณ์การชุมนุมอย่างต่อเนื่อง

ในปัจจุบันการชุมนุมเพื่อเรียกร้องทางการเมืองมักจะมีสถานการณ์ความรุนแรงที่เพิ่มมากขึ้น ผู้ชุมนุมมักจะมารวมตัวกันและทำการปิดถนน ปิดการจราจร ปิดสถานที่ราชการ

ปิดสนามบิน เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ และทำให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน โดยทั่วไปได้รับความเดือดร้อนจากการชุมนุมทางการเมือง ดังนี้

๑. ทำลายสุขภาพจิต ก่อให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ต่อสถานการณ์ของการชุมนุมที่เกิดขึ้น

๒. ทำลายระบบทางร่างกาย มีปัญหาในการรับฟัง เนื่องจากการใช้เครื่องขยายเสียง และเสียงนกหวีด ซึ่งมีเสียงดังเกินมาตรฐานที่คนปกติจะรับได้

๓. ไม่ได้รับความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวัน จากการศึกษาที่ถนนถูกปิดไม่สามารถสัญจรไปมาได้

๔. ก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก จากการชุมนุมส่งผลให้การจราจรติดขัดทุกเส้นทางโดยรอบ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๕. ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างปกติ เนื่องจากผู้ชุมนุมปิดล้อมที่ทำมาหากิน ทำให้เกิดความเสียหายต่ออาชีพที่ทำอยู่

๖. ทำให้เกิดผลกระทบทางด้านครอบครัว เกิดการแตกแยก ขาดความสามัคคี รักใคร่กลมเกลียวกัน

๗. ทำให้รบกวนโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงสถานที่ชุมนุม ไม่สามารถเรียนได้จนต้องปิดโรงเรียนในที่สุด

๘. การความเสียหายกับระบบการสื่อสารของประเทศ ส่งผลให้ไม่สามารถใช้งานด้านอินเทอร์เน็ต เกิดผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

๙. ทำให้เกิดผลกระทบต่อสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้บริเวณชุมนุม ไม่สามารถเปิดให้บริการต่อประชาชนได้

๑๐. ก่อเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม มลพิษต่าง ๆ จากขยะ การดูแลสุขภาวะและสุขอนามัย ของประชาชนที่ใกล้บริเวณชุมนุม

๑๑. ทำให้เกิดปัญหาเป็นอันตราย ต่อสัตว์หลายชนิดที่อาศัยอยู่ใกล้บริเวณชุมนุม

๑๒. ทำให้ระบบการขนส่งรอบพื้นที่ชุมนุม ไม่สามารถใช้ได้ตามปกติ ประชาชนเดือดร้อน

๑๓. เด็กกลายเป็นเหยื่อของผู้ชุมนุม เกิดการสูญเสียได้รับอันตรายจากเหตุการณ์ชุมนุม

๑๔. การชุมนุมทำให้ประชาชนไม่กล้าจะนำรถยนต์ส่วนตัวออกจากบ้าน เพราะไม่รู้ว่าจะออกมาบนท้องถนนแล้วจะต้องเจอกับอะไรบ้าง

๑๕. การที่เด็กเข้าไปในพื้นที่ชุมนุม และบริเวณโดยรอบ ประสบการณ์ของเด็กที่ตก เป็นเหยื่อความรุนแรง จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต มีอาการหวาดผวา ไม้ไว้วางใจใคร ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เสียสุขภาพจิต มีพัฒนาการทางร่างกายช้า และมีปัญหาทางการเรียนตามมา

๑๖. สำหรับที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงจะมีพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นอันธพาล หากไม่ได้รับการบำบัดเยียวยาอย่างถูกวิธี เมื่อโตขึ้นจะกลายเป็นอาชญากร หรือเป็นผู้ใช้ความรุนแรงกับผู้อื่นต่อไป

๑๗. มีผลกระทบทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ เป็นที่มาของการที่บริษัท ร้านค้า ต่าง ๆ ต้องปิดกิจการ ทำให้ประชาชนต้องกลายเป็นผู้ตกงานในที่สุด และขาดรายได้ไปจนเจือภายในครอบครัวต่อไป

ผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง

๑. กลุ่มข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ได้ให้สัมภาษณ์ถึงผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมืองโดยในทางลบ ว่า ส่งผลกระทบต่อจิตใจ และการใช้ชีวิตประจำวัน ในความไม่สะดวกในการเดินทาง เนื่องจากในระยะแรกต้องดำเนินชีวิตท่ามกลางฝูงชนที่มารวมตัวชุมนุมเป็นจำนวนมาก เพราะต้องเดินผ่านกลุ่มผู้ชุมนุม โดยไม่รู้ว่าใครเป็นใคร ต้องพบเห็นสิ่งบางอย่างที่อาจใช้เป็นอาวุธ ทำให้รู้สึกถึงความปลอดภัยไม่มี เนื่องจากการชุมนุมไม่อยู่ในที่ที่เหมาะสม แต่อยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร มีการปิดถนน ปิดเส้นทาง ทำให้ลำบากกว่าที่ควรจะเป็น เกิดค่าใช้จ่ายมากขึ้น ท่ามกลางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ซึ่งคนที่มาชุมนุมสามารถทำอะไรก็ได้ไม่เกรงกลัวกฎหมาย เพียงคำกล่าวอ้างชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตย อย่างสงบ เปิดเผยปราศจากอาวุธ ซึ่งเป็นสิทธิที่กระทำได้ แต่ตรงกันข้ามกับบุคคลอีกกลุ่มต้องได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองที่ควรอยู่ในวิถีทางประชาธิปไตย

กลุ่มข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมว่า หลังจากได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาว่ามีความจำเป็นต้องย้ายสถานที่ทำงานไปทำที่อื่นเพื่อความปลอดภัย และเพื่อให้งานของทางราชการที่บริการประชาชนเดินหน้าต่อไปได้ มิฉะนั้นอาจเกิดความเสียหาย ต่างมีความรู้สึกเหมือนเดิมอีกแล้วหรือ ที่ต้องหนีเพราะการกระทำของกลุ่มที่ไม่เคารพต่อกฎหมายละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น แต่ก็ต้องไป และหลังจากการชุมนุมยุติลงที่ย้ายสถานที่ทำงานทำให้เกิดความเครียด สุขภาพจิตเสีย เนื่องจากต้องเปลี่ยนเส้นทางในการเดินทาง บางหน่วยงานต้องย้ายไปอยู่ไกล ทำให้เดินทางไม่สะดวก แม้ว่าจะมีรถบริการรับส่งก็ตาม แต่ก็ต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมมากกว่า

ปกติเพราะต้องต่อรถหลายทอด รถส่วนตัวก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้ งานที่เคยทำบางเรื่องก็ไม่สามารถนำเอกสารออกมาได้ทัน หรืออุปกรณ์สำนักงานที่ทันสมัยก็นำออกมาเท่าที่จำเป็นไม่สามารถใช้ได้ทั่วถึงกับความต้องการ อีกทั้งงานบางอย่างต้องประสานงานกับหน่วยข้างเคียงก็ไม่สามารถย้ายไปอยู่ที่ไหน ไม่มีเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ กว่าจะทราบเรื่องบางเรื่องที่มีเงื่อนไขของเวลา ก็ต้องทำเรื่องชี้แจงถึงสาเหตุที่เกิดขึ้นเพื่อขอขยายระยะเวลาออกไป และยังให้สัมภาษณ์ต่ออีกว่า หลังจากเหตุการณ์ชุมนุมยุติก็ต้องเก็บสัมภาระกลับมาทำงานที่เดิม แต่ต้องมาทำความสะอาดอาคารสถานที่ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นด้านสาธารณูปโภค การจัดสถานที่ทำงาน ก็ต้องใช้เวลา บางหน่วยงานทรัพย์สินถูกทำลายเกิดความเสียหายก็ต้องจัดหามาใหม่ ไม่สามารถหาผู้กระทำความผิดได้ และสิ่งที่กังวลต่อไปคือว่า เหตุการณ์อย่างนี้จะเกิดขึ้นอีกเมื่อไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ

๒. ผู้ประกอบการภาคเอกชน

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน ผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง ส่งผลกระทบโดยตรงกับการประกอบกิจการ เนื่องด้วยประชาชนลูกค้าไม่สามารถเดินทางมาซื้อสินค้าได้ ทำให้ยอดขายสินค้าลดลงมากกว่าครึ่ง ด้วยเหตุผลในด้านการเดินทาง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นประเด็นสำคัญ จนทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจ สัมผัสได้ถึงความปลอดภัย ทั้งต่อผู้ประกอบการเอง อีกทั้งยังเดินทางลำบาก ส่งผลให้ต้องหยุดการดำเนินกิจการในช่วงระยะนั้น จนกระทั่งถึงระยะสุดท้ายที่นอกจากจะมีการชุมนุมและเหตุการณ์รุนแรง ที่ห้างสรรพสินค้าหลายที่ถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และความปลอดภัยในชีวิต ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่สามารถจะแก้ไขได้ในขณะนั้นสร้างความหนักใจให้กับผู้ประกอบการธุรกิจ ขาดทุนจำนวนมากศาลจนต้องปิดกิจการ

๓. กลุ่มแรงงานนอกระบบ ได้แก่ ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย

รถแท็กซี่รับจ้าง รถจักรยานยนต์รับจ้าง

๓.๑ กลุ่มผู้ค้าหาบเร่แผงลอย

กลุ่มผู้ค้าหาบเร่แผงลอย ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ว่า การชุมนุมทางการเมือง ส่งผลกระทบในด้านที่ประชาชนที่เป็นลูกค้าไม่สามารถเดินทางมาซื้อสินค้าได้ บางครั้งรงกลัวจนต้องหยุดทำการค้าหรือทำการค้าเป็นบางวัน บางรายต้องย้ายที่ทำการค้าหรือกลับไปอยู่ต่างจังหวัด เนื่องจากผู้ชุมนุมไปยึดบริเวณการค้าเป็นที่ชุมนุม ทำให้ยอดขายลดลงมากกว่าครึ่งส่งผลให้รายได้ลดลง หรือขาดรายได้ เนื่องจากในเขตพื้นที่คูสิต ส่วนใหญ่เป็นสถานที่ราชการ ข้าราชการ

ลูกจ้าง พนักงานราชการ ย้ายที่ทำการเนื่องจากถูกปิดล้อมจะต้องไปทำงานที่อื่น ประชาชนในพื้นที่ ก็ไม่คอยกล้าออกมาซื้อสินค้าตามปกติที่เคยจะเป็น หรือผู้ที่สัญจรเป็นไป-มา ก่อนเข้าทำงานหรือกลับบ้าน ก็ไม่กล้าแวะเวียนมาซื้อสินค้า เนื่องจากเกรงกลัวเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๓.๒ กลุ่มผู้ประกอบการรถแท็กซี่รับจ้าง

กลุ่มผู้ประกอบการรถแท็กซี่รับจ้าง ให้สัมภาษณ์เชิงลึก จากการชุมนุมทางการเมือง ที่ส่งผลกระทบต่อพวกเขา ว่า ขาดรายได้ในการประกอบอาชีพเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง ในเขตพื้นที่คูสิต โดยเฉพาะผู้ขับแท็กซี่ พบว่ารายได้ที่เคยได้จากการประกอบอาชีพเหลือเพียงหนึ่งในสาม เนื่องจากเส้นทางจราจรถูกปิด ไม่สามารถที่จะส่ง หรือรับผู้โดยสารในบริเวณการชุมนุม และบริเวณใกล้เคียงเนื่องจากผู้ชุมนุมปิดถนน อีกทั้งผู้โดยสารก็ไม่สามารถเดินทางไปทำงานได้ ไม่กล้าที่จะผ่านบริเวณเนื่องจากกลัวเรื่องความปลอดภัย ซึ่งบริเวณพื้นที่เขตคูสิต เป็นส่วนเชื่อมต่อกับสถานีทำงานของกลุ่มผู้โดยสาร ส่งผลให้ส่งกระทบด้านลบคือการขาดรายได้ที่เคยได้รับ

๓.๓ กลุ่มรถจักรยานยนต์รับจ้าง

กลุ่มรถจักรยานยนต์รับจ้าง ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ว่า การชุมนุมทางการเมือง ในระยะแรก มีรายได้เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากบางเส้นทางโดนปิดถนน ดังนั้นจำเป็นต้องเข้าซอยใกล้เคียง ทำให้มีผู้โดยสารใช้บริการเป็นจำนวนมาก เพราะรถส่วนตัวและรถแท็กซี่ไม่สามารถที่จะผ่านเข้าออกได้ เพราะการจราจรติดขัด ต่อมารายได้ลดลงเนื่องจากสถานที่ราชการ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ย้ายที่ทำการไปทำงานที่อื่น ผู้ค้าหาบเร่แผงลอยหยุดทำการค้าหรือทำการค้า น้อยลง อีกทั้งตัวผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์รับจ้างก็ไม่มั่นใจในความปลอดภัยของตัวเอง กลังเกิดเหตุการณ์แย่งชิงรถ และการถูกลูกหลงจากเหตุการณ์ที่มีการเผชิญหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่ บ้านเมืองหรือกลุ่มผู้ชุมนุม

๓.๔ ผู้พักอาศัย

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้พักอาศัย บริเวณพื้นที่การชุมนุมและใกล้เคียงพื้นที่การชุมนุม หรือผู้ประกอบการภาคเอกชนที่ใช้สถานที่ประกอบการเป็นที่พักอาศัยด้วย ได้ให้สัมภาษณ์ถึงผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง ว่า ส่งผลกระทบต่อจิตใจ ต่อความเครียด และความเป็นอยู่เป็นอย่างมาก การเดินทางไปทำงานไม่สะดวก เนื่องจากมีการปิดเส้นทางจราจรเป็นวงกว้าง อีกทั้งรถโดยสารประจำทาง รถแท็กซี่ และมอเตอร์ไซค์รับจ้างเปลี่ยนเส้นทางเดินรถ ไม่วิ่งผ่านหน้าที่พักอาศัย ต้องหลีกเลี่ยงไปใช้เส้นทางอื่น ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางมากขึ้น อีกทั้งยังไม่สามารถนำรถยนต์ส่วนตัวมาใช้ได้ ทำให้ต้องเดินเท้า และต่อรถหลายทอด กังวลในเรื่องความปลอดภัยในการต้องเดินผ่านสถานที่การชุมนุมที่มีการใช้คำพูด และกริยาที่ไม่สุภาพ เสียความรู้สึกที่ผู้จัดการจราจรเป็นของกลุ่มผู้ชุมนุมแทนที่จะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ บางครั้งออกจากที่พักอาศัยไม่ได้เนื่องจากมีเหตุการณ์ที่มีการเผชิญหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่

บ้านเมืองกับกลุ่มผู้ชุมนุม ทำให้ต้องหยุดงาน เป็นห่วงครอบครัวว่าจะได้รับอันตราย และบ้านพักอาศัย ซึ่งอาจเกิดความเสียหายจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ว่าจะมีความรุนแรงมากน้อยเพียงใด เนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองที่ผ่านมา มักเกิดเหตุการณ์เผชิญหน้า มีการสลายการชุมนุม การยิงลูกระเบิดเอ็ม ๗๕ หรือใช้วัตถุอื่นเทียมอาวุธ ถ้าวินโหนไม่ได้เตรียมซื้ออาหารสำรองไว้ ก็ไม่สามารถหาอาหารรับประทานได้ เนื่องจากผู้ค้าหาบเร่ หรือแผงลอยต่างพากันหยุดหรือเลิกขาย เนื่องจากกลัวความไม่ปลอดภัย ทำให้ซื้ออาหารได้ยาก หรือซื้อได้ก็มีราคาสูงกว่าปกติทำให้เดือดร้อนทั้งค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นทำให้รู้สึกว่าถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

บทที่ ๕

สรุป ข้อเสนอแนะ

สรุป

1. ผมมองว่าการชุมนุมเพื่อขับไล่รัฐบาล ไม่ชอบพอรัฐบาล ละเป็น

การชุมนุมทางการเมือง นั้น โดยเหตุที่เป็นกรเรียกร้องในทางการเมืองและเป็นเรื่องความขัดแย้ง ถ้าผู้ชุมนุมมุ่งที่จะเอาชนะหรือกดดันให้ได้ตามข้อเรียกร้อง โดยไม่คำนึงถึงวิธีการที่ใช้ว่าเกินเลยขอบเขตที่เหมาะสมไปหรือไม่ การใช้เสรีภาพในการชุมนุมอาจจะนำไปสู่การละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และอาจจะนำไปสู่ความรุนแรงได้ ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงที่อาจจะมาจากผู้ชุมนุมได้ก่อขึ้นมา หรือความรุนแรงจากผู้ชุมนุมอีกฝ่าย หรือความรุนแรงที่มาจากฝ่ายเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยที่ต้องการควบคุมสถานการณ์แต่ใช้วิธีการที่เกินเลยไป การมีมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมการใช้เสรีภาพในการชุมนุมไม่ให้เกินขอบเขต พร้อม ๆ กับการคุ้มครองเสรีภาพในการชุมนุมและสิทธิของผู้ชุมนุมมิให้ถูกละเมิดจากเจ้าหน้าที่รัฐ รวมถึงจากผู้ที่เห็นต่างออกไปจากผู้ชุมนุม จึงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยหลายประเทศก็ได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมเป็นการเฉพาะขึ้นมา แต่บางประเทศก็ไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมเป็นการเฉพาะ

ที่ผ่านมาต้องประสบกับปัญหาจากการชุมนุมที่มีที่มาจากความขัดแย้งในทางการเมือง จนเกิดความรุนแรงที่เกือบจะกลายเป็นเหตุการณ์นองเลือดมาแล้วหลายครั้ง การใช้เสรีภาพในการชุมนุม โดยใช้วิธีการที่ละเมิดกฎหมายอาญา หรือใช้วิธีการที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพผู้อื่น ดังเช่นการปิดถนนกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่เกิดขึ้นแทบทุกวัน ปัญหานี้จะแก้ไขอย่างไร ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมขึ้นมาหรือไม่

ดังนั้น รัฐจึงควรให้ความรู้พื้นฐานเรื่องเสรีภาพในการชุมนุมและการใช้เสรีภาพถูกต้องแก่เจ้าหน้าที่และประชาชนทุกคนตั้งแต่นักเรียนจนถึงผู้ใหญ่รวมทั้งลำดับขั้นตอนการดำเนินการของทางราชการในกรณีที่มีการชุมนุมดังกล่าวละเมิดต่อกฎหมายและสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่ใช้กันอยู่ในประเทศต่าง ๆ ที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้ได้รับทราบและเข้าใจตรงกันทุกฝ่าย ก็จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมการปกครองประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้นให้มีการบัญญัติกฎหมายควบคุมการชุมนุมสาธารณะ อันเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับ วิธีการหรือขั้นตอนการ

ใช้เสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะของประชาชน เพื่อสร้างความชัดเจนให้กับประชาชนที่ต้องการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่รัฐในการควบคุมและ อำนาจความสะดวกให้แก่ผู้ชุมนุม โดยเนื้อหาของกฎหมายที่จะบัญญัติขึ้นนั้น ควรที่จะมีความเหมาะสมและ ไม่เป็นการจำกัดสิทธิ เสรีภาพของประชาชนมากเกินไป เหตุ โดยอาศัยเอากฎหมายควบคุมการชุมนุมสาธารณะของประเทศประชาธิปไตยอื่น ๆ เป็นตัวอย่างตามที่ได้นำเสนอไว้ แล้วยนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทย

ให้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจในการยุติการชุมนุมหรือสลายการชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเป็นบทบัญญัติที่กำหนดถึงขั้นตอนหรือมาตรการในการสลายการชุมนุมที่มีความเป็นสากล รวมถึงกำหนดความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ อันเกิดจากการสลายการชุมนุมที่ไม่เป็นไปตามมาตรการที่กำหนดเอาไว้ ทั้งนี้เพื่อให้กฎหมายฉบับนี้ เป็นหลักประกันแห่งสิทธิ เสรีภาพ ของประชาชน และเพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่รัฐ ใช้อำนาจในการสลายการชุมนุมตามอำเภอใจ กฎหมายทั้ง 2 ฉบับที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า นี้ จะมีผลทำให้ โครงสร้างของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะมีความชัดเจน แน่นนอน และเป็นรูปธรรมมากขึ้นกว่าเดิม ไม่ใช่เพียงบัญญัติเอาไว้อย่างเลื่อนลอยในรัฐธรรมนูญ โดยไม่มีการดำเนินการให้เป็นไปตามความมุ่งหมายหรือเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอีกต่อไป นับเป็นเรื่องที่ทำทลายความนึกคิดของประชาชนชาวไทยอย่างยิ่งที่จะต้องใช้สติปัญญาไตร่ตรองและเลือกเอาระหว่าง การใช้เสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะโดยอิสระ โดยใช้กฎหมายทั่ว ๆ ไปเฉพาะหน้าในการควบคุมการชุมนุมเหมือนที่ผ่านมา หรือการยอมตนอยู่ภายใต้กฎหมายควบคุมการชุมนุมสาธารณะ โดยอาจมีการกำหนดขั้นตอนการใช้เสรีภาพและมาตรการควบคุมการชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเอาไว้ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะผลสุดท้ายประเทศไทยจะมีกฎหมายควบคุมการชุมนุมสาธารณะมาใช้บังคับหรือไม่ ผู้วิจัยก็เชื่อว่าประชาชนชาวไทยทุกคน หวังที่จะเห็นพัฒนาการของการใช้สิทธิ เสรีภาพในการชุมนุม และไม่ต้องการเห็นเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ ที่มีการใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมจะมีการเสียเลือดเสียเนื้อของคนไทยด้วยกันเองหลายต่อหลายครั้ง ต้องย้อนรอยกลับมาเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการพิจารณาและทบทวนถึงความจำเป็นในการร่างกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ กล่าวคือ ก่อนที่จะมีการร่างกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะเพื่อบังคับใช้ ควรจะต้องพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นในการออกกฎหมายดังกล่าวว่ามีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด กฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน อาทิเช่น ประมวลกฎหมายอาญาพระราชบัญญัติทาง

หลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๓ ฯลฯ สามารถนำมาบังคับใช้เพื่อคุ้มครองการชุมนุมสาธารณะ ได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพหรือไม่ และถ้าหากมีความจำเป็นจะต้องออกกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ ก็ควรจะต้องมีการเชื่อมโยงกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะกับกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ

กฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ นั้น สามารถนำมาใช้บังคับกับการชุมนุมสาธารณะในทุกรูปแบบหรือไม่ กล่าวคือ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการใช้เสรีภาพในการชุมนุม นั้น มีอยู่หลายรูปแบบ ทั้งการชุมนุมเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ สิ่งแวดล้อม สุขอนามัย การเรียกร้องขอความเป็นธรรมจากการถูกละเมิดสิทธิ หรือการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกลไกของรัฐ และการชุมนุมทางการเมือง เป็นต้น ซึ่งกลุ่มบุคคลที่มาชุมนุมนั้นก็มีความหลากหลาย ทั้งกลุ่มเกษตรกร ชวนาชาวไร้ พ่อค้า นักธุรกิจ พนักงานบริษัท นิสิตนักศึกษา ประชาชนโดยทั่วไป ตลอดจนกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นที่แตกต่าง ในทางการเมือง โดยการชุมนุมในบางครั้ง ก็อาจมีการเตรียมการและนัดหมายกันมาก่อน แต่ในบางครั้งก็มีลักษณะต่างคนต่างมารวมตัวกัน โดยมีได้มีการนัดหมายและไม่มีผู้จัดการการชุมนุม กฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะนั้นจะต้องสามารถนำมาใช้บังคับได้จริงกับการชุมนุมสาธารณะในทุกรูปแบบ มิใช่สามารถใช้บังคับได้กับการชุมนุมบางรูปแบบหรือกับกลุ่มคนบางกลุ่มเท่านั้น

การชุมนุมของกลุ่มบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลายในประเทศไทยยังคงปรากฏขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับปัญหาความไม่เข้าใจต่อการใช้เสรีภาพในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริงประกอบกับบทบัญญัติในมาตรา ๖๓ แห่งรัฐธรรมนูญยังมีความคลุมเครือในด้านถ้อยคำที่ไม่สามารถบัญญัติให้ชัดเจนได้ว่าการกระทำเช่นใดเป็นการชุมนุมโดยสงบ และการกระทำเช่นใดเป็นการชุมนุมโดยปราศจากอาวุธ นอกจากนี้ ยังมีความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติของกฎหมายบางฉบับที่สามารถจำกัดเสรีภาพการชุมนุมได้หรือไม่ เพียงใด ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ใช้เสรีภาพในการชุมนุมต่อประชาชนโดยทั่วไป และอาจล่วงเลยไปถึงความมั่นคงของชาติ แนวคิดในการร่างกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะจึงน่าจะเป็นอีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งสามารถจะใช้คลี่คลายปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้อย่างน้อยก็เป็นการกำหนดขอบเขตและขั้นตอนบางประการในการชุมนุมไว้เบื้องต้น เพื่อเป็นการจัดระเบียบให้การชุมนุมเกิดความสงบเรียบร้อย และสร้างผลกระทบต่อสาธารณะให้น้อยที่สุด แต่การจะแก้ไขปัญหาคำการใช้เสรีภาพในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้น จะอาศัยแต่เพียงกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะเพียงอย่างเดียวมาใช้บังคับก็คงจะไม่สามารถทำให้ปัญหาความรุนแรง และการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากการชุมนุมหมดไปจากสังคมไทย หากแต่จะต้องอาศัยความรัก ความเข้าใจและ

ความสามัคคีของคนในชาติ ต้องมีการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของทุกฝ่าย ยอมรับและรับฟังในความคิดความเห็นที่แตกต่าง ทั้งนี้โดยคำนึงถึงประเทศชาติเป็นสำคัญ

เสรีภาพในการชุมนุม (Freedom of Assembly) ของประเทศไทย ได้ถูกยอมรับและรับรองตามรัฐธรรมนูญไทย มาช้านาน ซึ่งในต่างประเทศเองก็ได้มีการยอมรับ ในเสรีภาพดังกล่าว ที่ประชาชนสามารถที่จะเข้าร่วมชุมนุมได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ภายใต้เสรีภาพในการชุมนุม ก็ย่อมต้องมีมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งของรัฐ ที่ออกมาจำกัดมิให้การใช้เสรีภาพดังกล่าว มากระทบสิทธิและเสรีภาพในด้านอื่น ๆ ของประชาชน โดยในรัฐธรรมนูญไทย ก็ยอมรับถึงหลักการของการจำกัดเสรีภาพดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ วรรคสอง ซึ่งในต่างประเทศก็ยังคงยอมรับในหลักการดังกล่าวด้วย แม้ในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส จะส่งเสริมการชุมนุมโดยสงบ แต่รัฐก็จะมีมาตรการเข้ามาควบคุมผู้ชุมนุมมิให้เกิดการละเมิดกฎหมาย โดยประเทศเหล่านี้ ยึดหลักที่ว่า การที่ผู้ชุมนุมละเมิดกฎหมายและละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนนั้น เป็นการทำร้ายสังคม มิใช่เป็นการทำร้ายเจ้าหน้าที่รัฐเป็นการส่วนตัว ดังนั้น เจ้าหน้าที่รัฐสามารถใช้มาตรการตามกฎหมายเพื่อยุติการละเมิดดังกล่าวได้ทันที โดยไม่ต้องรอให้มีการทำร้ายเจ้าหน้าที่รัฐเสียก่อน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น การที่รัฐจะมีมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาใช้บังคับกับ ผู้ชุมนุม ก็ย่อมต้องคำนึงถึงบริบททางสังคมของประเทศตนเอง ว่ามีความเหมาะสมแค่ไหนเพียงไร โดยพิจารณาจากผลกระทบของการบังคับใช้กฎหมายกับผลกระทบที่อาจเกิดกับประชาชน โดยภาพรวม เพื่อให้การคุ้มครองเสรีภาพของทั้ง ๒ ฝ่ายเป็นไปอย่างเสมอกัน โดยไม่ให้เป็นการกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของอีกฝ่ายหนึ่งมากเกินไป เพราะมิฉะนั้น การดำเนินการใด ๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐมากเกินไป อาจจะกลายเป็นผู้ละเมิดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเสียเอง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเป็นข้อพิจารณา ดังนี้

๑. ควรบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมขึ้น โดยเฉพาะ เพื่อกำหนดบริบทขอประชาชนในการใช้สิทธิเสรีภาพ รวมทั้งการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ตลอดจนหน่วยงานกลางเพื่อตรวจสอบทั้งการใช้เสรีภาพ และการใช้อำนาจรัฐ เนื่องจากปัจจุบันยังเป็นข้อถกเถียงกันว่าขอบเขตของการชุมนุมนั้นเพียงใด อย่างไรเป็นการชุมนุมโดยสงบหรือไม่สงบ

๒. พิจารณากฎหมายรองรับผู้ปฏิบัติในการควบคุมฝูงชนและผู้บังคับบัญชาให้มีเอกภาพในการสั่งการตามอำนาจหน้าที่ โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากฝ่ายการเมือง

๓. ควรมีการพิจารณาถึงความจำเป็นในการตรากฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมในที่สาธารณะขึ้นเป็นการเฉพาะ ชัดเจน ไม่คลุมเครือในถ้อยคำ และต้องมีผลบังคับใช้ได้จริงจังกับการชุมนุมในที่สาธารณะทุกรูปแบบ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน มิให้มีการละเมิด เพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศ และความเชื่อมั่นของสังคม โลก

๔. ควรมีการให้ภาคเอกชน องค์กรสิทธิมนุษยชน เข้ามามีส่วนร่วมในการหรือข้อดี ข้อเสีย ข้อขัดข้อง เพื่อนำไปสู่การบัญญัติหรือตรากฎหมาย เพื่อให้สามารถบังคับได้อย่างจริงจัง

๕. ควรมีการพิจารณาถึงความจำเป็นในการจัดที่ชุมนุมไว้เป็นการเฉพาะ และกำหนดข้อบังคับในการชุมนุม ดังนี้

- ผู้ชุมนุมต้องอยู่ในที่ชุมนุมตลอด ต้องไม่มีการปิดบังตัวบุคคล
- ห้ามพกพาอาวุธ หรือสิ่งคล้ายเทียมอาวุธ
- ห้ามปิดหรือบุกกรุกไปในสถานที่ราชการ
- ต้องมีคนอำนวยความสะดวกให้กับผู้ชุมนุม ถ้ามีการเคลื่อนย้ายการชุมนุมต้อง

แจ้งล่วงหน้า

บรรณานุกรม

สมศักดิ์ เกียงกิ่งแก้ว. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำรา มหาวิทยาลัย.

สำนักห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๒๕

พันเอกพงศกร รอดชมพู. ๒๕๔๐. การมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย: กรณีศึกษาปัจจัยที่ทำให้การประท้วง

มีความยาวนาน: วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สืบตำรวจเอกเอกรัฐกิจ ทองน้อย. ๒๕๕๒. เสรีภาพในการชุมนุมกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่

ตำรวจปราบจลาจล: สารนิพนธ์; สาขาวิชาการบริหารยุติธรรม, มหาวิทยาลัยเกษร
ปลัดกระทรวงมหาดไทย. กองการข่าว, เรื่องสรุปการชุมนุมทางการเมือง, ๒๕๔๗-๒๕๔๘
กองบัญชาการตำรวจสันติบาล, กองบังคับการตำรวจสันติบาล ๒, เรื่องสรุปการชุมนุมทางการเมือง.

๒๕๔๗-๒๕๕๗

กองบัญชาการตำรวจสันติบาล, กองกำกับการ ๔ ตำรวจสันติบาล ๓, เรื่องสรุปการชุมนุมทางการเมือง.

๒๕๔๗-๒๕๕๗

กองบัญชาการตำรวจนครบาล. กองกำกับการสืบสวนนครบาล ๑, เรื่องสรุปการชุมนุมทางการเมือง.

๒๕๔๗-๒๕๕๗

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. กลุ่มแผนและประสานงาน, เรื่องสรุปการชุมนุมทางการเมือง.

๒๕๔๗-๒๕๕๗

Lasswell Harold.D. "National Luxurity and Indivedual Freedom" New York: McGrag a.Hill.
1950

Hewood P, Poletical. Corruption. Demaocey, and Fouermance in wextem. Europe, 2002. In.
Developments in west Duropean Co.Ltd, The Weybridege; Surrey, UK, PP. 1-14

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายสุรพล สันตยานนท์

วันเดือนปีเกิด ๒๕ เมษายน ๒๕๐๒

การศึกษา นิติศาสตร์บัณฑิต
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

การรับราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนรักษาความปลอดภัย
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้อำนวยการสำนักสถานที่และรักษาความปลอดภัย
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การเมือง

เรื่อง ผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง

ผู้วิจัย นายสุรพล สันตยานนท์ หลักสูตร วปอ.

วันที่ ๕๖

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักสถานที่และรักษาความปลอดภัย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ที่ผ่านมาได้มีการบัญญัติกฎหมายเพื่อรองรับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุม ไว้ในรัฐธรรมนูญหลายฉบับเช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๖๒ มาตรา ๓๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ มาตรา ๓๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๖ มาตรา ๔๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๔๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๔๔ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๓

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งถือเป็นรัฐธรรมนูญที่มีการขยายสิทธิ เสรีภาพ และให้โอกาสแก่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ฉบับหนึ่ง การใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมทางการเมืองถึงปัจจุบันมีความเด่นชัดมากขึ้น โดยเกิดจากการรวมกลุ่มของกลุ่มคนต่างๆซึ่งทำให้เกิดการ “แบ่งข้างอย่างชัดเจน” อันสืบเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ทางการเมือง ซึ่งการชุมนุมทางการเมืองนั้น ได้ทำให้เกิดเหตุการณ์ความวุ่นวายทางการเมืองตามมาอีกหลายครั้งหลายครา

กรุงเทพมหานครเป็นที่ตั้งของพระราชวังสวงจิตรลดา พระราชวังอัมพร ศูนย์กลางการบริหารราชการของประเทศ (ทำเนียบรัฐบาล) สภาผู้แทนราษฎรส่วนราชการระดับกระทรวง และมีบ้านพักประชาชนอาศัย ผู้ประกอบการธุรกิจภาคเอกชน ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย อดีตและปัจจุบัน ได้มีกลุ่ม

ที่มีความคิดเห็นต่างทางการเมือง มักมาชุมนุมประท้วงเพื่อเสนอความคิดเห็นทางการเมือง ที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคน ๒ กลุ่มรวมกลุ่มเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับกลไกในการบริหารงานของรัฐบาลอภิปรายเพื่อเรียกร้องให้กลุ่มได้ผลประโยชน์ เคลื่อนย้ายการชุมนุมไปสถานที่ต่าง ๆ แสดงออกโดยการเขียนป้ายข้อความเสนอความคิดเห็นกดดันให้รัฐบาลลาออก จับได้รัฐบาล บางครั้งทำให้เกิดการปิดถนน เกิดสถานการณ์รุนแรงเสียหายต่อความมั่นคงของชาติ กระทบต่อประชาชน เสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินของรัฐและประชาชน

การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และการชุมนุมของคณะกรรมการประชาชนเพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) ที่ผ่านมาเป็นผลจากการที่ไม่มีกฎหมายวางหลักเกณฑ์ขั้นตอนวิธีปฏิบัติกับการชุมนุมประท้วงทำให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน และความมั่นคงของประเทศ รัฐมีความจำเป็นต้องเข้าควบคุมสถานการณ์ เพื่อไม่ให้เหตุการณ์รุกรามกระทบต่อความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยของบ้านเมือง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ ภายใต้นโยบายหรือการสั่งการของผู้บังคับบัญชา

จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น จึงเป็นเหตุจูงใจที่ทำให้ผู้ทำวิจัยสนใจที่จะวิจัยถึง “ผลกระทบต่อประชาชน จากการชุมนุมทางการเมือง” เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นก่อนหรือหลังการชุมนุมทางการเมือง ตลอดจนเผยแพร่ความเข้าใจที่ถูกต้องในการไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน และนำไปสู่การบัญญัติกฎหมายในการชุมนุมในที่สาธารณะในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อประชาชน จากการชุมนุมทางการเมือง
๒. เพื่อศึกษามาตรการการแก้ไขปัญหาการชุมนุมทางการเมือง และนำไปสู่การบัญญัติกฎหมายในการชุมนุมในที่สาธารณะในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ด้านเนื้อหา ประเด็นการศึกษาครั้งนี้ ก็คือ ผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง ประกอบด้วย สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมประท้วง ผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง

๒. ด้านประชากร

๒.๑ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ

๒.๒ ผู้ประกอบการภาคเอกชน

๒.๓ แรงงานนอกระบบ ได้แก่ ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย

๒.๔ ผู้พักอาศัย

๓. ด้านข้อมูล

ศึกษาผลกระทบต่อประชาชนจากการชุมนุมทางการเมือง

วิธีการดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากผลกระทบจากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองโดยใช้วิธีสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้.-

๑. สังเกตการณ์ (Observation) เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้การรับรู้ปรากฏการณ์การสังเกตของนักวิจัยแตกต่างจากสามัญชนทั่วไปคือนักวิจัยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่าต้องการสังเกตปรากฏการณ์อะไร โดยมีกรอบแนวคิดและสมมติฐานวางไว้ล่วงหน้าเพื่อชี้นำการสังเกตมีการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบมีการบันทึกข้อมูลสังเกต รวมทั้งให้ความสำคัญกับการควบคุมความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูลโดยผู้วิจัยจะบอกให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัวหรือไม่ก็ตามการสังเกตการณ์เป็นเทคนิคที่ใช้เวลามากกว่าการสัมภาษณ์แต่สามารถได้ข้อมูลปฐมภูมิโดยตรงซึ่งต่างจากการสัมภาษณ์ที่อาจได้ข้อมูลจากการบอกเล่าของผู้ให้สัมภาษณ์อีกทีหนึ่ง

๒. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเทคนิคที่นักวิจัยเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์แบบต่อหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์ในรูปของการสอบถาม การสนทนากระตุ้นให้เกิดการถกเถียง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้ได้คำตอบตามต้องการ การสัมภาษณ์จะทำให้ นักวิจัยสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ลึกซึ้งซึ่งมีโอกาสถามเพิ่มเติมในประเด็นที่นักวิจัยไม่เข้าใจ หรือต้องการให้ผู้สัมภาษณ์ขยายความเพิ่มเติมนอกจากนี้นักวิจัยยังสามารถสังเกตบุคลิกของผู้ตอบ และสภาพแวดล้อม รวมทั้งบรรยากาศของสถานที่สัมภาษณ์ได้อีกด้วย

๓. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (Participant Observation) เป็นการร่วมปฏิบัติงานในสถานการณ์นั้น ๆ เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง โดยการไปสัมภาษณ์ บันทึกข้อมูลที่ได้รับ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอเป็นรายงาน โดยจะทำการสัมภาษณ์

๓.๑ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ

๓.๒ ผู้ประกอบการภาคเอกชน

๓.๓ แรงงานนอกระบบ ได้แก่ ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย

๓.๔ ผู้พักอาศัย

ผลการวิจัย

พบว่า การใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมที่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จะกลายเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การชุมนุมเพื่อเรียกร้องสิทธิ หรือแสดงความคิดเห็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น นับว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง การชุมนุมเรียกร้องทางการเมืองมักมีสถานการณ์รุนแรง ผู้ชุมนุมมักจะมารวมตัวกัน และทำการปิดถนน ปิดการจราจร ปิดสถานที่ราชการ ปิดสนามบิน ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปได้รับผลกระทบจากการชุมนุม และก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

๑. ทำลายสุขภาพจิต ก่อให้เกิดความเครียด วิตกกังวลต่อสถานการณ์
๒. ทำลายระบบทางร่างกาย เช่น ปัญหาการรับฟัง
๓. ไม่ได้รับความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวัน ถูกปิดถนนในการสัญจร
๔. การจราจรติดขัดทุกเส้นทาง
๕. ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างปกติ เนื่องจากถูกปิดล้อมที่ทำมาหากิน
๖. ทำให้เกิดผลกระทบทางด้านครอบครัว เกิดความแตกแยกทางความคิด
๗. ทำให้รบกวน โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง ไม่สามารถเรียนได้
๘. ทำให้กระทบต่อความเสียหายต่อระบบการสื่อสารของประเทศ
๙. ทำให้เกิดผลกระทบต่อสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่ใกล้บริเวณชุมนุม
๑๐. ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม มลพิษ สุขภาวะและสุขอนามัย
๑๑. ทำให้ระบบการส่งไม่สามารถใช้ได้ตามปกติ
๑๒. เด็กการเป็นเหยื่อของการชุมนุม เกิดการสูญเสียได้รับอันตราย
๑๓. มีผลกระทบทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ

ข้อเสนอแนะ

จากสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และการชุมนุมของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมี

พระมหากษัตริย์เป็นมุข (กปปส.) ซึ่งการเคลื่อนไหวแต่ละกลุ่มมีแนวทางคล้ายกัน เช่น การปิดถนน การปิดสถานที่ราชการ ปิดสนามบิน ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนในด้านต่าง ๆ สร้างความสูญเสียยาวนานปีการให้กับประเทศ นอกจากจะเป็นความผิดและมีโทษทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง และทำให้เสียความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การกล่าวอ้างหลักการในรัฐธรรมนูญว่า "บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุม" ต้องเป็นการชุมนุมที่สงบปราศจากอาวุธ แต่การชุมนุมของกลุ่มที่กล่าวข้างต้น นั้นเห็นได้ว่าเป็นการชุมนุมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน รวมทั้งความมั่นคงของประเทศ รัฐสามารถบังคับใช้กฎหมายเพื่อจำกัดเสรีภาพดังกล่าวและทำเพียงเท่าที่จำเป็นตามหลักสากล และหลักรัฐธรรมนูญ เพื่อคงความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายและควบคุมยับยั้งคนอื่น ไม่กล้าที่จะฝ่าฝืนเท่านั้น แต่สำหรับการชุมนุมทางการเมืองยังไม่มีการตรากฎหมายชัดเจนในการควบคุมการชุมนุม ผู้วิจัย จึงขอเสนอแนะเป็นข้อพิจารณา ดังนี้

๑. ควรบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมโดยเฉพาะ กำหนดบริบทของประชาชนในการใช้สิทธิเสรีภาพ การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ และมีหน่วยงานกลางเพื่อตรวจสอบการใช้เสรีภาพ การใช้อำนาจรัฐ ซึ่งปัจจุบันยังมีข้อถกเถียงกันว่าขอบเขตของการชุมนุมนั้นมีเพียงใด เป็นการชุมนุมโดยสงบ หรือไม่สงบ

๒. พิจารณากฎหมายรองรับผู้ปฏิบัติในการควบคุมฝูงชนและผู้บังคับบัญชาที่มีเอกภาพในการสั่งการตามอำนาจหน้าที่ โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากฝ่ายการเมือง

๓. พิจารณาถึงความจำเป็นในการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับการชุมนุมในที่สาธารณะขึ้นเป็นการเฉพาะ ชัดเจนไม่คลุมเครือในถ้อยคำ มีผลบังคับใช้ได้จริง เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน มิให้มีการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น เพื่อสร้างความมั่นคงของชาติ และความเชื่อมั่นของสังคมโลก

๔. ควรให้ภาคประชาชน องค์กรสิทธิมนุษยชนมีส่วนร่วมในการหารือ ข้อดี ข้อเสีย ข้อขัดข้อง เพื่อนำไปสู่การบัญญัติกฎหมายให้สามารถบังคับได้อย่างจริงจัง

๕. พิจารณาถึงความจำเป็นในการจัดที่ชุมนุมไว้เป็นการเฉพาะ กำหนดข้อบังคับการชุมนุม ดังนี้

- ผู้ชุมนุมต้องอยู่ในที่ชุมนุมตลอดไม่มีการปิดบังตัวบุคคล
- ห้ามพกพาอาวุธ หรือสิ่งคล้ายเทียมอาวุธ
- ห้ามปิดหรือบุกรุกไปในสถานที่ราชการ
- ต้องมีคนอำนวยความสะดวกให้กับผู้ชุมนุม ถ้ามีการเคลื่อนย้ายการชุมนุม

ต้องแจ้งล่วงหน้า